

GRAMATICA LIMBII ENGLEZE

Inițial publicată în 1962 de **Catedra de Limbă şi Literatură Engleză** a Universității din București.

Re-editată online în 2011, în nouă volume separate,

de

C. George Sandulescu şi **Lidia Vianu**.

Volumul Patru.

Verbul. I.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană
Bucureşti 2011

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

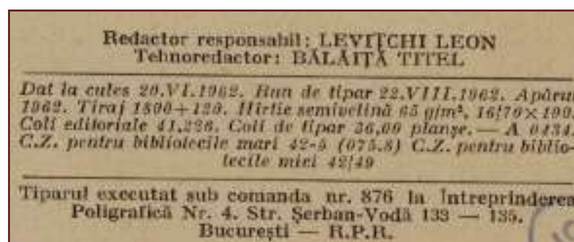
UNIVERSITATEA
DIN BUCUREŞTI
VIRTUTE ET SAPIENTIA

ISBN: 978-606-92388-4-4.

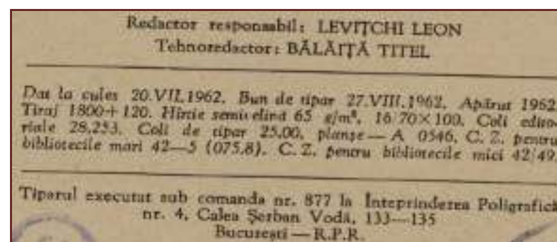
Re-editare în facsimil de

C. George Sandulescu şi **Lidia Vianu.**

Redactor responsabil: LEVIŢCHI LEON
Tehnoredactor: BĂLĂIŢĂ TITEL

Dat la cules 20.VI.1962. Bun de tipar 22.VIII.1962. Apărut 1962. Tiraj 1800+120. Hîrtie semivelină 65 g/m², 16/70×100. Coli editoriale 41,226. Coli de tipar 36,00 planşe. — A 0434. C.Z. pentru bibliotecile mari 42-5 (075.8) C.Z. pentru bibliotecile mici 42/49

Tiparul executat sub comanda nr. 876 la Intreprinderea Poligrafică Nr. 4. Str. Şerban-Vodă 133 — 135. Bucureşti — R.P.R.

Redactor responsabil: LEVIŢCHI LEON
Tehnoredactor: BĂLĂIŢĂ TITEL

Dat la cules 20.VII.1962. Bun de tipar 27.VIII.1962. Apărut 1962. Tiraj 1800+120. Hîrtie semivelină 65 g/m², 16/70×100. Coli editoriale 28,253. Coli de tipar 25,00, planşe — A 0546. C. Z. pentru bibliotecile mari 42—5 (075,8). C. Z. pentru bibliotecile mici 42/49.

Tiparul executat sub comanda nr. 877 la Întreprinderea Poligrafică nr. 4, Calea Şerban Vodă, 133—135 Bucureşti — R.P.R.

Această Gramatică a fost redactată în perioada în care Catedra de Limbă şi Literatură Engleză a Universităţii din Bucureşti era situată în clădirea Universităţii din Strada Edgar Quinet. Era, practic, singura Catedră de Engleză din ţara românească!

Cu vreo 12 cadre didactice în total, şi cu numai o duzină de studenţi în fiecare din cei cinci ani de studii...

EPLC şi cei doi Editori ai *Gramaticii Catedrei* ţin să-şi exprime pe această cale mulţumirile cele mai sincere D-lui Conf. Octavian Roske, Şef al Catedrei de Limba şi literatura engleză în momentul de faţă, care a avut amabilitatea să pună la dispoziţia noastră exemplarul din Gramatica Catedrei după care am realizat Facsimilele care formează cele nouă volume ale acestei Gramatici, iniţial tipărită în două volume de aproape 500 de pagini fiecare. Acest act are o deosebită însemnătate, întrucât reprezintă implicit sprijinul acordat de Catedră la realizarea acestor volume.

GRAMATICA LIMBII ENGLEZE

Inițial publicată în 1962 de

Catedra de Limbă şi Literatură Engleză a Universității din Bucureşti.

Re-editată online în 2011, în nouă volume separate,

de

C. George Sandulescu şi **Lidia Vianu**.

Volumul Patru.

Verbul. I.

Bucureşti 2011

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

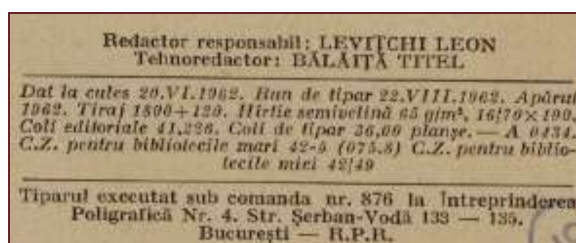
PREFATORY NOTE 2011.

I take it upon myself to release into the public domain what was called, within the University as a whole, and in particular within the English Department, as – in Rumanian – *Gramatica Catedrei*, for years and years during the 1960's and afterwards.

We are convinced that there are no objections against this publication on internet for a wide variety of reasons.

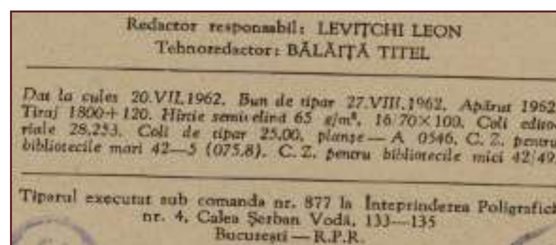
First, there is, for the time being, nothing more comprehensive, more modern and more up to date, equivalent to what we have in front of us now; and that is in itself a sufficient reason for publication.

It was done on the initiative, enthusiasm and boundless devotion of one single person—Leon D. Levițchi. He was not only the sole Coordinator of the whole work, but he was even "Redactor de carte" appointed by the very Publishing House, as can be seen from the following two "edition-information boxes" (one for each volume), which we have decided to reproduce here below:

Redactor responsabil: LEVIȚCHI LEON
Tehnoredactor: BĂLĂIȚĂ TITEL

Dat la cules 20.VI.1962. Bun de tipar 22.VIII.1962. Apărut 1962. Tiraj 1800+120. Hîrtie semivelină 65 g/m², 16/70×100. Coli editoriale 41,226. Coli de tipar 36,00 planșe.— A 0434. C.Z. pentru bibliotecile mari 42-5 (075.8) C.Z. pentru bibliotecile mici 42/49

Tiparul executat sub comanda nr. 876 la Întreprinderea Poligrafică Nr. 4. Str. Șerban-Vodă 133 — 135. București — R.P.R.

Redactor responsabil: LEVIȚCHI LEON
Tehnoredactor: BĂLĂIȚĂ TITEL

Dat la cules 20.VII.1962. Bun de tipar 27.VIII.1962. Apărut 1962. Tiraj 1800+120. Hîrtie semivelină 65 g/m², 16/70×100. Coli editoriale 28,253. Coli de tipar 25,00, planșe — A 0546. C. Z. pentru bibliotecile mari 42—5 (075,8). C. Z. pentru bibliotecile mici 42/49.

Tiparul executat sub comanda nr. 877 la Întreprinderea Poligrafică nr. 4, Calea Șerban Vodă, 133—135
București — R.P.R.

His thorough knowledge of the Russian, German and French languages was of priceless value to him, not only as a Grammarian, but also as an outstanding Lexicographer.

What was his sole purpose here? To make this book fundamentally language-teaching oriented at an advanced level.

It was he who distributed all the tasks to the dozen or so contributors (a baker's dozen, in point of fact)—his own departmental colleagues; it was he who collected all the manuscripts from the respective authors; it was he who, then, assembled the whole book, and went through the whole of it, checking everything for absolute accuracy. And, last but not least, it was he who wrote out the chapters about The Noun, and, more importantly, about The Article.

This is a functional Grammar, it is true, but he believed in this theoretical approach from the very bottom of his heart, and flatly refused to know of any other. After all, we must all remember that N. Chomsky only published his very first book in 1957: at that time, the present grammar, was already well shaped up in the mind of Lev Levițchi, the one who had first imagined it. I for one had plenty of opportunities of discussing it with him in private, while I was a second-year student in 1954, and every other week or so afterwards all the time until the day of publication in 1962.

Gramatica Catedrei este un obiect istoric—poate o piesă de muzeu — în care răsună, clar şi limpede, realitățile şi rezultatele de cercetare din anii 1960, 1961 şi 1962 ale Universității Bucureşti—pe atunci numită *I. C. Parhon*. Eu sunt unul dintre prea puținii acum încă în viață care cunoaşte toate detaliile întocmirii ei.

Această gramatică de aproximativ 1000 de pagini a fost redactată de un colectiv format din toți membrii Catedrei de Limbă şi Literatură Engleză la începutul anilor '60. Absolut toți membrii Catedrei au contribuit, mai mult sau mai puțin, la realizarea ei (afară de Ana Cartianu, care era exclusiv specializată în literatură).

Lucrarea a fost realizată fără nici un fel de plată, întrucât a fost considerată, cu aprobarea decanatului, parte din activitatea ştiinţifică obligatorie a fiecărui membru al catedrei pentru anii 1960, 1961, 1962. Tirajul a fost mai mult decât infim: sub 2000 de exemplare. Atât cât se acorda pe atunci tuturor lucrărilor de cercetare ştiinţifică! Publicată de Editura Didactică şi Pedagogică, lucrarea nu a fost niciodată retipărită.

Nu am putut elimina niciun pasaj din cauză că este un document scanat în totalitatea sa. (Editura nu dispune de suficient personal calificat, nici măcar pentru o redactilografiere.)

Încă ceva deosebit de însemnat: această Gramatică de o mie de pagini constituie piesa de rezistenţă pentru cel care va scrie într-o bună zi istoria anglisticii româneşti de la începuturile sale.

Dar, cum ţara are nevoie de o gramatică engleză cât mai cuprinzătoare posibil şi cât mai repede posibil, o publicăm ca atare, în lipsă de altceva: în plus, pentru a facilita consultarea, o facem să intre în domeniul public prin punerea pe internet în mod cu totul gratuit. Învechită şi prăfuită o fi ea, dar e mai mult ca sigur că e mai bună decât nimic !

Poate că o publicăm chiar ca îndemn colectiv: îndemnăm prin această publicare pe toţi angliştii de frunte ai României de astăzi să pună mâna pe condei şi să scrie un echivalent mai abitir! Sunt cu totul convins că această zi e mai apropiată decât credem.

Monaco, 10 mai 2011

C. George Sandulescu

VOLUMUL 4.

VERBUL. I.

Clasificări.

Verbul I. Volumul 4. **Clasificări.**

Verbul II. Volumul 5. **Modalitatea.**

Verbul III. Volumul 6. **Pasivul. Forme nepersonale.**

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

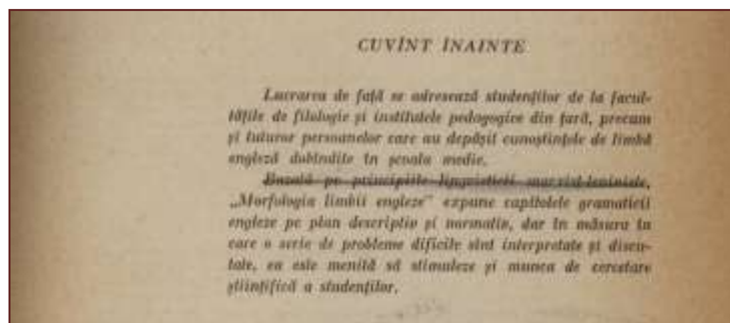
TABLA DE MATERII.

Paginile ediției 2011 sunt numerotate cu cifre romane, de la **i** la **clvi**.
Paginile ediției 1962 sunt numerotate cu cifre arabe, de la 260 la 344.

CUVÂNT ÎNAINTE

CUVÎNT ÎNAINTE

Lucrarea de față se adresează studenților de la facultățile de filologie și institutele pedagogice din țară, precum și tuturor persoanelor care au depășit cunoștințele de limbă engleză dobîndite în școala medie.

~~*Bazată pe principiile lingvisticii marxist-leniniste*~~*, „Morfologia limbii engleze" expune capitolele gramaticii engleze pe plan descriptiv și normativ, dar în măsura în care o serie de probleme dificile sînt interpretate și discutate, ea este menită să stimuleze și munca de cercetare științifică a studenților.*

LISTA DE AUTORI

Prezenta lucrare a fost alcătuită de următorul colectiv sub îndrumarea lectorului L. LEVIȚCHI:

Lector V. A. ALCALAY: Categoriile gramaticale ale verbului (I, pp. 381—393); Formarea și folosirea timpurilor și modurilor (I, pp. 393—505); Atributul (II, pp. 247—258)

Asistent A. BANTAȘ: Subiectul (II, pp. 175—184); Predicatul (II, pp. 185—191); Acordul subiectului cu predicatul (II, pp. 192—208); Complementul direct (II, pp. 209—223); Complementul indirect (II, pp. 223—225)

Asistent A. GHEORGHIȚOIU: Adverbul (II, pp. 5—48); Prepoziția (II, pp. 49—113); Conjuncția (II, pp. 114—122); Interjecția (II, pp. 123—128)

Lector V. HANEA: Fonetica (I, pp. 19—89); Fraza (II, pp. 151—174)

Asistent P. IANCOVICI: Genul substantivelor (I, pp. 136—156); Topica (II, pp. 276—310); Corespondența timpurilor (II, pp. 311—330); Vorbirea directă și indirectă (II, pp. 331—343)

Lector E. IAROVICI: Scurt istoric al limbii engleze (I, pp. 5—10); Adjectivul (I, pp. 194—229); Pronumele (I, pp. 230—252)

Asistent E. ILOVICI: Afixația (II, pp. 129—147); Punctuația (II, pp. 344—387)

Lector L. LEVIȚCHI: Unele probleme fundamentale ale gramaticii limbii engleze moderne (I, pp. 10—19); Clasificarea substantivelor (I, pp. 93—120); Declinarea substantivelor (v. I, pp. 157—169); Articolul (I, pp. 171—193)

Asistent M. MIROIU: Complementul prepozițional (II, pp. 228—236); Complementul circumstanțial (II, pp. 237—245)

Asistent D. MUREȘANU: Numărul substantivelor (I, pp. 121—134)

Asistent I. POENARU: Numeralul (I, pp. 253—264); Formele nepersonale ale verbului (I, pp. 516—562)

Lector I. PREDA: Verbul, clasificare (I, pp. 226—380); Diateza verbului (I, pp. 506—515);

C. SĂNDULESCU: Subordonarea (II, pp. 259—275)

Revizia lucrării: Conferențiar A. CARTIANU, Lector E. IAROVICI, Lector L. LEVIȚCHI, Lector I. PREDA. Au mai contribuit la revizia lucrării: Lector *V. Hanea*, Asist. *I. Poenaru*, Asist. *M. Miroiu*, Asist. *D. Mureșanu*, Asist. *A. Bantaș*, Asist. *M. Mociornița*; *C. Săndulescu*.

Leon LEVIȚCHI

Câteva probleme fundamentale ale gramaticii limbii engleze contemporane.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Datorită lipsei desinențelor şi a terminațiilor specifice ale părților de vorbire, morfologia, înțeleasă ca parte a gramaticii care studiază schimbarea *formei* cuvintelor, e un capitol foarte restrâns în limba engleză contemporană şi, în general, în limba engleză modernă. Nici preluarea de către morfologie a capitolului *formării părților de vorbire* din lexicologie (compunere, derivare etc.) nu-i sporeşte prea mult volumul.

În practică, totuşi, lucrurile stau cu totul altfel: un număr impresionant de gramatici ale limbii engleze rezervă un spațiu foarte mare *morfologiei*, de cele mai multe ori în dauna sintaxei (de exemplu, un gramatician din Europa de Răsărit, la un total de 461 pagini de morfologie, acordă 106 pagini sintaxei, în anul 1958). Explicația trebuie căutată într-o permanentă (deşi nemărturisită) pătrundere a *sintaxei* în *morfologie*, lucru care, după părerea noastră, este nu numai justificat, ci absolut *necesar* atunci când este vorba de o limbă prin excelență analitică.

«Sintaxa părților de vorbire» este, fără îndoială, un capitol extrem de important pentru o astfel de limbă, dar problemele specifice ale «sintaxei părților de vorbire» (funcțiunile sintactice ale părților de vorbire, raporturile sintactice dintre ele etc.) afectează într-o măsură similară şi limbi de o altă factură, de pildă limbile sintetice. Faptul că în gramaticile altor limbi decât engleza, «sintaxa părților de vorbire» este tratată când în cadrul morfologiei, când în cadrul sintaxei, când ca un capitol de sine stătător, constituind un fel de trecere de la morfologia propriu-zisă la sintaxa propriu-zisă (sintaxa părților propoziției, sintaxa propoziției şi a frazei, topica etc.) nu are o importanță prea mare. În limba engleză, dimpotrivă, discutarea părților de vorbire din punct de vedere sintactic îşi găseşte locul potrivit în *morfologie*, pentru faptul că «sintaxa părților de vorbire» se integrează organic într-o serie de alte «infiltrări» ale sintaxei în morfologia engleză, transformând-o, de fapt, în ceea ce ar putea fi denumit *morfologie sintactică*.

Un alt gramatician din Europa de Răsărit sublinia, pe bună dreptate: «Cu cât o limbă este mai bogată morfologiceşte, cu atât mai mare este independența – e adevărat, relativă – a cuvintelor din ea. Astfel, e mai uşor să stabilim în afara contextului sensul unui cuvânt groenlandez, bogat din punct de vedere morfologic, decât al unui cuvânt din oricare din limbile noastre; cuvintele slave şi italiene se pot de obicei înțelege mai uşor în afara contextului decât multe cuvinte germane; cele germane, mai uşor decât cele engleze şi franceze; cele engleze, decât cele chineze». Citatul ne atrage atenția asupra identificării sensului cuvintelor din diferite limbi în context şi în afara lui, cu sublinierea că în limba engleză, din cauza sărăciei formelor morfologice ale cuvintelor, contextul are un rol hotărâtor în această privință; dar el ne atrage totodată atenția şi asupra importanței contextului pentru identificarea cuvintelor ca *părți de vorbire* (altfel spus, pentru diferențierea cuvintelor de omonimele lor gramaticale «externe»), precum şi pentru identificarea, în cadrul părții de vorbire respective, a *funcțiilor lor morfologice*. La acestea trebuie adăugat faptul că, o dată cu identificarea semantico-morfologică, tot contextul este acela care – în limba engleză – indică, de cele mai multe ori şi funcția sintactică a cuvintelor din propoziție. *Contextul devine, aşadar, elementul hotărâtor al identificării semantico-morfologico-sintactice a cuvintelor din propoziție.*

Transpus în termeni strict gramaticali, contextul înseamnă în primul rând *încadrare sintactică*. Modul în care această *încadrare sintactică*, în funcție, pe de o parte, de intenția vorbitorului (autorului), iar pe de altă parte, de posibilitățile semantico-gramaticale specifice ale cuvintelor, *defineşte* cuvintele ca *părți de vorbire* şi le *fixează sensul* şi *funcțiunea morfologică* într-o propoziție dată poate fi urmărit pe baza ilustrărilor de mai jos:

Încadrarea sintactică a cuvintelor – mijloc de definire a lor ca părți de vorbire şi de diferențiere a lor de omonimele lor gramaticale «externe».

Întrucât în limba engleză contemporană numeroase cuvinte au dat naştere, prin *conversiune* (Conversion), adică prin schimbarea categoriei gramaticale, altor

părți de vorbire – identice ca formă cu ele –, încadrarea sintactică este aceea care defineşte partea de vorbire pe care aceste cuvinte *polivalente* o reprezintă într-o propoziție dată şi o diferențiază astfel de omonimele ei gramaticale «externe» posibile, atunci când această definire şi diferențiere nu rezultă dintr-o formă paradigmatică specifică sau când formele paradigmatice ale omonimelor gramaticale sunt şi ele omonime (de ex. *lands* – pluralul substantivelor *land* şi pers. a III-a singular indicativul prezent al verbului *to land*).

Wishes father thoughts. («Dorințele zămislesc gânduri») Fiecare din cele trei cuvinte ale propoziției poate fi folosit ca substantiv: *wishes* – «dorințe», *father* – «tată», *thoughts* – «gânduri»; iar două dintre ele pot fi forme verbale: *wishes* – «doreşte», *father* – «zămislesc» etc. Ordinea strictă a cuvintelor în propoziție – în cazul de față, ordinea cuvintelor într-o propoziție afirmativă, şi anume *subiect – predicat – complement*, este aceea care le fixează din punct de vedere morfologic, ca numite părți de vorbire: *wishes* – substantiv, *father* – verb, *thoughts* – substantiv în cazul acuzativ. Folosirea frecventă a cuvântului *father* ca substantiv – «tată» – induce adesea în eroare pe cei care, neglijând problemele conversiunii, încearcă să traducă o astfel de propoziție.

What is it good *for*? («La ce e bun? La ce serveşte?» *For* poate fi prepoziție, particulă adverbială şi conjuncție. În exemplul nostru, *for* este folosit ca prepoziție, ca urmare a faptului că în propozițiile interogative introduse printr-un pronume interogativ, prepoziția poate ocupa o poziție finală – la sfârşitul propoziției, cu precădere în limba vorbită).

Pe baza celor de mai sus se poate formula o regulă fundamentală aplicabilă limbii engleze contemporane, şi anume că o formă *polivalentă*, reprezentând mai multe omonime gramaticale «externe», *este*, în context, acea parte de vorbire a cărei funcție o îndeplineşte şi nu *este folosită* ca acea parte de vorbire, aşa cum consideră numeroşi autori englezi şi americani. În felul acesta se elimină din tratarea părților de vorbire inconsecvențele atât de frecvente ale autorilor amintiți care vorbesc despre substantive *folosite ca* adjective, adverbe *folosite ca* prepoziții, verbe *folosite ca* substantive etc.

Încadrarea sintactică a cuvintelor – mijloc de fixare (definire) a funcțiunilor lor morfologice şi de diferențiere a lor de omonimele lor gramaticale «interne».

Întrucât în limba engleză contemporană numeroase cuvinte pot îndeplini, în urma unui proces de *mutație funcțională* (Functional Shift), mai multe funcțiuni morfologice în cadrul uneia şi aceleiaşi părți de vorbire *polifuncționale*, încadrarea sintactică este aceea care defineşte funcțiunea morfologică pe care partea de vorbire o are în acel context şi o diferențiază astfel de omonimele ei gramaticale «interne».

Categoriile morfologice din cadrul unei părți de vorbire sunt destul de numeroase şi, de cele mai multe ori, diferă de la o parte de vorbire la alta, ceea ce ne îngăduie să distingem cel puțin două situații: *a)* situația în care categoriile morfologice ale uneia şi aceleiaşi părți de vorbire îndeplinesc funcțiuni atât de deosebite între ele încât şi valoarea lor semantică suferă modificări sensibile care, până la un punct, amintesc de modificările semantice determinate de conversiune (*polifuncționalism* şi *polisemie*, de exemplu, în cadrul pronumelui: *me* – «pe mine, mă», cazul acuzativ al pronumelui personal *I*; «mie, îmi» – cazul dativ al aceluiaşi pronume personal; «eu» – echivalent, în limba vorbită, al nominativului *I* etc.); *b)* situația în care, în cadrul unei aceleiaşi categorii morfologice, funcțiunile morfologice afectuează valoarea semantică a cuvântului într-o măsură mult mai redusă, adesea în sensul distincției dintre «general» şi «particular», dintre «o oarecare valoare semantică» şi «absența totală a valorii semantice», dintre «anaforic» şi «anticipativ» etc. (*polifuncționalism cu polisemie redusă*, de exemplu articolul nehotărât *a(n)* cu funcțiune numerică – «un, una, o», în funcțiune anticipativă – «un, o» etc.).

a. Polifuncționalism şi polisemie.

The teacher entered the classroom. («Profesorul *sau* profesoara intră în clasă». *Teacher* face parte din substantivele de gen *comun* – Common Gender –, substantive care sunt *fie* masculine, *fie* feminine, precizarea fiind posibilă numai în cadrul

contextului; în cazul de față întreaga propoziție nu este suficientă pentru determinarea genului. Acest lucru devine posibil numai cu ajutorul altor propoziții, de pildă: *She* – «ea» – called the roll. etc.).

Soon a little flock of sparrows and other small birds assembled to feed as usual. One of them lit on the edge of the tray and was just going to hop in, when *she* spied the caterpillar. (J. Lubbock, *The Beauties of Nature*) («Nu trecu mult şi un mic stol de vrăbii şi alte păsărele se adunară să mănânce ca de obicei. Una din ele poposi pe marginea tăvii, gata să sară înauntru, când văzu omida». De obicei, substantivele care denumesc păsări sunt de genul neutru. În exemplul nostru însă pronumele *she* din cea de-a doua frază arată că *sparrows* sau *bird* sunt interpretate de autor ca fiind de genul feminin).

I *myself* did it. («Eu însumi am făcut aceasta». *Myself* poate fi pronume reflexiv – «mă, pe mine», de întărire – «însumi», personal – «eu». Aşezarea lui între subiect şi predicat arată că aici e folosit ca pronume de întărire, mai exact ca pronume de «dublă» întărire, poziția lui mai puțin accentuată fiind la sfârşitul propoziției. *Myself* ca pronume reflexiv e folosit împreună cu un verb tranzitiv, transformându-l într-un verb reflexiv. Tot sintaxa e aceea care condiționează folosirea lui *myself* ca pronume personal: când este nume predicativ după formele verbului *to be*, în unele construcții absolute, în cadrul unei serii de complemente directe, precedat de prepoziția *but* într-o propoziție negativă etc.)

Has *anybody* called? («A venit cineva?» În funcție de caracterul afirmativ, interogativ sau negativ al propoziției, pronumele nehotărât *anybody* îşi schimbă sensul şi locul: în propozițiile afirmative, înseamnă «oricine, oricare», ocupând locul I ca subiect, locul III ca complement direct etc.; în propozițiile interogative înseamnă «cineva», fiind înlocuitorul lui *somebody* dintr-o propoziție afirmativă şi ocupând locul caracteristic subiectului în propozițiile interogative; în propozițiile negative formează o unitate cu negația *not*, traducându-se prin «nimeni» şi ocupând locul complementului direct etc.).

She has read books 3–4. («A citit cărțile – capitolele – 3–4». Numeralele cardinale 3–4 – three-four –, datorită aşezării lor *după* substantivul books sunt, de

fapt, folosite ca numerale ordinale. Aşezarea lor *înaintea* substantivului le-ar readuce la funcţiunea lor specifică, şi propoziţia ar căpăta un înţeles diferit: She has read 3–4 books – «A citit 3–4 cărţi»).

Has John come *yet*? («A şi venit Ion?» Adverbul *yet* are sensul de «încă» în propoziţiile negative şi, mai rar, în cele afirmative; în cele interogative, el înseamnă «deja»).

It *should* be on the shelf. («Probabil că e pe raft. Trebuie să fie pe raft». O astfel de interpretare a lui *should* este posibilă numai în cadrul unui context lărgit, care să depăşească limitele propoziţiei de mai sus, de pildă: «Haven't you see the manuscript?» – «It should be on the shelf.» – «N-ai văzut manuscrisul?» – «Probabil că e pe raft.» Fără un astfel de context lărgit, «it should be on the shelf» poate fi interpretat şi altfel: «Ar trebui să fie pe raft», implicând, eventual, reproşul din partea vorbitorului.)

He *could* write better. («Putea scrie mai bine», dar şi: «Ar putea scrie mai bine» – întrucât *could* este fie Past Tense, fie condiţionalul prezent al verbului *can*. Numai un context lărgit, cuprinzând specificări temporale de un ordin sau altul, poate fixa modul şi timpul reprezentate de *could*.)

b. Polifuncţionalism cu polisemie redusă.

My *family* are downstairs. («Familia mea e la parter». Substantivul *family* poate fi substantiv individual sau substantiv colectiv. Ca substantiv individual, el are determinări specifice, poate fi folosit la singular şi la plural – *family, families* – şi se acordă cu verbul în număr. Ca substantiv colectiv, are mult mai puţine determinări decât substantivele individuale, nu are plural, dar se acordă cu verbul la plural. Cu alte cuvinte, predicatul este acela care îi fixează încadrarea într-o anumită categorie de substantive, aceea a substantivelor *colective*. Pe de altă parte, spunem că *family* are o polisemie redusă întrucât între sensul de «familie» din *family* substantiv individual şi acela de «familie, membrii familiei» din *family* substantiv colectiv există

doar o diferență de interpretare a respectivei noțiuni: «un tot, un întreg, o colectivitate» şi «elementele unui tot, ale unui întreg, ale unei colectivități»).

A Man is A Man For A' That (titlul unei poezii de Robert Burns) («Şi totuşi, omul e om, să ştii». Funcțiunea generică a articolului nehotărât *a'* şi deci folosirea substantivului *man* într-un sens general – «omul», «oamenii» – este stabilită de raporturile sintactice create între substantivul determinat *a man* şi predicatul nominal, format din verbul de legătură *is* – prezent *gnomic* – şi numele predicativ *a man*, substantiv determinat de articolul nehotărât *a* în funcțiune generică şi folosit în acelaşi sens general ca *a man*, subiectul propoziției. Ca şi în cazul celorlalte articole din limba engleză, funcțiunile articolului nehotărât sunt multiple: funcțiunea numerică, funcțiunea anticipativă, funcțiunea generică. Polisemia substantivului *a man* rezultată din diversitatea funcțiunilor articolului nehotărât este redusă, deoarece nu poate fi vorba de o modificare semantică a noțiunii de *man* – «om», ci doar de interpretarea ei ca noțiune «generală» sau «particulară»; de asemenea, ca noțiune determinată în sensul de număr «subliniat» sau «nesubliniat», de exemplu: «A man, two horses and a cart» – egal cu «One man, two horses and one cart» – «Un om, doi cai şi o căruță»: număr subliniat, articolul *a* devenind, de fapt, un numeral, după cum reiese din folosirea, în continuare, a numeralului *two* – «doi». În «I saw a man» – «Am văzut un om», ideea de număr nu e subliniată, deşi ea nu lipseşte cu desăvârşire; funcțiunea articolului este anticipativă, opusă celei anaforice: substantivul *a man*, particularizat, este prezentat de către vorbitor ca un element nou al comunicării lingvistice etc.).

You can't eat *your* cake and have it. („Şi cu varza unsă şi cu slănina-n pod nu se poate". *You* este de obicei folosit ca pronume personal cu funcțiune anaforică, referindu-se la persoana căreia i se adresează vorbitorul; acelaşi lucru se poate spune şi despre adjectivul posesiv *your*. În exemplul nostru, însă, atât *you* cât şi *your* îndeplinesc o funcțiune generică, putând fi înlocuite prin *one* – „cineva, oricine" etc. şi "one's" – „al acelui cineva". Această funcțiune se poate deduce din caracterul de proverb al exemplului, dar şi dintr-o încadrare sintactică lărgită, de pildă cu ajutorul unei propoziții anterioare în care s-au folosit alte pronume sau adjective posesive

decât cele de persoana a II-a: ”*I* don’t think *he* is right. You can’t eat your cake and have it.“ – „Nu cred că are dreptate. Şi cu varza unsă şi cu slănina-n pod nu se poate”. Polisemia se reduce la raportul „general” – „particular”).

c. Polifuncționalism.

Reading books is useful. („Cititul cărților e o preocupare folositoare”. Prezența complementului direct *books* după *reading* face ca acesta să îndeplinească funcția de Gerund şi nu de substantiv verbal, ca în propoziția: *Reading* is useful – „Cititul e o preocupare folositoare”).

Exemplele de mai sus reprezintă doar câteva dintr-un număr impresionant de ilustrări posibile, care scot în evidență rolul sintaxei în analiza morfologică.

Ținând seama de acest fapt, se pune întrebarea dacă, o dată cu constatarea lui, nu este indicată şi aplicarea unor criterii *de ordin sintactic* la ceea ce am denumit „morfologie sintactică”, în primul rând *a criteriului ierarhizării*. Sintaxa deosebeşte părți *principale* şi *secundare ale propoziției*. Nu este oare cazul ca şi „morfologia sintactică” să deosebească *părți de vorbire principale şi secundare*?

Considerăm că răspunsul poate fi afirmativ, nu numai pentru temeiurile arătate mai sus, ci şi pentru că o astfel de interpretare ar contribui la fixarea părților de vorbire din limba engleză, al căror număr variază atât de mult de la un autor la altul în bună măsură datorită diversității criteriilor de ierarhizare. Astfel – pentru a da numai câteva exemple – dacă un gramatician din Europa de Răsărit stabileşte 13 părți de vorbire: substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, verbul, adverbul, prepoziția, conjuncția, articolul, particulele, cuvintele modale (parentetice), cuvintele afirmării şi negării, interjecția, un alt gramtician in Europa de Răsărit stabileşte 9 părți de vorbire: substantivul, adjectivul, numeralul, pronumele, verbul, adverbul, prepoziția, conjuncția şi interjecția; al treilea gramatician din Europa de Răsărit stabileşte numai 8: substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, verbul, adverbul, conjuncția şi prepoziția; iar un al patrulea gramatician din Europa de Răsărit

stabileşte 12: substantivul, adjectivul, numeralul, pronumele, categoria stării, verbul, adverbul, cuvintele modale, particulele, prepoziția, conjuncția şi interjecția.

Harold E. Palmer (în *A Grammar of Spoken English*), 8: substantivul, pronumele şi determinanții, calificativele, verbul, adverbul, prepoziția, conectivele şi interjecția; Bain (în *A Higher English Grammar*), 7: substantivul, pronumele, adjectivul, verbul, adverbul, prepoziția şi conjuncția: Ashton (în *Senior English Grammar*), Nesfield (în *English Grammar Past and Present*) şi Kittredge şi Farlez (în *Advanced English Grammar*) completează lista lui Bain cu interjecția; Sweet (în *A New English Grammar*) distinge 5 părți de vorbire: substantivul, adjectivul, numeralul, verbul şi particula.

Considerăm că întocmai după cum în sintaxă în jurul subiectului şi predicatului gravitează celelalte părți ale propoziției, aşa şi în cadrul „morfologiei sintactice", în jurul substantivului şi verbului gravitează celelalte părți de vorbire. În consecință, substantivul şi verbul pot fi considerate *părți principale de vorbire*. Celelalte părți de vorbire, în măsura în care se grupează în jurul primelor, devin *părți de vorbire secundare*. Ele *intră în anumite raporturi* cu părțile de vorbire principale (şi cu câteva alte părți de vorbire secundare), şi anume:

1. În raporturi de determinare.

Raporturile de determinare se concretizează cu ajutorul *determinanților* (Determinatives) – părți de vorbire care nu fac decât să *precizeze* cuvântul pe care îl însoțesc, fără a-i modifica valoarea semantică. Precizarea se poate face în mai multe sensuri, ceea ce îngăduie împărțirea determinanților pe categorii:

a. Determinanți substantivali.

— *demonstrativi* (articolul hotărât, adjectivul demonstrativ, anumite adverbe de loc şi timp devenite adjective), de exemplu: Give me *the* book – „Dă-mi cartea" (cartea aceea).

I have told him *this* story – „I-am spus povestea aceasta"

The man *there* – „Omul de colo” (that man – „omul acela”)

— *posesivi* (adjectivul posesiv, genitivul posesiv), de exemplu:

Is *your* brother married? – „E căsătorit fratele tău?”

Shakespeare's works. „Operele lui Shalespeare” (cf. *his* works – „operele lui”).

— *numerici* (numeralul, articolul nehotărât în funcție numerică, articolul hotărât, unele adjective nehotărâte), de exemplu:

Three books – „Trei cărți”

A pencil and *two* pens – „Un creion şi două tocuri”

They sold the apples by *the* pound – „Vindeau merele cu livra”

Several people – „Mai mulți oameni”

— *generici* (articolul hotărât, articolul nehotărât, articolul zero, any), de exemplu:

A (The) tiger is a wild animal – „Tigrul este un animal sălbatic”

Tigers are wild animals – „Tigrii sunt animale sălbatice”

Any man can do it – „Orice om poate face aceasta” etc.

b. Determinanți verbali.

— *de loc* (adverbele de loc), de exemplu:

He lives *over there* – „Locuieşte acolo”

— *de timp* (adverbele de timp), de exemplu:

We'll return *to-night* – „Ne vom înapoia diseară”

— *de grad, intensitate etc.* (adverbele de grad, intensitate etc.), de exemplu:

I like this novel *very much* – „Îmi place foarte mult romanul acest” etc.

2. În raportul de modificare.

Raporturile de modificare se concretizează cu ajutorul *modificatorilor* (Modifiers) – părți de vorbire, care, într-o măsură mai mare sau mai mică, modifică valoarea semantică a cuvântului pe care-l însoțesc.

Modificatorii specifici ai substantivului sunt adjectivele calitative şi relative, de exemplu:

A *beautiful* song – „Un cântec frumos”

A *wooden* house – „O casă de lemn”

A *silk* dress – „O rochie de mătase”

A *stone* wall – „Un zid de piatră”.

Modificatorul specific al verbului este adverbul de mod, de exemplu:

She sings *beautifully* – „Ea cântă frumos”

They returned *quickly* – „S-au întors repede”.

3. În raporturi de înlocuire.

Raporturile de înlocuire se concretizează cu ajutorul *înlocuitorilor* (Substitutes) – părţi de vorbire care înlocuiesc alte părţi de vorbire.

Înlocuitorul specific al substantivului este pronumele, de exemplu:

He is a famous singer – „E un cântăreţ renumit” (*He* înlocuieşte un anumit substantiv propriu).

Înlocuitorii specifici ai verbului principal sau noţional sunt verbele auxiliare şi modale, de exemplu:

”Does he speak English?“ – ”Yes, he *does*.“ – „Vorbeşte englezeşte? – Da.” (*Does* ţine locul lui *speak(s)*).

”Can you ski?“ – ”No, I *can't*.“ – „Ştii să schiezi? – Nu, nu ştiu.”

4. În raporturi de conexare.

Aceste raporturi se concretizează cu ajutorul aşa numitelor *conective* (Connectives), prepoziţii şi conjuncţii, de exemplu:

The boys are *in* the garden – „Băieţii sunt în grădină”

John *and* Peter – „Ion şi Petre”

5. În raporturi de independenţă sintactică.

Aceste raporturi sunt concretizate prin părţi de vorbire adeseori neanalizabile din punct de vedere sintactic (interjecţia) sau constituind înlocuitori ai unor propoziţii sau părţi ale propoziţiei (adverbele negării şi afirmării etc.), de exemplu:

”I am very angry with you.“ – ”Oh!“ „Sunt foarte supărat pe tine. – O!”

”Did you speak to them?“ ”Yes.“ – „Ai vorbit cu ei? – Da.” (subînţeles: „Am vorbit cu ei.”).

Notă. Raporturile de determinare, modificare şi înlocuire pot fi exprimate nu numai de *părţi de vorbire*, ci şi de *părţi ale propoziţiei* sau *propoziţii întregi*. Limitarea lor la părţi de vorbire a fost determinată de problema analizată.

În legătură cu cele discutate până acum s-ar părea că ar fi necesară o revizuire a problemelor părţilor de vorbire din engleza contemporană. Suntem convinşi de necesitatea unei astfel de revizuiri; dar considerăm că sistemul clasic al celor zece părţi de vorbire (substantivul, articolul, adjectivul, pronumele, numeralul, verbul, adverbul, prepoziţia, conjuncţia şi interjecţia) este întru totul aplicabil şi limbii engleze, cu corectivul că definiţiile date unor părţi de vorbire trebuie să fie în parte modificate, în parte completate. Astfel, de pildă, definiţia adjectivului ca „parte de vorbire care arată însuşirea unui obiect” ni se pare cu totul incompletă; în sensul analizei raporturilor dintre părţile de vorbre, credem că este mai indicat să denumim adjectivul „o parte de vorbire care modifică sau determină un substantiv sau înlocuitor al acestuia”. (În consecinţă, adjectivul se va împărţi în *a.* calitativ *b.* relativ *c.* determinativ).

Totodată, într-o gramatică cu caracter normativ-descriptiv, elementul diacronic (istoric), foarte important pentru *explicarea* anumitor fenomene, nu trebuie să intervină ca *factor* hotărâtor în stabilirea funcţiunilor morfologico-sintactice ale cuvintelor, sintagmelor, locuţiunilor etc. sau în stabilirea funcţiunilor sintactice ale propoziţiilor şi părţilor de propoziţie. Orice exagerare în acest sens implică o complicare în plus a problemelor morfologiei şi sintaxei limbii engleze, destul de complexe şi în plan *sincronic*.

Gramatica de faţă îşi propune să accentueze elementul *funcţional*, inspirându-se din faptele de limbă reale ale limbii engleze contemporane, şi, până la un punct, ale limbi engleze moderne, şi bazându-se pe relaţiile *noi* dintre cuvinte, relaţii pe care le-a determinat pierderea desinenţelor. Considerăm că într-o propoziţie ca: ”This is a stone wall“, *stone* este un adjectiv de tip relativ şi nu un substantiv, pentru că funcţia lui este adjectivală. Dacă nu ar fi aşa, s-ar cuveni să fim consecvenţi şi să spunem că *but* din expresia ”*But* me no buts“ este o conjuncţie care a devenit adverb, care a devenit prepoziţie, care a devenit verb etc. – interpretare evitată până şi în gramaticile engleze cele mai tradiţionale.

Eforturile autorilor gramaticii de faţă au urmărit cu perseverenţă discutarea diferitelor probleme pe plan sincronic-funcţional, ţinând seama de elementul diacronic şi de interdependenţa dialectică dintre diferitele ramuri ale lingvisticei generale, accentuându-se îndeosebi legătura dintre morfologie, sintaxă, lexicologie şi stilistică.

Edith IAROVICI

Scurt istoric al limbii engleze.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Limba engleză contemporană nu poate fi studiată decât în strânsă legătură cu evoluția limbii engleze de-a lungul veacurilor, în strânsă legătură cu desfăşurarea evenimentelor economice, politice, sociale şi culturale ce au influențat-o. Astfel, de pildă, datorită invaziilor germanice, limba vorbită astăzi în Anglia este o limbă germanică; cucerirea normandă a îmbogățit cu numeroase cuvinte franceze vocabularul limbii engleze şi a accelerat în mod indirect procesul de transformare a acesteia dintr-o limbă sintetică într-o limbă analitică. Renaşterea a avut drept rezultat un nou val de împrumuturi din latină şi greacă; revoluția industrială, dezvoltarea mişcării muncitoreşti, au îmbogățit mult vocabularul limbii engleze. Iată numai câteva exemple care ne arată influența foarte însemnată a istoriei poporului englez asupra limbii pe care acesta o vorbeşte.

Limba engleză aparține grupului de vest al limbilor germanice, care fac parte din familia de limbi indo-europene. Istoria limbii engleze începe în jurul anului 450, o dată cu venirea în Britania a unor triburi din nordul Germaniei. Primii au fost juții, care s-au stabilit în Kent şi în insula Wight. Saxonii i-au urmat curând, aşezându-se în actualele comitate Sussex şi Wessex. Anglii s-au stabilit în centrul Angliei şi pe coasta de nord-est. Astfel s-au răspândit în Britania dialecte germanice apusene, care au luat locul limbilor celtice vorbite până atunci pe teritoriul țării. Aceste limbi au supraviețuit numai în Irlanda, în nordul Scoției, în Țara Galilor şi – până la sfârşitul secolului al XVIII-lea – în Cornwall.

În evoluția neîntreruptă a limbii engleze, se pot distinge trei perioade principale:

1) engleza veche (Old English), între anii 450 şi 1100;

2) engleza medie (Middle English), între anii 1100 şi 1500;

3) engleza modernă (Modern English), de la 1500 până în zilele noastre.

Aceste delimitări sunt, fireşte, convenţionale, trecerea de la prima perioadă la a doua şi de la a doua la a treia efectuându-se treptat şi pe nesimţite. Ambele treceri reprezintă însă salturi calitative, pregătite de numeroase acumulări cantitative.

Caracteristicile esenţiale ale celor trei perioade sunt următoarele: engleza veche avea un sistem flexionar extrem de bogat; în engleza medie a avut loc o nivelare treptată a flexiunii; majoritatea terminaţiilor au dispărut în prima parte a englezei moderne.

Înainte de a examina această evoluţie mai îndeaproape, se cuvine să spunem câteva cuvinte despre *vocabularul* limbii engleze. Acesta a crescut de aproximativ zece ori în decursul englezei medii şi moderne. Totodată el s-a modificat simţitor din punctul de vedere al componenţei sale: în timp ce era aproape în întregime germanic în engleza veche, astăzi el cuprinde aproximativ 55% elemente romanice, 10% împrumuturi din alte limbi şi numai 35% elemente germanice. Totuşi fondul principal lexical al limbii engleze a rămas germanic, în ansamblu. Această constatare nu se bazează pe un studiu amănunţit al fondului principal lexical al limbii engleze, întrucât nu avem încă la îndemână un asemenea studiu, ci pe faptul că orice conversaţie uzuală dusă în limba engleză cuprinde un număr covârşitor de cuvinte de origine germanică, precum şi pe cercetările statistice făcute cu privire la proporţia de cuvinte anglo-saxone folosite de unii dintre cei mai mari scriitori englezi. S-au găsit, de pildă, 90% la Shakespeare, 81% la Milton, 75% la Swift, 75% la Galsworthy, 73% la Shaw etc.[1]

Numeroasele împrumuturi care au sporit masa vocabularului nu reprezintă numai o creştere numerică, ci şi una calitativă, în sensul exprimării din ce în ce mai adecvate a unor noţiuni noi şi variate, şi în sensul unei remarcabile îmbogăţiri a sinonimiei şi a posibilităţilor de exprimare mai abstractă şi mai nuanţată.

Această creştere cantitativă şi calitativă se explică prin necesităţile din ce în ce mai mari ale comunicării în cadrul unei societăţi tot mai evoluate. De ce vocabularul limbii engleze s-a îmbogăţit într-o atât de mare măsură cu elemente romanice? În

[1] F. T. Wood, *An outline History of the English Language*, London, 1941, p. 49—50.

primul rând, ca o urmare a cuceririi normande şi, în al doilea rând, ca o urmare a Renaşterii.

După cucerirea normandă, care a avut loc în 1066, limba franceză a devenit limba oficială, folosită la curte, în aparatul administrativ şi judiciar, în învăţământ şi biserică, precum şi în literatură. După 1204 însă, când Anglia pierde Normandia şi nobilii se văd lipsiţi de moşiile din ţara lor de baştină, cele din Anglia trec pe primul plan al preocupărilor lor. În consecinţă ei îşi însuşesc din ce în ce mai temeinic limba engleză, care începe să recâştige terenul; în 1258 este dată prima proclamaţie regală în franceză şi engleză; către sfârşitul secolului al XIII-lea, mănăstirile şi universităţile se văd nevoite să interzică folosirea limbii engleze, care o înlocuise treptat, pe nesimţite, pe cea franceză. Războiul de 100 de ani, răscoala ţărănească din 1381, descompunerea relaţiilor feudale, dezvoltarea relaţiilor capitaliste – toate acestea au contribuit la reafirmarea limbii engleze. Într-adevăr, la începutul secolului al XIV-lea toată lumea vorbea engleza, iar franceza dispăruse din literatură, menţinându-se câtva timp încă în parlament, în şcoli, la curte şi la curţile judecătoreşti.

Pe măsură ce limba engleză câştiga victoria, ea adopta numeroase cuvinte din limba franceză (circa 10 000), necesare pentru a exprima o serie de noţiuni noi, proprii dezvoltării vieţii economice, politice, sociale, culturale; este drept că unele numeau noţiuni deja redate în limbă, ceea ce a dus însă la îmbogăţirea sinonimiei şi a posibilităţilor de nuanţare.

O altă perioadă de creştere masivă a vocabularului a fost Renaşterea, care, fiind o etapă de mare dezvoltare şi înflorire a vieţii economice şi culturale, a creat necesitatea găsirii unui număr uriaş de termeni noi pentru denumirea multiplelor noţiuni noi.

Între timp se desfăşura, ca şi în alte ţări, o luptă înverşunată între limba naţională şi limba latină în literatura ştiinţifică şi chiar – într-o anumită măsură – în beletristică. Victoria limbii naţionale (care în Anglia luase fiinţă în secolul al XV-lea pe baza dialectului vorbit în jurul Londrei – centrul economic, politic şi cultural al ţării) i-a făcut pe scriitorii, traducătorii şi oamenii de ştiinţă ai vremii să caute să suplinească lipsa unui mare număr de termeni de care aveau nevoie pentru a scrie în

limba engleză. În acest scop, ei apelau, fireşte, mai ales la limbile clasice, îndeosebi la limba latină, pe care o mânuiau cu multă uşurinţă. Acest fapt a adus un nou val de elemente romanice în vocabularul englez.

Revenind la domeniul *gramaticii*, constatăm, cupă cum am mai spus, că engleza veche avea un sistem flexionar extrem de bogat: substantivul, adjectivul, pronumele, articolul aveau desinenţe pentru caz, număr şi gen; formele verbelor variau după persoană, număr, mod, timp etc. Prin urmare engleza veche era o limbă *sintetică*. Către sfârşitul perioadei începu procesul de «nivelare» a terminaţiilor (levelling of endings), care se accentuă mult în engleza medie şi fu urmat, la începutul englezei moderne, de procesul de «pierdere» a terminaţiilor (loss of endings). Flexiunea scăzuse mult, dar în schimb crescuse importanţa instrumentelor gramaticale, a construcţiilor analitice şi a ordinii cuvintelor în propoziţie. Iată pentru ce, spre deosebire de engleza veche, engleza modernă este o limbă *analitică*.

Unii filologi au căutat explicaţia pentru această transformare în consecinţele cuceririi normande, socotind, de pildă, că genitivul prepoziţional şi dativul prepoziţional ar imita construcţia asemănătoare din limba franceză, însă aceste forme apăruseră în engleza veche. După cum spune A. Meillet, «tendinţa de a înlocui flexiunea prin ordinea cuvintelor şi prin cuvinte accesorii este un lucru universal în indo-europeană. Nicăieri ea nu se manifestă mai puternic decât în limbile germanice... Nicăieri ea nu s-a realizat mai complet decât în engleză. Engleza reprezintă termenul extrem al unei dezvoltări... »[2]

Prin urmare nu este vorba de un efect al cuceririi normande, care a putut cel mult să accelereze procesul de reducere a terminaţiilor, limba engleză fiind lipsită vreme îndelungată de influenţa normativă a statului, a şcolii, a literaturii. Una din cauze pare să fie o foarte importantă lege internă de dezvoltare a limbilor germanice, şi anume apariţia şi fixarea accentului de intensitate pe silaba iniţială, fapt caracterizat de A. Meillet ca o «adevărată revoluţie»[3]. După cum arată un

---

[2] A. Meillet, *Caractères généraux des langues germaniques*, Paris, 1930, p. 191.

[3] *Ibid*., p. 72.

gramatician din Europa de Răsărit, referindu-se la reducerea terminaţiilor în decursul evoluţiei limbii engleze, «acest proces a fost legat de apariţia în limbile germanice a accentului de intensitate şi fixarea lui pe vocalele radicale; elementele finale care au rămas în poziţie neaccentuată s-au redus şi, treptat, au căzut complet. Această împrejurare s-a reflectat atât în formarea cuvintelor în limba engleză cât şi în morfologia ei... »

Iată câteva exemple care ilustrează evoluţia flexiunii în limba engleză:

Engl. veche	leorn*ian*	mon*a*	sun*ne*	sun*u*	stan*as*
Engl. medie	lern*en*	mon*e*	sun*ne*	sun*e*	ston*es*
Engl. mod.	learn	moon	sun	sun	stones

După cum vedem, vocalele *ia, a, u* s-au transformat toate în *e*, iar pe urmă terminaţiile s-au redus, numeroase cuvinte devenind monosilabice în pronunţare, chiar dacă în scris par uneori neschimbate, aşa cum se întâmplă în cazul pluralului *stones*. Sunt multe cazuri în care sunetul vocalic din silaba finală neaccentuată s-a modificat, însă reprezentarea lui grafică a rămas aceeaşi. Astfel, *-ar, -er, -ir, -or, -ur* se pronunţă la fel în cuvinte ca *vulgar, baker, elixir, cantor, murmur*.

Datorită reducerii masive a terminaţiilor, substantivul nu a păstrat decât două desinenţe cazuale, adjectivul şi articolul au devenit invariabile, pronumele a pierdut numeroase terminaţii, verbul de asemenea. În schimb s-au dezvoltat larg construcţiile analitice ca, de pildă, cele cu *of* pentru genitiv şi *to* pentru dativ, iar ordinea cuvintelor a devenit fixă, dobândind o deosebită importanţă gramaticală. Astfel se impune ordinea *subiect-predicat-obiect* şi Jespersen ne dă în această privinţă cifre foarte grăitoare, arătând că ordinea *subiect-predicat*-obiect apare în proporţie de numai 16% în «Beowulf» şi 40% în proza regelui Alfred, însă în proporţie de 82 - 97% la o serie de scriitori reprezentativi ai secolului al XIX-lea[4].

Funcţiunile sintactice ale cuvintelor sunt deseori determinate de locul lor în propoziţie. În propoziţia *We drink water*, cuvântul *water* este substantiv şi

[4] O. Jespersen, *Essentials of English Grammar*, London, 1953, p. 99.

complement direct de vreme ce este aşezat după verbul tranzitiv *to drink*, dar în propoziția *We water the flowers in the evening*, cuvântul *water* este verb şi predicat din moment ce este aşezat după subiectul *we*.

Datorită faptului că nu există terminații caracteristice anumitor părți de vorbire în urma sărăcirii flexiunii, este deseori greu să recunoaştem părțile de vorbire după forma lor. Astfel, de pildă, *speak* este verb, *bleak* este adjectiv, iar *leak* substantiv. În timp ce în limba română avem patru conjugări, potrivit terminației infinitivului, verbele din engleza modernă se împart în două mari categorii, regulate şi neregulate, după felul în care se formează trecutul indicativului (Past Tense) şi participiul trecut, însă terminațiile infinitivului sunt extrem de variate şi cu totul nesemnificative în ceea ce priveşte clasificarea lor, de exemplu: *to ask, to do, to mend, to place, to go, to put, to glide, to read, to sleep* etc.

Lipsa flexiunii este cauza principală a unui fenomen foarte frecvent în limba engleză contemporană, şi anume trecerea unui cuvânt dintr-o parte de vorbire în alta (conversion). Astfel, de pildă, din verbul *to run* a derivat substantivul *run*, din substantivul *paper* a derivat verbul *to paper*, din substantivul *chance* a derivat adjectivul *chance*, din adjectivul *native* a derivat substantivul *native* etc. Acest fenomen a făcut şi mai necesară o ordine a cuvintelor din ce în ce mai rigidă.

După modificările esențiale survenite în domeniul gramaticii în decursul perioadei englezei medii – pierderea majorității desinențelor şi creşterea mare a importanței instrumentelor gramaticale, a formelor analitice şi a ordinii cuvintelor – evoluția gramaticii în perioada englezei moderne pare extrem de calmă şi lină. Renaşterea nu a adus, din acest punct de vedere, niciun fel de schimbări însemnate. Ea este marcată doar de menținerea unor forme ce au dispărut ulterior – cum ar fi unele plurale în *-n* (de ex. eyen, shoon), construcția „*his-genitive*" (de ex. la Shakespeare: "the count his galleys", "Mars his heart"), comparative şi superlative ca *lenger, strenger, more strong, eloquenter, inventivest, delectablest*, comparative şi superlative duble ca *worser, the most unkindest*, forme pronominale ca *thou, thee*, folosirea la întâmplare a formelor *shall* şi *will*, perfectul compus format cu auxiliarul *to be*, persoana a treia singular a indicativului prezent terminată deseori în *-eth* sau -

th, iar persoana a treia plural uneori în *-s* sau *-es*, folosirea a două şi chiar trei negații (de ex. la Shakespeare: ”Nor never none shall mistress be of it, save I alone“) etc.

Pe lângă menținerea unor forme arhaice, Renaşterea este marcată de apariția unor forme noi, care nu reprezintă însă schimbări esențiale, de pildă: folosirea impersonală a pronumelui *they*, formarea adjectivului posesiv neutru *its*, folosirea pronumelui interogativ *who* ca pronume relativ, trecerea unor verbe tari în categoria verbelor slabe etc.

Singura modificare importantă adusă de secolele XVII şi XVIII în domeniul gramaticii este folosirea din ce în ce mai amplă a aspectului continuu (pentru indicarea unei acțiuni în curs de desfăşurare într-un anumit moment sau în raport cu o altă acțiune), precum şi a auxiliarului *to do* pentru interogativ şi negativ.

În ceea ce priveşte secolele XIX şi XX, ele înregistrează doar unele tendințe neînsemnate, cum ar fi folosirea tot mai clară a conjunctivului (de ex. ”I shall wait till he *comes*“ în loc de ”I shall wait till he *come*“; ”He ordered that we *should be* present“ în loc de ”He ordered that we *be* present“; ”Whoever you *may be*, you have no right to do this“ în loc de ”Whoever you *be*, you have no right to do this“), folosirea formei *you were* la persoana a doua singular în locul formei *you was* şi a formei *if I was* la persoana întâi singular în locul formei *if I were* etc. O tendință mai importantă este dezvoltarea mare a construcțiilor formate dintr-un verb şi un morfem adverbial, de tipul *to give in, to give up, to make off, to make out, to take in, to show off* etc. Numărul lor a crescut din ce în ce mai mult şi continuă să crească. Astfel, de pildă, verbele *to back, to blow, to break, to bring, to call, to come, to fall, to get, to give, to go, to hold, to laz, to let, to make, to put, to run, to set, to take, to turn, to work* au dat, potrivit monografiei lui A. G. Kennedy ”The Modern English Verb-Adverb Combination“[5], 155 de construcții având peste 660 de sensuri şi folosiri diferite.

[5] Citat de A. C. Baugh, *A History of the English Language*, London, 1954, p. 412.

După ce am cercetat pe scurt dezvoltarea vocabularului şi, ceva mai amănunțit, evoluția gramaticii, nu putem încheia acest foarte sumar istoric al limbii engleze fără a aminti de o problemă deosebit de dificilă pe care o ridică studiul acestei limbi, şi anume discrepanța extrem de mare dintre pronunțare şi ortografie. În general, ortografia de astăzi oglindeşte pronunțarea de la sfârşitul perioadei englezei medii. De aceea este foarte greu, nu numai pentru străini, dar şi pentru mulți englezi, să-şi amintească diferitele moduri în care unul şi acelaşi sunet poate fi reprezentat, de exemplu [i:] în cuvintele *he, machine, see, steal, believe, receive*, sau [ʃ] în cuvintele *shall, Asia, tissue, pension, moustache, fuchsia, mission, official, ocean, conscience, schedule, vitiate, pshaw*; pe de altă parte, una şi aceeaşi literă poate reprezenta sunete diferite, de exemplu litera *a* în cuvintele *cat, tall, path, many, made, care, wash, steward*.

În engleza veche ortografia era fonetică, redând în general sunetele în mod fidel. Situația începe să se schimbe în engleza medie, când scribii anglo-normanzi folosesc unele metode franceze de redare a sunetelor (de ex. *ou* în locul lui *u*; *c* în locul lui *s* etc.). Ei înlătură semnele speciale prin care se indicaseră vocalele lungi în engleza veche, înlocuindu-le mai întâi prin vocale duble, apoi prin adăugarea unui *e* la sfârşitul cuvântului (de ex. gos – goos – goose). Pe de altă parte, o vocală scurtă este deseori indicată de el prin dublarea consoanei următoare, fapt care explică şi astăzi dublarea consoanei finale a unor adjective şi verbe monosilabice cu vocală scurtă (de ex. hot – hotter – hottest; rub – rubbed – rubbing).

La începutul perioadei englezei moderne, ortografia nu mai este fonetică, atât din cauza modificărilor introduse de scribi cât şi din pricina faptului că ea nu oglindeşte schimbările de pronunțare survenite în decursul timpurilor. Situația se complică şi mai mult atunci când, în timpul Renaşterii, etimologiştii transformă ortografia anumitor cuvinte astfel încât redarea lor grafică să corespundă originii lor reale (atribuindu-le însă uneori o etimologie fantezistă), ajungând să scrie, de pildă, *doubt, indict, choir, victuals* în loc de *dout, indite, quire, vitailles*. Uneori o literă adăugată începe în cele din urmă să fie rostită, denaturându-se astfel pronunțarea unor cuvinte (de ex. *l* în *fault*, *d* în *advance*, *c* în *perfect*). În prima jumătate a secolului al XVI-lea, ortografia cunoaşte încă multe fluctuații, nu numai de la un scriitor la

altul, dar chiar la unul şi acelaşi scriitor. Astfel, Greene scria *fellow, felow, felowe, fallow* sau *fallowe*. Către mijlocul secolului, datorită răspândirii lucrărilor tipărite şi străduinţelor unor filologi, se realizează într-o anumită măsură unificarea şi fixarea ortografiei. Către jumătatea secolului al XVII-lea, ortografia engleză este aproape identică cu cea de astăzi. Între timp, pronunţarea a mai suferit însă schimbări foarte însemnate, ceea ce a mărit şi mai mult discrepanţa dintre sunetele limbii engleze şi reprezentarea lor grafică. Deşi problema necesităţii unei reforme a ortografiei s-a pus în repetate rânduri în Anglia, îndeosebi în secolul al XIX-lea şi la începutul secolului nostru, ea a stârnit proteste vehemente din partea cercurilor conservatoare şi rezolvarea ei cade în sarcina viitorului. Este interesant de reţinut faptul că, deşi mulţi dintre actualii ei partizani sunt însufleţiţi de cele mai bune intenţii, există alţii care nu sunt mânaţi decât de dorinţa de a facilita adoptarea limbii engleze ca limbă unică internaţională.

Ioan Aurel PREDA.

VERBUL I. Clasificări.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

VERBUL
(The Verb)

Generalități. Verbul este partea nominală de vorbire care exprimă, sub formă de proces, acțiunea, starea, existența obiectelor și fenomenelor și care intră în anumite relații cu celelalte părți de vorbire, relații exprimate în anumite categorii gramaticale specifice.

Verbul se deosebește de toate celelalte părți de vorbire prin caracteristicile sale morfologice și prin funcțiunile sale sintactice, fiind cea mai complexă parte de vorbire.

Din punctul de vedere al sensului, pe lîngă ideea de acțiune — *to work, to run, to build, to make* etc., de stare — *to sleep, to lie, to linger, to pine* etc. sau de existență — *to be, to exist;* verbul poate, de asemenea, arăta apariția unei caracteristici — *to blossom, to wither,* trecerea de la o stare la alta — *to awake, to harden,* o atitudine — *to respect, to doubt* etc. Dar oricare ar fi valorile lor semantice, toate verbele au în comun faptul că își exprimă conținutul ca un proces care se desfășoară în timp și este legat în mod nemijlocit sau mijlocit de un purtător al acțiunii, ceea ce și constituie principala caracteristică a acestei părți de vorbire.

Notă. În limba engleză, prezența purtătorului acțiunii alături de formele personale ale verbului în construcțiile neeliptice este obligatorie chiar în propozițiile impersonale, de tipul: „*It snows*", „*It is late*", „*It seems*" etc., unde subiectul *it* are un caracter pur formal, spre deosebire de limba romînă, unde verbele respective nu sînt însoțite de un subiect: "Ninge", "E tîrziu", "Se pare" etc. În limba romînă prezența subiectului nu este obligatorie, nici chiar în construcțiile personale: „Mă plimb", „Citești?" etc.

Din punct de vedere morfologic, verbul în limba engleză contemporană se caracterizează prin următoarele categorii:

— categoria persoanei,
— categoria numărului,
— categoria timpului,
— categoria modului,
— categoria diatezei,
— categoria aspectului.

Aceste categorii morfologice sînt strîns legate de semantica verbului, cu care se află în raporturi de interdependență și interacțiune.

Din punct de vedere sintactic, caracteristica principală a verbului este capacitatea sa de a forma predicatul unei propoziţii. În această funcţiune el uneşte prin legături logice, exprimate sintactic, celelalte părţi ale propoziţiei cu care intră în raporturi specifice de determinare şi interdependenţă. Este centrul în jurul căruia se organizează întreaga propoziţie.

DETERMINANŢII, MODIFICATORII ŞI ÎNLOCUITORII VERBULUI

Diferitele elemente lexicale, morfologice sau sintactice cu care verbele intră în raporturi de interdependenţă se pot comporta faţă de ele ca *determinanţi*, *modificatori* sau *înlocuitori*.

A. *DETERMINANŢII VERBULUI*
(Verb Determinatives)

Determinanţii sînt acele elemente care, intrînd într-un raport sau altul cu o formă a verbului, îi precizează, pe de o parte, *funcţiunea*, delimitînd-o de omonimele sale interne sau externe, iar pe de altă parte, *sensul*, fixîndu-l în direcţia generalului sau a particularului, fără însă a-l califica sau a-l schimba. Forma cea mai generală a verbului este infinitivul, iar determinantul care fixează această formă este particula *to* (v. I, p. 517).

To err is human.

Forţa generică a infinitivului determinat de particula *to* îl apropie de substantivul determinat generic, cu care, în anumite situaţii, poate fi echivalent:

To err is human — *Errors* are human.

Mult mai numeroşi sînt determinanţii care acţionează în direcţia opusă, aceea a particularizării, a concretizării sensului verbului.

1. DETERMINANŢI LEXICALI

Unele particule adverbiale îndeplinesc pe lîngă verb rolul de determinanţi, adăugind o anumită nuanţă sensului de bază al acestuia, fără însă a-l schimba.

John gulped *down* his tea. (J. Galsworthy, *To Let*)
She poured *out* the tea and took the lump of sugar Jean handed her. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

Uneori particula adverbială dă acţiunii verbului un aspect lexical intensiv:

to eat *up*	a mînca tot
to drink *up*	a bea pînă la fund
to die *out*	a se stinge, a pieri

2. DETERMINANŢI MORFOLOGICI

Determinanţii morfologici ai verbului sînt:

1) Verbele auxiliare şi modale, care îndeplinesc pe lîngă el următoarele funcţiuni:

a) sînt purtătoarele categoriilor gramaticale — persoană, număr, timp, aspect, mod şi diateză — ale verbului principal, în cazul formelor analitice ale acestuia:

I have been living here for more than ten years.
The blinds *were* pulled down.

b) asigură poziţia invariabilă a verbului principal în raport cu subiectul în construcţiile care cer o inversare a ordinii cuvintelor:

Did you see it?
Have you read this book?

2) Diferite adverbe (de loc, de timp, de cauză etc.) (v. II, p. 24).

He promised to come *home earlier to-day.*

3. DETERMINANŢI SINTACTICI

Determinanţii verbului în funcţie de predicat sînt:

1) **Subiectul,** care fixează sensul şi predicaţia verbului, determinînd totodată categoriile gramaticale ale numărului şi persoanei.

He cut the cloth. (Subiect personal — verb tranzitiv.)
The cloth cuts well. (Subiect nepersonal — verb intranzitiv.)
They stopped before the hotel. (Persoana a 3-a plural.)

2) **Complementul** (direct, indirect, prepoziţional, circumstanţial, în afară de cel de mod).

I sent *him a letter last week.*

Deosebit de complexă este interacţiunea dintre complementul direct şi verbul tranzitiv. Astfel, între altele, el fixează sensul contextual al verbului în cadrul polisemiei acestuia.

He turned *the key* in the lock.
He turned *the corner.*

B. *MODIFICATORII VERBULUI*

(Verb Modifiers)

Modificatorii verbului sînt elemente care, intrînd în raporturi cu verbul, îi schimbă sensul de bază sau descriu acţiunea exprimată de el în acelaşi fel în care adjectivele califică un substantiv.

1. MODIFICATORI LEXICALI

Unele particule adverbiale *(a)* şi prepoziţii condiţionate *(b)* schimbă complet sensul verbului cu care se combină, comportîndu-se, deci, faţă de acesta ca modificatori:

(a) *to drop* — *to drop in*
to turn — *to turn out*

(b) *to look* — *to look after somebody*
to get — *to get at something*

2. MODIFICATORI MORFOLOGICI

Modificatorii morfologici ai verbului sînt adverbele de mod (v. II, p. 22):

She wants to speak English *fluently*.
Our duty is learning *well*.

3. MODIFICATORI SINTACTICI

Modificatorii sintactici ai verbului sînt complementele circumstanţiale de mod:

He entered the room *without a smile*.
We laughed *as we had never done before*.

C. *ÎNLOCUITORII VERBULUI*

(Verb Substitutes)

Verbele semiauxiliare şi verbele auxiliare pot înlocui în diferite construcţii verbele noţionale, în acelaşi fel în care diferitele tipuri de pronume înlocuiesc substantive menţionate deja, evitînd astfel repetarea lor. La fel ca înlocuitorii

substantivului, ele au în aceste cazuri un caracter anaforic. De obicei verbele semiauxiliare şi auxiliare în funcţie de înlocuitori sînt la acelaşi timp şi mod ca şi verbul înlocuit. Persoana şi numărul depind de subiect (v. I, p. 340).

Did he speak to you? — No, he *didn't*.
I am going with you. — You *can't*.

CLASIFICAREA VERBELOR
(Classification of Verbs)

Generalităţi. Clasificarea verbelor poate fi făcută:

— din punctul de vedere al structurii morfologice;
— din punctul de vedere al formelor de bază;
— din punct de vedere semantic-gramatical;
— din punctul de vedere al aspectului lexical;
— din punctul de vedere al predicaţiei.

A. *CLASIFICAREA VERBELOR DIN PUNCTUL DE VEDERE AL STRUCTURII MORFOLOGICE*

Din punctul de vedere al structurii morfologice, în limba engleză se disting următoarele categorii de verbe:

1. VERBE SIMPLE

a) *Nederivate:*

to bring	a aduce	*to make*	a face
to burn	a arde	*to put*	a pune
to come	a veni	*to run*	a fugi

Aceste verbe reprezintă teme străvechi, care, alături de celelalte verbe provenite din engleza veche, alcătuiesc nucleul acestei categorii de cuvinte în fondul lexical principal al limbii engleze.

b) *Derivate:*

— *prin afixaţie:* to *a*rise, to *for*give, to *en*rich, to *counter*act, to *re*write, to *sub*divide (cu prefixe); to black*en*, to beauti*fy*, to mobil*ize*, to organ*ize* (cu sufixe); (v. II, pp. 131, 146).

— *prin conversiune: to air, to cry, to finger, to grass, to house, to man, to paper, to ship, to train, to word* (din substantive); *to brave, to brown, to clear, to free, to green, to parallel, to tame* (din adjective); *to down, to up* (din adverbe); *to pooh-pooh* (din interjecţie) etc.

— *prin contracţie: to ad-lib* (ad libitum) — a improviza în cursul unei emisiuni: *to dub* (to double) — a dubla (un film), *to bach* (bachelor) a burlăci[1];

[1] Apocopă.

— *prin derivare regresivă*[1]: *to burgle* (burglar), *to diagnose* (diagnosis), *to edit* (editor), *to enthuse* (amer. enthusiasm), *to formate* (formation — amer. a zbura în formaţie);

— *prin deflexiune: to bleed* (blood), *to breed* (brood), *to fill* (full), *to set* (sit) etc.;

— *prin schimbarea accentului morfologic: 'contact — to con'tact, 'invalid — to in'valid* etc. (v. I, p. 101).

— *prin reduplicare: to fulfil.*

Verbele derivate prin deflexiune reprezintă o rămăşiţă a vechiului sistem sintetic al limbii engleze. Dintre celelalte mijloace de derivare a verbelor în limba contemporană, singurele cu adevărat productive sînt afixaţia, conversiunea şi contracţia, derivarea regresivă fiind un fenomen relativ rar.

Derivarea prin afixaţie a verbelor în limba engleză este foarte săracă, singurul sufix cu adevărat productiv fiind, după cît se pare, sufixul *-ize* (*active* „activ" — activ*ize* „a activiza"; cannibal „canibal" — cannibal*ize* „a demonta o maşină pentru a folosi piesele detaşate"; *capital* „capital" — capital*ize* „a capitaliza" etc.). Sufixele *-ate* şi *-(i)fy* sînt semiproductive. Mai caracteristică este pentru verb prefixaţia, cele mai productive prefixe în limba engleză contemporană fiind *-re-* (*re*proof „a reimpermeabiliza"), *un-* (*un*do „a desface"), *de-* (*de*contaminate „a decontamina") şi *mis-* (*mis*date „a data greşit").

Conversiunea este un mijloc foarte productiv de formare a verbelor în engleza contemporană. O foarte numeroasă categorie de verbe formate prin acest mijloc o constituie aşa-numitele verbe denominative (Denominative Verbs), provenite din substantive concrete: *carpet — to carpet* „a acoperi cu un covor", *man — to man* „a înzestra cu oameni", *paper — to paper* „a tapeta", *timber — to timber* „a căptuşi cu lemn" (un puţ de mină) etc. Virtual, orice substantiv concret poate fi transformat pe această cale într-un verb.

Acest fenomen a dus şi continuă să ducă la crearea unui mare număr de omonime gramaticale externe, adică de părţi de vorbire care se deosebesc între ele numai prin formele paradigmei: doctor (substantiv) — doctor'*s*, doctor*s*, doctors' şi *doctor* (verb) doctor*s*, doctor*ed*, doctor*ing*.

Cuvintele supuse conversiunii pot să conţină şi alte elemente derivative (afixe) sau să fie chiar compuse ori complexe: *dis*advantage „dezavantaj" — to *disadvantage* „a dezavantaja"; *pipe-line* „conductă, canalizare" — *to pipe-line* „a canaliza".

2. VERBE COMPUSE

Acestea sînt verbe formate din două teme, care, împreună, alcătuiesc o singură noţiune:

a) *to backbite*	a calomnia
to browbeat	a băga spaima în
to kidnap	a răpi (copii, oameni)
to pinpoint	a indica
to waylay	a atrage într-o cursă

[1] Back-Formation.

b) *to blackmail*	a şantaja
to blindfold	a lega la ochi
to day-dream	a visa cu ochii deschişi
to Geiger-count	a înregistra cu un contor Geiger
to handcuff	a pune cătuşe
to whitewash	a vărui
to broadcast	a răspîndi, a difuza.

Numărul acestor verbe în limba engleză este destul de mic.

Sub raportul elementelor care intră în alcătuirea lor, verbele compuse pot reprezenta următoarele combinaţii:

subst. + verb:	to pinpoint
	to waylay
adj. + verb:	to blindfold
	to whitewash
adv. + verb:	to broadcast

Elementul care exprimă sensul principal al compusului este verbul. Cînd primul element al compusului este un substantiv, acesta se comportă faţă de verb ca un determinant, precizîndu-l:

to handcuff — to cuff *the hands*
to pinpoint — to point (as exactly as) *with a pin.*

Acestea sînt verbe denominative ca şi *to whale* (to hunt *whales*) sau *to paper* (to cover *with paper*), în a căror semantică, alături de ideea de acţiune, este conţinut şi obiectul ei *(whales)* sau instrumentul cu care se săvîrşeşte ea *(with paper).*

În combinaţia *adj. + verb* şi *adv. + verb*, adjectivul sau adverbul exprimă rezultatul acţiunii săvîrşite asupra unui obiect în acelaşi fel în care ar face-o într-o construcţie sintactică şi se comportă faţă de verb ca un modificator care îl descrie:

to whitewash — to wash (the wall) white

Verbele compuse sînt construite după tipul compunerii sintactice, dar legătura dintre elementele care le alcătuiesc are un caracter semantic, întrucît formează o noţiune, iar nu o sintagmă.

Unele verbe compuse (grupul *a*) reprezintă formaţii primare, în timp ce altele (grupul *b*) sînt derivate prin conversiune din substantive: *day-dream — to day-dream, blackmail — to blackmail.* Acestea din urmă ţin ca structură de categoria compuşilor, dar ca mijloc de formare trebuie să fie încadrate în categoria cuvintelor derivate.

Nota 1. Un caz aparte îl constituie verbul *to Geiger-count*, care, deşi derivă noţional din substantivul *Geiger-counter*, nu reprezintă o derivare regresivă din acesta, ci o combinaţie între primul element *Geiger* şi verbul *to count.*

Nota 2. Verbele compuse sînt sărace atît ca număr de sensuri cît şi ca posibilităţi gramaticale, datorită acţiunii limitative pe care o exercită semantica cuvîntului care intră în compunerea lor şi care acţionează ca un determinant sau modificator. Această determinare sau modificare are un caracter foarte concret: to *pin*point, to *broad*cast, to *Geiger*-count, to *white*wash, ceea ce îngreuiază posibilitatea extinderii sensului cuvîntului.

Nota 3. Verbele compuse pot da naştere şi ele la derivaţii: *to broadcast* — *to rebroadcast* „a retransmite".

3. VERBE COMPLEXE

Aceste verbe sînt formate dintr-un verb simplu şi o particulă adverbială, care alcătuiesc o unitate lexicală.

His thoughts *wandered on.* (J. London, *Martin Eden*)
"He tried to *bite off* my nose", he concluded. *(Ibid.)*
I must *give* it *up*.
But he didn't *turn up* at the meeting to *take* her *away*...
(J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

Cele mai numeroase combinaţii cu particule adverbiale le dau verbele de origine germanică şi, în primul rînd, verbele cu o polisemie foarte dezvoltată, ca: *to bear, to blow, to bring, to draw, to drive, to get, to give, to go, to make, to put, to stand, to tear* etc. Exemple:

to bring	*a aduce*
about	a cauza
away	a duce
down	a doborî
forth	a da naştere
on	a produce
out	a scoate
over	a transporta
together	a reuni
to get	*a obţine*
about	a circula
away	a pleca
back	a obţine înapoi
down	a coborî
off	a se da jos
on	a o duce
out	a scoate
together	a se aduna
up	a se scula

Verbele complexe reprezintă o particularitate caracteristică a limbii engleze şi joacă un rol important prin larga lor folosire în limbajul idiomatic. Ele continuă să constituie şi astăzi un mijloc productiv de formare a cuvintelor în limba engleză.

După rolul pe care îl îndeplineşte particula adverbială, verbele complexe se împart în două mari categorii:

1) Verbe pe lîngă care particula adverbială are rol de determinant. În aceste cazuri particula adverbială îşi păstrează, parţial, valoarea semantică şi sensul verbului complex poate fi dedus din sensul propriu sau figurat al verbului simplu plus sensul particulei adverbiale:

to come up	a urca, a se apropia
to drive away	a alunga
to fly away	a-şi lua zborul
to go out	a ieşi

În această categorie intră şi verbele complexe a căror particulă adverbială schimbă aspectul lexical al verbului:

Durativ	*Terminativ*	
to eat	to eat up	a mînca pînă la ultima fărîmitură
to drink	to drink up	a bea pînă la ultima picătură
to gulp	to gulp down	a da duşcă

2) Verbe pe lîngă care particula adverbială joacă rolul unui modificator schimbîndu-i complet sensul, care nu mai poate fi dedus din elementele componente:

to give	a da	*to give in*	a ceda, a se supune
to hold	a ţine	*to hold over*	a amîna
to knock	a lovi	*to knock off*	a înceta lucrul
to make	a face	*to make out*	a înţelege, a descifra
to put	a pune	*to put up*	a găzdui

Verbele germanice formează cuiburi foarte bogate de cuvinte prin combinarea cu diferite particule adverbiale. Verbele complexe astfel formate s-au dezvoltat şi ele, la rîndul lor, independent sub raportul polisemiei şi al funcţiunilor gramaticale. Una şi aceeaşi particulă adverbială se poate afla în raporturi atît de determinant cît şi de modificator pe lîngă verbele respective. Ca urmare, verbele complexe au căpătat, în cursul dezvoltării lor istorice, o fizionomie proprie, care permite să fie considerate drept verbe independente.

În unele cazuri verbele complexe au dezvoltat şi forme cu prepoziţie condiţionată (v. I, pp. 365, 370).

Notă. Numeroase verbe complexe dau naştere, prin conversiune, la substantive comune de un tip care, de asemenea, este specific limbii engleze.

to *change over*	a schimba	— *change-over*	schimbare radicală
to go on	a se comporta	— *goings-on*	comportare, conduită
to make up	a compune	— *make-up*	compoziţie; aranjament; grimă; fard.

4. LOCUŢIUNI VERBALE
(Verbal Phrases)

Locuţiunile verbale sînt combinaţii ale verbelor cu diferite părţi de vorbire, cu care formează unităţi frazeologice echivalente ca sens verbelor simple:

to make mention of	= *to mention*	a menţiona
to give way	= *to yield*	a ceda
to come to pass	= *to happen*	a se întîmpla
to carry the day	= *to win*	a birui

Locuţiunile verbale sînt unităţi frazeologice indivizibile din punct de vedere sintactic şi îndeplinesc în propoziţie funcţiunea de predicat frazeologic (v. II, p. 185).

În limba engleză se vădeşte tendinţa de a crea, alături de o serie de verbe care exprimă acţiuni familiare, locuţiuni verbale sinonimice, în compunerea cărora intră un substantiv identic ca formă cu verbul:

to have a bath (*a chat, a drink, a look, a shave, a shot, a smoke, a try, a wash* etc.) = *to bathe, to chat, to drink, to look, to shave, to smoke, to try, to wash* etc.
to take (go for) a walk = *to walk*
to make a move = *to move*

Deşi locuţiunile de tipul *to have a bath* sînt, ca sens, sinonime cu verbele simple corespunzătoare, ele se deosebesc de acestea ca aspect lexical, avînd un caracter terminativ. În ele accentul cade pe ideea de săvîrşire a acţiunii o singură dată (v. I, p. 347). De aceea ele pot fi socotite drept „un mod analitic deosebit de exprimare a aspectului". [1]

B. *CLASIFICAREA VERBELOR DIN PUNCTUL DE VEDERE AL FORMELOR DE BAZĂ*

Verbul în limba engleză prezintă patru forme de bază:

I. Infinitivul	:	*to work, to sing*
II. Past Tense	:	*worked, sang*
III. Participiul trecut	:	*worked, sung*
IV. Participiul in *-ing*	:	*working, singing.*

Toate verbele din limba engleză contemporană se grupează în funcţie de formele lor de bază (a II-a şi a III-a), în două mari categorii: *verbe regulate (Regular Verbs)* şi *verbe neregulate (Irregular Verbs)*. La acestea se adaugă, ca o categorie intermediară, grupul puţin numeros al aşa-numitelor *verbe mixte (Mixed Verbs)*.

[1] B. A. Iliş, *Sovremennîi angliiskii iazîk*, Moskva, 1948, p. 171.

1. VERBE REGULATE

Din această categorie fac parte verbele care formează *Past Tense* şi *participiul trecut* prin adăugarea desinenţei *-ed* (v. I, pp. 397, 556).

Notă. Verbele compuse regulate formează Past Tense şi participiul trecut la fel ca verbele regulate simple.

Formarea timpului *Past Tense* şi a *participiului trecut* cu ajutorul desinenţei *-ed* constituie regula dominantă generală în limba contemporană, fiind singurul mijloc productiv de diferenţiere a acestor forme. Toate verbele noi, oricum ar fi formate — prin derivare sau compunere — sînt verbe regulate: *to motivate* (1930) „a motiva", *to decontaminate* (1942) „a decontamina", *to coventrate* (1940) „a distruge prin bombardament pentru a reduce producţia de război", *to formalize* (1942) „a da formă finală", *to prefabricate* (1943) „a prefabrica", *to featherbed* (1950) „a crea (cuiva) condiţii favorabile", *to instantiate* „a reprezenta printr-un exemplu" etc. O ilustrare a acestui fapt o constituie şi verbul compus *to broadcast*, care, deşi format pe baza unui verb neregulat *(cast — cast — cast)*, a dezvoltat, paralel, şi forme regulate: broadcast — broadcast(*-ed*) — broadcast(*-ed*).

2. VERBE NEREGULATE

Din această categorie fac parte verbele care formează Past Tense şi participiul trecut altfel decît prin adăugarea desinenţei *-ed:*

I	II	III	I	II	III
learn	— learnt	— learnt	sing	— sang	— sung
sell	— sold	— sold	cut	— cut	— cut
buy	— bought	— bought	go	— went	— gone

Categoria verbelor neregulate cuprinde, în actuala etapă de dezvoltare a limbii engleze, 6 clase de verbe, care se deosebesc unele de altele prin modul de formare a lui Past Tense şi a participiului trecut.

1) Verbele care formează Past Tense şi participiul trecut prin adăugarea consoanei *-t* la forma infinitivului:

I	II	III	I	II	III
burn	— burn*t*	— burn*t*	dwell	— dwel*t*	— dwel*t*
learn	— learn*t*	— learn*t*	smell	— smel*t*	— smel*t*
spoil	— spoil*t*	— spoil*t*	spell	— spel*t*	— spel*t*

Notă. Verbele care se termină la infinitiv într-o consoană dublă pierd a doua consoană la formele a II-a şi a III-a.

18*

2) Verbele care formează Past Tense şi participiul trecut prin modificarea vocalei din temă şi prin adăugarea consoanei *-t* sau *-d:*

Tipul a: scurtarea vocalei la formele a II-a şi a III-a.

I	II	III	I	II	III
(ee	*— e*	*— e)*	*(ea*	*— e/ea*	*— ea)*
feel	— felt	— felt	deal	— dealt	— dealt
keep	— kept	— kept	dream	— dreamt	— dreamt
sleep	— slept	— slept	mean	— meant	— meant
[i:	— e	— e]	[i:	— e	— e]

Tipul b:

I	II	III
tell	— told	— told
sell	— sold	— sold

Tipul c:

I	II	III
bring	— brought	— brought
buy	— bought	— bought
catch	— caught	— caught
teach	— taught	— taught [1]

N o t ă. Potrivit interpretării tradiţionale, Past Tense şi participiul trecut ale verbelor de tipul *b* şi *c* se formează, ca şi la cel de tipul *a* şi din grupul 1, prin adăugarea desinenţei *-d* sau *-t*. Din punct de vedere istoric acest lucru este corect. În limba contemporană însă nu se poate vorbi de existenţa, în acest caz, a unei desinenţe, care implică posibilitatea separării sale de temă. Dacă la aceste verbe consoana finală este despărţită de restul cuvîntului, acesta nu mai are nici un înţeles: *buy — bough'-t, sell — sol'-d.*

În realitate, în limba contemporană *-d* sau *-t* şi-au pierdut caracterul distinct de desinenţe şi nu mai pot fi comparate cu desinenţa *-ed*, care se adaugă la tema invariabilă a verbului. De aceea este mai corect să nu se subsumeze aceste tipuri de verbe unei singure categorii a verbelor care formează Past Tense şi participiul trecut cu ajutorul sufixelor dentale.

3) Verbele care formează Past Tense şi participiul trecut prin schimbarea consoanei finale *-d* în *-t*, vocala temei rămînînd aceeaşi.

I	II	III
bend	bent	bent
build	built	built
lend	lent	lent
send	sent	sent
spend	spent	spent

N o t ă. Alternanţa *d/t* a apărut în perioada englezei medii. În engleza veche infinitivul verbului *bend* era *bendan*, iar preteritul *bende* etc.

[1] Verbul *fight-fought-fought* ţine de categoria verbelor cu alternanţe vocalice, deoarece *-t* face parte din forma infinitivului.

4) Verbele care formează Past Tense-şi participiul trecut prin alternanţe vocalice (deflexiune). În cadrul acestui grup se disting:

a) verbele a căror temă conţine vocale diferite la toate formele:

I	II	III
(1	— 2	— 3)
dr*i*nk	dr*a*nk	dr*u*nk
s*i*ng	s*a*ng	s*u*ng
beg*i*n	beg*a*n	beg*u*n
sw*i*m	sw*a*m	sw*u*m
[i	— æ	— ʌ]

b) verbele a căror temă conţine aceeaşi vocală la infinitiv şi la participiul trecut (terminat de obicei în *-en* sau *-n*, mai rar în *-ne*):

I	II	III
(1	— 2	— 1)
t*a*ke	t*oo*k	t*a*ken
sh*a*ke	sh*oo*k	sh*a*ken
[ei	— u	— ei]
kn*ow*	kn*ew*	kn*ow*n
gr*ow*	gr*ew*	gr*ow*n
[ou	— (j)*u*:	— ou]

I	II	III
wr*i*te	— wr*o*te	— wr*i*tten
r*i*de	— r*o*de	— r*i*dden
r*i*se	— r*o*se	— r*i*sen
[ai	— ou	— i]

sau la Past Tense şi participiul trecut:

I	II	III	I	II	III
(1	— 2	— 2)	(1	— 2	— 2)
b*ea*r	— b*o*re	— b*o*rn	br*ea*k	— br*o*ke	— br*o*ken
t*ea*r	— t*o*re	— t*o*rn	[ei	— ou	— ou]
[ɛə	— ɔ:	— ɔ:)	ch*oo*se	— ch*o*se	— ch*o*sen
sp*ea*k	— sp*o*ke	— sp*o*ken	[u:	— ou	— ou]
st*ea*l	— st*o*le	— st*o*len	forg*e*t	— forg*o*t	— forg*o*tten
[i:	— ou	— ou]	[e	— ɔ	— ɔ]

sau la toate formele:

I	II	III
(1	— 1	— 1)
b*i*te	— b*i*t	— b*i*tten
h*i*de	— h*i*d	— h*i*dden
[ai	— i	— i]

c) verbele excepţionale, care nu pot fi încadrate într-un grup sau altul sub raportul alternanţelor vocalice, întrucît acestea au devenit o caracteristică

lexicală individuală a fiecăruia în parte. Ca o caracteristică pur formală a acestor verbe se poate indica identitatea unora dintre formele lor:

I = III

become	— became	— become
come	— came	— come
run	— ran	— run

Nota 1. Aceste verbe au pierdut pe *-n* sau *-en* final în cursul dezvoltării lor istorice. În engleza veche ele aparţineau unor clase diferite ale verbelor tari.

(*cuman*, cl. a III-a — comen — come;
rinnan, cl. a IV-a — yrnen — rynen — rennen — run)

II = III

shine	— shone	— shone	shoot	— shot	— shot
sit	— sat	— sat	get	— got	— got
awake	— awoke	— awoke	read [i:]	— read [e]	— read [e]
stand	— stood	— stood	lead	— led	— led
hold	— held	— held	meet	— met	— met

Nota 2. Verbele din primul grup au forme identice la Past Tense şi la participiul trecut ca urmare a faptului că Past Tense a înlăturat forma veche, care se deosebea de ea, a participiului trecut (e.m. *holden — held — helden — hollden — hold — held — held*).

Nota 3. Unele verbe din grupul al doilea: *meet, bleed, feed* etc. făceau parte în engleza veche din aceeaşi clasă (I) de verbe slabe ca şi *deal* şi *kneel*, dar întrucît tema lor se termina în *-d*, sufixul timpului Past Tense s-a pierdut *(bled — bledde)*.

5) Verbele invariabile, ale căror forme de bază sînt identice, terminîndu-se în *-d* sau *-t:*

burst	— burst	— burst	put	— put	— put
cost	— cost	— cost	split	— split	— split
cut	— cut	— cut	shed	— shed	— shed
let	— let	— let	spread	— spread	— spread

Notă. Caracterul invariabil al acestor verbe este rezultatul simplificării consoanei duble (*dd, tt*) din formele timpului Past Tense şi participiului trecut. Ele prezintă interes întrucît la ele tendinţa de pierdere a formelor conjugării s-a realizat în mod complet.

6) Grupul aşa-numitelor *verbe defective (Defective Verbs)* care, spre deosebire de toate celelalte verbe, nu au toate formele de bază.

can	— could	shall	— should
may	— might	will	— would

must
ought

Ca mod de formare a timpului Past Tense, ele ţin de grupul verbelor de tipul *tell — told — told*. Ele formează un grup special şi sub raport semantic-gramatical, ca verbe modale (v. I, p. 287).

7) În categoria verbelor neregulate trebuie încadrate şi verbele supletive, ale căror forme provin din teme diferite:

be — *was* — *been* ; *go* — *went* — *gone*

3. VERBE MIXTE

Din această categorie fac parte o serie de verbe (puţine la număr) care au atît forme de bază regulate cît şi neregulate:

mow	— mowed	— mown	; sow [ou]	— sowed	— sown
show	— showed	— shown	; swell	— swelled	— swollen

Notă. Cea mai mare parte a acestor verbe provin din verbe slabe, care au început să formeze Past Tense şi participiul trecut în *-n*, prin analogie cu verbele tari din clasa a VII-a *(know)*. Verbele *sow*, *mow* şi *hew* provin, dimpotrivă, din verbe tari, la care forma participiului trecut a fost înlocuită printr-una nouă, formată după conjugarea slabă. După cum subliniază B. A. Iliş, „din punctul de vedere al limbii moderne acest lucru e indiferent" [1].

Tendinţa generală a acestor verbe este de a trece în categoria verbelor regulate, înlocuind forma neregulată a participiului trecut printr-una regulată. Ca urmare, multe dintre ele prezintă forme paralele:

melt	— melted	— molten, melted
shave	— shaved	— shaven, shaved
wash	— washed	— washen, washed

Cele două forme ale participiului trecut s-au specializat în direcţii diferite, forma neregulată fixîndu-se ca adjectiv (v. tabloul verbelor neregulate), iar cea regulată intrînd în compunerea formelor analitice ale verbelor.

Verbele regulate — singura categorie productivă de verbe în engleza contemporană

Reflectînd tendinţa generală a limbii engleze contemporane spre regularitatea formelor de bază ale verbelor, clasificarea morfologică a acestora în regulate, neregulate şi mixte este singura justificată şi utilă în etapa actuală a dezvoltării limbii. Prezenţa categoriei verbelor neregulate în marea masă a verbelor regulate este o rămăşiţă a sistemului sintetic al limbii engleze din perioada veche şi constituie o mărturie a stabilităţii structurii gramaticale a limbii. Verbele neregulate joacă un rol important în limba contemporană prin bogata lor polisemie internă şi prin polifuncţionalismul lor gramatical. Ele stau la baza idiomaticei limbii engleze. Pe baza lor s-a dezvoltat sistemul

[1] B. A. Iliş, *Sovremennîi angliiskii iazîk*, Moskva, 1948, p. 155, nota 1.

verbelor complexe, care alcătuiesc o particularitate caracteristică a limbii engleze și care, la rîndul lor, s-au dezvoltat polisemantic și polifuncţional, devenind, se poate spune, verbe independente și reprezentînd un mijloc productiv de formare de noi verbe. Dar ca mijloc de derivare prin alternanțe vocalice, verbele neregulate constituie o categorie osificată, neproductivă. Numărul lor nu a crescut în cursul dezvoltării limbii, ci, dimpotrivă, a scăzut, o serie dintre ele ieșind din uz încă în perioada englezei medii (comparați *weorðan* „a deveni") sau în perioada modernă (unele verbe preterito-prezente). Altele și-au pierdut majoritatea formelor și întrebuințărilor (comparați e.v. *cweðan* „a spune" e.m. *quethen* e.c. *quoth* (P.T.); e.v. *wendan* e.m. *wenden* e.c. *wend*, care nu are participiu trecut și al cărui Past Tense, *went*, a intrat în sistemul verbului supletiv *to go*). În afară de aceasta, numeroase verbe tari au dezvoltat forme paralele regulate, folosite astăzi în sistemul conjugării verbului, în timp ce formele neregulate au suferit fie o specializare *semantică* (comparați forma neregulată *crew* a timpului Past Tense al verbului *to crow*, folosită numai în legătură cu cîntatul cocoșului), fie *stilistică* (formele neregulate, *clad — clad*, ale timpului Past Tense și participiului trecut ale verbului *to clothe* „a îmbrăca", folosite numai în limba literară), fie *gramaticală* (participiile trecute neregulate ale unor verbe ca *to hew — hewn* „a cosi", *to melt — molten* „a topi", *to shave — shaven* „a rade" și altele, care astăzi sînt folosite numai ca adjective). În opoziție cu ele, verbele regulate reprezintă forme vii, productive, totalitatea verbelor noi formîndu-se după regulile acestei categorii. În consecință, împărțirea verbelor în regulate, neregulate și mixte corespunde împărțirii lor reale în *verbe productive* și *verbe neproductive*.

În etapa contemporană a limbii engleze, împărțirea verbelor în slabe și tari, împărțire care predomină în gramaticile tradiționale și care a reprezentat o realitate în etapele anterioare ale dezvoltării ei, cînd celor două categorii de verbe le corespundeau două sisteme de conjugare, este anacronică.

În limba engleză contemporană nu se poate vorbi de existența a două conjugări — a verbelor slabe și a verbelor tari — dacă prin conjugare se înțelege totalitatea formelor verbului prin care se indică diateza, modul, timpul, aspectul, numărul și persoana lui. În acest caz, atît verbele neregulate cît și cele regulate au o conjugare unică, a cărei bază o constituie formele analitice, iar nu cele sintetice; or, formele analitice sînt, structural, aceleași pentru toate verbele.

I have | finished *I have | eaten*

Singura diferență între cele două categorii apare la Past Tense, care este un timp simplu, și în forma participiului trecut, care însă, din punct de vedere morfologic, ca parte a timpurilor compuse, se comportă la fel.

În gramaticile engleze tradiționale noțiunea de conjugare mai păstrează însă și accepțiunea limitată de deosebire între verbele tari și verbele slabe. [1] Este evident că această accepțiune reflectă o situație ce ține de domeniul trecutului, cînd conjugarea verbelor era aceea a formelor lor sintetice.

[1] *A Guide to the English Language*, London, 1915, p. 95.

Tabloul verbelor neregulate

Infinitiv	Past Tense	Participiul trecut	
arise [ai]	arose [ou]	arisen [i]	a apărea, a se ridica
awake [ei] [1]	awoke [ou]	awoke	
	awaked	awaked	a se trezi
be [i:]	was/were [ɔ/ə:]	been [i:]	a fi
bear [ɛə] [2]	bore [ɔ:]	borne [ɔ:]	a purta,
		born	a naşte
beat [i:]	beat	beaten	a bate
become [ʌ]	became [ei]	become [ʌ]	a deveni
begin [i]	began [æ]	begun [ʌ]	a începe
behold [ou]	beheld [e]	beheld	a privi
bend [e] [3]	bent	bent	a îndoi
beseech [i:]	besought [ɔ:]	besought	a implora
bet [e] [4]	bet	bet	a pune prinsoare
		betted	
bid [i] [5]	bid	bidden	a porunci
	bade [ei]	bid	
bind [ai]	bound [au]	bound	a lega
bite [ai] [6]	bit [i]	bit(ten)	a muşca
bleed [i:]	bled [e]	bled	a sîngera
blow [ou]	blew [u:]	blown [ou]	a sufla
break [ei]	broke [ov]	broken [ou]	a rupe
breed [i:]	bred [e]	bred	a creşte;
			a da naştere
bring [i]	brought [ɔ:]	brought	a aduce
broadcast	broadcast	broadcast	a radiodifuza,
	broadcasted	broadcasted	a transmite
build [i] [7]	built [i]	built	a clădi
burn [ə:]	burnt [ə:]	burnt	a arde
burst [ə:]	burst	burst	a exploda
buy [ai]	bought [ɔ:]	bought	a cumpăra
cast [α:]	cast	cast	a arunca
catch [æ]	caught [ɔ:]	caught	a prinde
chide [ai] [8]	chid [i]	chid(den)	a mustra
choose [u:]	chose [ou]	chosen [ou]	a alege

[1] *Awake* face P.T. *awoke*, rar *awaked*, iar p. tr. *awaked*, rar *awoke*.

[2] *Bear* face p. tr. *borne*, în afară de sensul „a naşte", cînd p. tr. este *born*: *a)* la diat. activă — She has borne him three sons; *b)* la diat. pas. cînd este urmat de by — Three daughters borne by her; cînd p. tr. este folosit fără by — *born* (*to be born* „a se naşte").

[3] *Bend* este adeseori regulat — *bended*.

[4] *Bet*. Atît *bet* cît şi *betted* sînt folosite idiomatic la P.T. şi p. tr. Fowler precizează: „*bet* este preferat în accepţiunea mai obişnuită, adică cu referire la o anumită tranzacţie sau sumă, iar *betted* — atunci cînd sensul e mai general". *

[5] *Bid* cu sensul „a oferi" (la licitaţie) are P.T. şi p. tr. *bid*, în celelalte sensuri *bade*. P. tr. este *bidden*, dar în unele construcţii e preferat *bid*. (Do as you are *bid*).

[6] P. tr. *bit* apare în expresia *the biter bit* („înşelătorul înşelat").

[7] În poezie se întîlneşte adeseori forma regulată *builded*.

[8] Ocazional P. T. *chidded*.

* H. W. Fowler, *A Dictionary of Modern English Usage*, London, 1957, p. 49.

(continuare)

Infinitiv	Past Tense	Participiul trecut	
cleave [i:]	clove [ou] cleft [e] cleaved [i:]	cloven [ou] cleft cleaved	a despica
cling [i]	clung [ʌ]	clung	a se ţine
come [ʌ]	came [ei]	come [ʌ[	a veni
cost [ɔ]	cost	cost	a costa
creep [i:]	crept [e]	crept	a se tîrî
cut [ʌ]	cut	cut	a tăia
deal [i:]	dealt [e]	dealt	a împărţi, a distribui
draw [ɔ:]	drew [u:]	drawn [ɔ:]	a trage, a desena
dream [i:] [1]	dreamt [e] dreamed [i:]	dreamt dreamed	a visa
drink [i]	drank [æ]	drunk [ʌ]	a bea
drive [ai]	drove [ou]	driven [i]	a mîna
dwell [e]	dwelt [e]	dwelt	a locui
eat [i:] [2]	ate [e]	eaten [i:]	a mînca
fall [ɔ:]	fell [e]	fallen [ɔ:]	a cădea
feed [i:]	fed [e]	fed	a hrăni
feel [i:]	felt [e]	felt	a (se) simţi
fight [ai]	fought [ɔ:]	fought	a (se) lupta
find [ai]	found [au]	found	a găsi
flee [i:]	fled [e]	fled	a fugi
fling [i]	flung [ʌ]	flung	a arunca
fly [ai] [3]	flew [u:]	flown [ou]	a zbura
forbid [i]	forbade [ei]	forbidden [i]	a opri, a interzice
forget [e]	forgot [ɔ]	forgotten [ɔ]	a uita
forgive [i]	forgave [ei]	forgiven [i]	a ierta
forsake [ei]	forsook [u]	forsaken [ei]	a lăsa, a părăsi
freeze [i:]	froze [ou]	frozen [ou]	a îngheţa
get [e]	got [ɔ]	got	a căpăta; a deveni
gird [ə:]	girded [ə:] girt [ə:]	girded girt	a încinge
give [i]	gave [ei]	given [i]	a da
go [ou]	went [e]	gone [ɔ]	a merge
grind [ai]	ground [au]	ground	a măcina
grow [ou]	grew [u:]	grown [ou]	a creşte
hang [æ] [4]	hung [ʌ] hanged	hung hanged	a atîrna a spînzura
have [æ]	had [æ]	had	a avea
hear [iə]	heard [ə:]	heard	a auzi
hide [ai] [5]	hid [i]	hidden [i] hid	a se ascunde

[1] Forma obişnuită la P.T. şi p. tr. este *dreamt*.
[2] Pronunţarea [eit] la P. T. este mai puţin frecventă.
[3] *Fly* cu sensul „a fugi" are T. P. şi p. tr. *fled*, de la *flee*.
[4] *hang* cu sensul de „a spînzura" are T. P. şi p. tr. regulate — *hanged*; cu sensul „a atîrna" — *hung*.
[5] *hid* încă se menţine în uz.

(continuare)

Infintiv	Past Tense	Participiul trecut	
hit [i]	hit	hit	a lovi
hold [ou]	held [e]	held	a (se) ține
hurt [ə:]	hurt	hurt	a răni
keep [i:]	kept [e]	kept	a ține
kneel [i:] [1]	knelt [e]	knelt	a îngenunchea
knit [i] [2]	knit	knit	a lega,
	knitted	knitted	a împleti
know [ou]	knew [ju:]	known [ou]	a ști
lay [ei]	laid [ei]	laid	a pune
lead [i:]	led [e]	led	a conduce
lean [i:]	leant [e]	leant	a se apleca
	leaned [i:]	leaned	
leap [i:]	leapt [e]	leapt	a sări
	leaped [i]	leaped	
learn [ə:] [3]	learnt [ə:]	learnt	a învăța
	learned [ə:]	learned	
leave [i:]	left [e]	left	a părăsi
lend [e]	lent [e]	lent	a împrumuta
let [e]	let	let	a lăsa
lie [ai]	lay [ei]	lain [ei]	a zăcea,
			a sta
light [ai] [4]	lit [i]	lit	
	lighted [ai]	lighted	a aprinde
lose [u:]	lost [ɔ]	lost	a pierde
make [ei]	made [ei]	made	a face
mean [i:]	meant [e]	meant	a însemna,
			a intenționa
meet [i:]	met [e]	met	a întîlni
mow [ou]	mowed [ou]	mown [ou]	a cosi
pay [ei]	paid [ei]	paid	a plăti
put [u]	put	put	a pune
read [i:]	read [e]	read	a citi
ride [ai]	rode [ou]	ridden [i]	a călări
ring [i]	rang [æ]	rung [ʌ]	a suna
rise [ai]	rose [ou]	risen [i]	a se ridica
rive [ai] [5]	rived [ai]	riven [i]	a despica
		rived [ai]	
run [ʌ]	ran [æ]	run [ʌ]	a alerga
saw [ɔ:]	sawed [ɔ:]	sawn [ɔ:]	a tăia cu ferăstrăul
say [ei]	said [e]	said	a spune
see [i:]	saw [ɔ:]	seen [i:]	a vedea
seek [i:]	sought [ɔ:]	sought	a căuta
sell [e]	sold [ou]	sold	a vinde

[1] Ocazional P. T. și p. tr. *kneeled*.

[2] Ambele forme sînt folosite la P. T. și pt. tr., dar *knitted* a devenit general pentru sensul „a împleti, a croșeta".

[3] *learned* este folosit mai mult adjectival, cu sensul de „savant, erudit, învățat" (*learned words* „cuvinte savante"; *to be learned in the law* „a fi versat în drept").

[4] Ambele forme sînt folosite: comparați *his face lit/lighted (up) with a smile* „un surîs îi lumină fața"; *a face lit up with a smile* „o față luminată de un surîs"; *house lighted by electricity* „o casă iluminată cu electricitate".

[5] *rived* ca p. tr. este rar.

(continuare)

Infinitiv	Past Tense	Participiul trecut	
set [e]	set	set	a pune, a apune
sew [ou]	sewed [ou]	sewn [ou] sewed [1]	a coase
shake [ei]	shook [u]	shaken [ei]	a clătina
shave [ei]	shaved [ei]	shaved shaven [ei] [2]	a (se) rade
shear [ie] [3]	sheared [ie] shore [e:]	shorn [ɔ:] sheared	a tunde
shed [e]	shed	shed	a vărsa
shine [ai]	shone [ɔ]	shone	a străluci
shoe [u:]	shod [ɔ]	shod	a încălța, a potcovi
shoot [u:]	shot [ɔ]	shot	a împușca
show [ou]	showed [ou]	shown [ou]	a arăta
shrink [i]	shrank [æ]	shrunk [ʌ]	a se strîmta
shrive [ai]	shrove [ou]	shriven [i]	a spovedi
shut [ʌ]	shut	shut	a închide
sing [i]	sang [æ]	sung [ʌ]	a cînta
sink [i]	sank [ʌ]	sunk	a (se) scu- funda
sit [i]	sat [æ]	sat	a ședea
slay [ei]	slew [u:]	slain [ei]	a ucide
sleep [i:]	slept [e]	slept	a dormi
slide [ai]	slid [i]	slid [4]	a aluneca
sling [i]	slung [ʌ]	slung	a arunca, a azvîrli
slink [i]	slunk [ʌ]	slunk	a se furișa
slit [i]	slit	slit	a despica, a sparge
smell [e]	smelt [e] smelled	smelt smelled	a mirosi
smite [ai]	smote [ou]	smitten [i]	a lovi
sow [ou]	sowed [ou]	sown [ou]	a semăna
speak [i:]	spoke [ou]	spoken [ou]	a vorbi
speed [i:]	sped [e]	sped	a se grăbi, a accelera
spell [e]	spelt [e] spelled	spelt spelled	a ortografia, a silabisi
spend [e]	spent [e]	spent	a cheltui
spill [i]	spilt [i] spilled	spilt spilled	a vărsa
spin [i]	span [æ]	spun [ʌ]	a toarce
spit [i]	spat [æ]	spat	a scuipa
split [i]	split	split	a despica
spoil [ɔi]	spoilt [ɔi] spoiled	spoilt spoiled	a strica

[1] *Sewn* e mult mai frecvent decît *sewed*.
[2] *Shaven* este folosit numai ca adjectiv — *a clean shaven face*.
[3] P. T. este *sheared* la sensurile obișnuite, dar *shorn*, este mai frecvent ca p. tr., în afară de sensurile tehnice, cînd se folosește *sheared*.
[4] Există și forma de P. T. *slidden*.

(continuare)

Infinitiv	Past Tense	Participiul trecut	
spread [e]	spread	spread	a (se) întinde
spring [i]	sprang [æ]	sprung [ʌ]	a sări
stand [æ]	stood [u]	stood	a sta (în picioare)
steal [i:]	stole [ou]	stolen [ou]	a fura
stick [i]	stuck [ʌ]	stuck	a (se) lipi
sting [i]	stung [ʌ]	stung	a înțepa
stride [ai] [1]	strode [ou]	stridden [i]	a păși
strike [ai]	struck [ʌ]	struck stricken [i]	a lovi
swear [ɛə]	swore [ɔ:]	sworn [ɔ:]	a (în)jura
sweat [e]	sweat sweated	sweat sweated	a asuda
sweep [i:]	swept [e]	swept	a mătura
swell [e]	swelled [e]	swollen [ou]	a se umfla
swim [i]	swam [æ]	swum [ʌ]	a înota
swing [i]	swung [ʌ]	swung	a (se) legăna
take [ei]	took [u]	taken [ei]	a lua
teach [i:]	taught [ɔ:]	taught	a învăța (pe cineva)
tear [ɛə]	tore [ɔ:]	torn [ɔ:]	a sfîșia
tell [e]	told [ou]	told	a spune, a zice
think [i]	thought [ɔ:]	thought	a (se) gîndi
thrive [ai]	throve [ou] thrived [ai]	thriven [i] thrived	a reuși, a prospera
throw [ou]	threw [u:]	thrown [ou]	a arunca, a zvîrli
thrust [ʌ]	thrust	thrust	a îmbrînci
tread [e]	trod [ɔ]	trodden [ɔ]	a călca
understand [æ]	understood [u]	understood	a înțelege
wake [ei] [2]	woke [ou] waked [ei]	woke(n) [ou] waked	a (se) trezi
wear [ɛə]	wore [ɔ:]	worn [ɔ:]	a purta
weave [i:]	wove [ou]	woven [ou]	a țese
weep [i:]	wept [e]	wept	a plînge
win [i]	won [ʌ]	won	a cîștiga
wind [ai]	wound [au]	wound	a șerpui a răsuci,
wring [i]	wrung [ʌ]	wrung	a suci
write [ai]	wrote [ou]	written [i]	a scrie

[1] P. T. este și *strided.*
[2] *Waked* ca P. T. este rar, dar ca p. tr. este forma curentă, *woke(n)* fiind rar la p. tr.

C. CLASIFICAREA VERBELOR DIN PUNCT DE VEDERE SEMANTIC-GRAMATICAL

Din punct de vedere semantic-gramatical, adică după funcțiunea gramaticală pe care o îndeplinesc potrivit valorii lor semantice, verbele pot fi împărțite în: *a)* verbe principale, *b)* verbe semiauxiliare și *c)* verbe auxiliare.

1. VERBE PRINCIPALE
(Principal Verbs)

Se numesc verbe principale acele verbe care, avînd o valoare semantică deplină, sînt predicative, adică pot îndeplini singure în propoziţie funcţiunea de predicat (predicat verbal simplu):

It *banished* sordid fact, *flooded* his mind with beauty, *loosed* romance, and to its heels *added wings*. (J. London, *Martin Eden*)
"I *beg* your pardon. I *will try* again." (J. Austen, *Pride and Prejudice*)
"I *should like* to have that". (G. Eliot, *Felix Holt, the Radical*)

Verbele principale pot fi verbe cu predicaţie completă, incompletă sau dublă (v. I, pp. 351, 352, 354).

Notă. În cazul timpurilor şi modurilor sintetice, forma verbului este purtătoarea atît a valorii semantice cît şi a categoriilor gramaticale. În cazul timpurilor şi modurilor analitice, verbul principal la infinitiv, participiul nedefinit sau participiul trecut este purtătorul valorii semantice, iar verbul auxiliar — purtătorul categoriilor gramaticale. Predicatul exprimat printr-o formă analitică a verbului principal este un predicat verbal simplu.

2. VERBE SEMIAUXILIARE
(Semi-Auxiliary Verbs)

Se numesc verbe semiauxiliare acele verbe care îndeplinesc în propoziţie funcţiunea de parte purtătoare a categoriilor gramaticale şi a unei valori semantice secundare în cadrul unui predicat compus. În marea lor majoritate verbele semiauxiliare au o valoare semantică slăbită, gradul de slăbire al acestei valori semantice variind însă de la un tip de verb la altul. Verbele semiauxiliare sînt verbe nepredicative (v. I, p. 355).

După tipul de predicat la a cărui formare participă, verbele semiauxiliare se împart în: verbe copulative, verbe modale şi verbe aspective.

a. **Verbe copulative**
(Link Verbs)

Verbele copulative sînt verbe golite într-o măsură mai mare sau mai mică de conţinutul lor noţional originar, deci nepredicative. Ele fac legătura între subiect şi cuvîntul care exprimă caracteristica acestuia — numele predicativ — în cadrul unui predicat nominal. Verbele copulative sînt verbe intranzitive.

Verbul copulativ tipic este *to be*, caracterizat prin cea mai mare golire de conţinut. În afară de el, însă, în limba engleză există numeroase alte verbe copulative, care pot fi grupate în patru mari categorii: *a)* verbe ale stării (*Verbs of Being*), *b)* verbe ale rămînerii într-o aceeaşi stare *(Verbs of Remaining)*, *c)* verbe ale devenirii, ale trecerii dintr-o stare în alta *(Verbs of Becoming)* şi *d)* verbe ale aparenţei *(Verbs of Appearing)* (v. II, p. 187)

Virtual, în limba engleză orice verb cu valoare semantică deplină poate îndeplini funcţiunea de verb copulativ dacă el leagă denumirea unui obiect de denumirea unei caracteristici a lui.

b. Verbe modale
(Modal Verbs)

Verbele modale sînt verbe cu valoare semantică incompletă, deci nepredicative, care exprimă nu procese concrete, ci *necesitatea, obligativitatea, inevitabilitatea, posibilitatea, probabilitatea, dezirabilitatea* etc. acţiunii sau stării desemnate de infinitivul unui verb noţional, împreună cu care formează un predicat verbal compus modal.

În limba engleză contemporană se disting următoarele tipuri de verbe modale:

Verbele *shall — should, will — would, may — might, can-could, must, ought (to), dare* şi *need* (v. pp. I, 307, 312, 322, 318, 327, 330, 332, 334). Aceste verbe sînt defective *(Defective Verbs)*, adică nu au toate formele, modurile şi timpurile. Astfel, ele nu au forme nepersonale — infinitiv, participiu nedefinit, Gerund şi participiu trecut, nu pot fi folosite la modul imperativ, iar în ceea ce priveşte timpurile, nu au decît două *(shall, will, may, can* şi *dare)* sau unul *(must, ought* şi *need)*. În limba engleză contemporană *dare* şi *need* sînt folosite însă cu precădere ca verbe regulate, nedefective.

Timpurile care lipsesc verbelor modale defective sînt suplinite prin alte verbe sau prin locuţiuni verbale, aşa-numiţii *înlocuitori modali (Modal Substitutes)*.

În afară de folosirea formelor de Past Tense, există posibilitatea de a da acţiunii exprimate de verbul noţional care însoţeşte verbul modal un caracter de anterioritate, prin folosirea infinitivului perfect, sau un caracter viitor, prin folosirea unor complemente circumstanţiale de timp viitor. [Comparaţi: They may *have lost* our address — „Poate că ne-au pierdut adresa", unde acţiunea verbului noţional este proiectată în trecut, şi He *may come to-morrow* — „Poate că vine (va veni) mîine", unde acţiunea este proiectată în planul viitorului]. Aceste raporturi temporale, fiind determinate de context, au un caracter relativ.

Uneori, ca în cazul verbului *must*, care are o singură formă, prezentul acesta poate căpăta, în vorbirea indirectă, valoare de Past Tense (v. I, p. 327, nota)

Forma de Past Tense a verbelor modale defective îndeplineşte în acelaşi timp şi funcţiunile omonimice de echivalent al modului condiţional şi de echivalent al modului conjunctiv (*Subjunctive Equivalent*, v. I, p. 445.).

Past Tense: He *couldn't* arrive in time.
(*Nu a putut* ajunge la timp.)
Condiţional: He *couldn't* arrive in time.
(*N-ar putea să ajungă la timp.*)
Conjunctiv: I hope *he could* arrive in time.
(Sper *să poată* ajunge la timp.

Acesta este un important aspect al polifuncţionalismului şi al omonimiei gramaticale interne a verbelor modale defective.

Caracteristicile comune ale verbelor modale defective

a) Nu primesc desinenţa *-s* la persoana a 3-a a timpului prezent:

She *should* come too.
He *must* give it up.
You *may* take it.

b) Nu sînt conjugate cu ajutorul auxiliarului *do* la formele interogativă şi negativă ale timpurilor prezent şi Past Tense. Forma interogativă se construieşte prin simpla inversare a subiectului şi a verbului modal — *Can you* speak English?, iar cea negativă numai cu ajutorul negaţiei *not* — He *need not* hurry.

c) Au forme contrase: I *can't*, you *needn't*, he *mustn't* etc.

d) Sînt urmate de infinitivul scurt (nedefinit sau perfect) al verbelor noţionale, în afară de *ought*, după care urmează întotdeauna un infinitiv lung: She shouldn't *be* angry. You cannot *solve* it alone. You may *come* whenever you like. Dar: He *ought to help* you.

e) Pot servi ca echivalenţi modali ai verbelor auxiliare de mod condiţional şi conjunctiv (v. I, pp. 293, 438, 445).

f) Pot fi înlocuite prin construcţii analitice cu *it*:

He *needn't* come.	Nu trebuie să vină.
It is not necessary that he should come.	Nu e necesar să vină.
It *may* have been a mere accident.	Poate că a fost un simplu accident.
It *is possible* that this has been a mere accident.	Este posibil să fi fost un simplu accident.
He *should* not withdraw.	N-ar trebui să se retragă.
It *wouldn't be advisable* for him to withdraw.	N-ar fi indicat să se retragă.

g) Timpurile care le lipsesc pot fi suplinite, la unele sensuri, prin înlocuitori modali.

I *must* read this book through.	Trebuie să citesc toată această carte.
I *shall have* to read this book through.	Va trebui să citesc toată această carte.
You *cannot* lift it.	Nu poţi s-o ridici.
You *are not able* to lift it.	Nu eşti în stare s-o ridici.

Notă. Înlocuitorii modali nu pot suplini verbele modale respective la toate sensurile lor. Astfel, *to be able (to)* poate fi folosit în locul lui *can* la timpurile deficiente numai atunci cînd acesta are sensul de „a putea", „a fi în stare" (I *can* lift the box — I *am able* to lift the box, I *was able* to lift the box etc.). Înlocuirea nu mai este însă posibilă atunci cînd *can* exprimă o permisiune: You *can* go now. The teacher said we *could* go to the theatre. În mod corespunzător, *to be able (to)* nu poate fi înlocuit de *can* şi *could* atunci cînd are sensul de „a reuşi" (to manage, to succeed in) (v. I, p. 322). Acelaşi lucru se întîmplă şi cu *to be allowed (to)*, *to be permitted (to)*, ca substituţii ai lui *may — might* (v. I, p. 326).

h) Pot fi folosite în diferite construcţii eliptice în calitate de înlocuitori ai verbelor noţionale, avînd un caracter anaforic (v. I, p. 340).

Verbele *to have to* (v. I, p. 304 şi *to be to* (v. I, p. 299):

"He *would have to* wait, however, till he found somebody to say it to." (J. Galsworthy, *The White Monkey*)
"I'*m to have* a short life but not a merry one." (G. B. Shaw, *The Philanderer*)

Ambele verbe, asemenea celorlalte verbe modale, formează, împreună cu infinitivul verbelor noţionale, predicate verbale compuse. Această funcţiune a lor s-a dezvoltat din verbul cu valoare lexicală deplină — *to have* şi *to be* —, ca urmare a necesităţii de a exprima modalitatea la acele timpuri care lipsesc altor verbe modale. Ele sînt, de fapt, înlocuitori ai verbelor *must* şi *shall*, cu care au în comun, în afară de sens, şi caracterul defectiv.

3) Posibilităţile de exprimare a modalităţii nu se limitează însă la verbele enumerate pînă acum. Pe lîngă ele există încă o serie de verbe, care, în combinaţie cu infinitivele verbelor noţionale, formează predicate verbale compuse modale. Din această categorie fac parte:

a) Verbele *to wish* „a dori", *to want* „a dori", „a vrea", *to like* „a vrea", *to mean* „a avea de gînd", *to intend* „a intenţiona", *to choose* „a prefera", *to refuse* „a refuza", *to hope* „a spera" *to expect* „a aştepta", *to plan* „a plănui", *to attempt, to try* „a încerca", *to venture* „a se încumeta", *to seek* „a căuta", *to endeavour* „a se strădui", *to determine, to decide* „a se hotărî" etc.

"I presume you *do not wish* to break that rule, Miss Craven". (G. B. Shaw, *The Philanderer*)
"That is precisely why *I wanted* to say a few words about you." (G. Eliot, *Felix Holt, the Radical*)
"I *should like* to hear what Signora Bolla has to say." (E. V. Voynich, *The Gadfly*)
"I *meant* to prepare your mind carefully, Candida, so as to prevent misunderstanding". (G. B. Shaw, *Candida*)
"She *had not intended* to threaten him". (J. Aldridge, *The Hunter*)
"I *tried* to lift my head from the pillow." (J. Walsh, *Not Like This*)

Notă. În această categorie pot fi încadrate şi verbele *to manage* şi *to fail* atunci cînd sînt urmate de un infinitiv. (Cf. L. P. Vinokurova, *op. cit.* p. 148).

Spre deosebire de verbele defective, aceste verbe au toate formele şi timpurile. Unele dintre ele, ca, de pildă, *to want, to like, to choose* (folosite cu valoare modală), sînt totuşi parţial defective pentru că, practic, nu pot fi conjugate la modul imperativ. Aceasta se explică prin faptul că *dorinţa, voinţa* etc. reprezintă modalităţi, iar nu acţiuni susceptibile de a fi îndeplinite la poruncă.

Delimitarea funcţiunii modale a acestor verbe de cealaltă funcţiune a lor — ca verbe principale — şi încadrarea lor în categoria verbelor modale prezintă cîteva importante implicaţii de ordin teoretic.

Este cu neputinţă să se tragă o linie de demarcaţie precisă între aceste două funcţiuni. Ca verbe principale ele sînt prin excelenţă tranzitive, avînd

nevoie de un complement direct pentru ca propoziţia al cărei predicat îl formează să aibă un înţeles deplin:

"I wish I *felt more as you do*", she said. (G. Eliot, *Felix Holt, the Radical*)
He *wanted a career*, not a livelihood, and he was content to make immediate sacrifices for his ultimate gain. (J. London, *Martin Eden*)

Cînd ele sînt urmate însă de infinitivele altor verbe, valoarea lor semantică apare oarecum slăbită în raport cu acéea pe care o au ca verbe principale şi, ca atare, nu mai pot forma singure predicatul unei propoziţii. Infinitivul care le însoţeşte nu mai joacă faţă de ele rolul de complement direct al unui verb tranzitiv, ci intră în compunerea predicatului ca principalul purtător al valorii semantice. Verbele modale regulate, asemenea celor defective, exprimă atitudinea subiectului faţă de acţiunea verbului noţional la infinitiv. Ca urmare, nu se mai poate pune nici întrebarea pentru complementul direct ca atunci cînd ele sînt folosite ca verbe principale tranzitive:

She wants *a new dress*.
What does she want?
She wants *to buy a new dress*.
What does she want to do?

Comparaţi

You mustn't go there.
What mustn't I do?

Aceste verbe modale sînt larg folosite ca înlocuitori ai verbelor auxiliare de modalitate, pentru a exprima modalitatea în planul viitorului, ca urmare a tendinţei tot mai accentuate (devenită generală în Scoţia, Irlanda, Statele Unite) de a folosi verbul auxiliar *will-would* pentru exprimarea „viitorului pur", nemodal.

„Dar tendinţa de a folosi pretudindeni pe *will* — scrie O. Jespersen — este contrabalansată într-o anumită măsură de dorinţa de claritate, care cere ca noţiunile de voliţiune şi de timp viitor să fie menţinute distincte în toate acele cazuri cînd s-ar putea ivi neînţelegeri importante. Aceasta duce, pe de o parte, la folosirea frecventă a unor expresii mai puternice, ca: *want, intend, mean, choose* în locul lui *will*, iar pe de altă parte, la preferinţa pentru *shall* în combinaţii în care avem deosebit de des ocazia să vorbim despre voinţa cuiva, anume la persoana întîi, în întrebări la persoana a doua şi, în sfîrşit, în propoziţiile secundare condiţionale şi finale. . ."[1]

b) Verbele *to seem, to appear* „a părea", *to happen* „a se întîmpla", *to chance* „a se nimeri" etc. în combinaţie cu infinitivele verbelor noţionale:

The members *appear* to be designated by a considerable diversity of means, according to their various places of establishment. (Th. Carlyle, *Sartor Resartus*)

---

[1] O. Jespersen, *Essentials of English Grammar*, London, 1953, § 25.82.

Notă. Verbele *to seem* și *to appear* sînt și verbe copulative (v. p. ...).

c) Expresiile modale *am/was going (to)*, *to be able (unable) (to)*, *to be bound (to)*, *to be anxious (to)*, *to be compelled (to)*, *to be allowed (to)*, *to be permitted (to)*, *to be inclined (to)* etc. în combinație cu infinitivele verbelor noționale.

Dintre acestea, *am/was going (to)* este un înlocuitor al timpului viitor (v. I, p. 337), în timp ce altele, ca: *to be able (to)*, *to be allowed (to)* și *to be permitted (to)*, sînt înlocuitori modali (v. I, pp. 322, 326).

Toate aceste categorii de verbe și expresii modale formează împreună cu infinitivele verbelor noționale predicate verbale compuse modale (v. II, p. 185).

Verbele din grupul 1) și unele expresii modale pot, asemenea verbelor modale defective, să fie folosite fără infinitivul verbului noțional, pentru a se evita repetarea acestuia. În acest caz, însă, ele sînt însoțite, ca și verbul *ought*, de particula *to*:

"Didn't you ever go back in the mountains again?" Jody insisted.
"No."
"*Didn't* you ever *want* to?" (J. Steinbeck, *The Red Pony*)

"You might have made me good if you *had chosen to*." (G. B. Shaw, *The Philanderer*)

You could come if you *were willing to*.

O altă caracteristică pe care multe dintre verbele modale regulate o au în comun cu cele defective este faptul că pot fi folosite și cu infinitivul perfect. Spre deosebire de infinitivul nedefinit, care, atunci cînd verbul modal este la trecut, nu arată dacă acțiunea a fost săvîrșită sau nu, infinitivul perfect exprimă o acțiune dorită, sperată etc., dar nesăvîrșită în trecut:

I wanted *to have joined* you. (But I didn't.)
I wished *to have remained* there. (But I didn't.)
I hoped *to have met* him there. (But I didn't.)

Aceeași idee poate fi redată însă și de mai-mult-ca-perfectul verbului modal însoțit de infinitivul nedefinit al verbului noțional:

I *had wanted* to join you.
I *had wished* to remain there.
I *had hoped* to meet him there.

d. Verbe aspective

Verbele aspective sînt verbe cu valoare semantică incompletă, deci nepredicative, care împreună cu infinitivul sau, mai rar, cu Gerund-ul altor verbe formează în propoziție un predicat verbal compus, în cadrul căruia ele indică *începutul*, *continuarea*, *sfîrșitul* sau *repetarea* acțiunii: *to begin*, *to continue*, *to go (on)*, *to keep (on)*, *to finish*, *to stop* și *used (to)*:

A blind, senseless, wild-beast fury *was beginning* to stir within him like a live thing. (E. L. Voinich, *The Gadfly*)

So once again I *started* looking out for a new house. (J. Walsh, *Not Like This*)
He *continued* to stare at the vision of what had happened in the long ago. (J. London, *Martin Eden*)
"We won't have much time if they *keep* coming this way." (J. Aldridge, *The Hunter*)
Dick *went on* asking about various friends. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)
"Bosinney's downstairs. Just go and entertain him until I *finish* shaving." (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
They *stopped* talking.
"When the going got hot," Scotty said, "he *used* to get out and run beside it." (J. Aldridge, *The Hunter*)

Din punctul de vedere al aspectului lexical, *to begin* și *to start* sînt verbe ingresive; *to continue, to go (on), to keep (on)* — verbe durative; *to finish, to stop* verbe egresive, iar *used (to)* este un verb frecventativ.

Funcțiunea semiauxiliară a acestor verbe este derivată, întrucît ele sînt, în primul rînd, verbe noționale (predicative) formînd predicate verbale (comparați *I began a new chapter. Finish up your soup! He started the engine. The tram stopped. She used her money to buy new books* etc.). Alături însă de un alt verb la infinitiv sau Gerund, valoarea lor semantică slăbește, accentul nemaicăzînd pe conținutul noțional, ci pe caracteristica lexicală, iar purtătorul valorii semantice principale în cadrul predicatului verbal compus astfel format este cel de-al doilea verb. Cea mai mare golire de conținut o suferă verbul *used (to)*, care fuzionează cu verbul noțional și transformă acțiunea acestuia într-o acțiune frecventativă, adică îi modifică aspectul:

"You *used* to thrive on them". (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

În mod analog poate fi caracterizată și schimbarea pe care o suferă verbele *to begin, to continue, to stop* etc., care și ele ajung să indice doar caracteristica aspectivă a acțiunii verbului la infinitiv.

He *began* to laugh.
It *has stopped* raining.

Ca urmare, toate aceste verbe încetează de a mai fi predicative.

Deosebirea dintre verbul semiauxiliar și omonimul său principal apare clar în întrebările diferite care se pun în cele două cazuri; — *What did she begin?* — *She began a song. What did she begin to do?* — *She began to sing.*

Nota 1. Unele dintre verbele aspective — *to continue, to keep* — pot fi și verbe copulative:

The weather *continued* fine.
(Vremea continua să fie frumoasă.)
He *kept* silent.
(Rămase tăcut.)

The weather *continued* to worsen.
(Vremea continua să se înrăutățească.)
He *kept* smiling.
(Continuă să zîmbească.)

Compararea celor două tipuri de verbe — copulative și aspective — dezvăluie caracteristica lor comună — golirea într-o măsură mai mică sau mai mare de conținut, centrul

de greutate semantică fiind cuvîntul împreună cu care formează predicatul compus nominal sau verbal.

N o t a 2. Verbul *to stop* urmat de un infinitiv nu mai este un verb aspectiv, ci un verb noțional, construcția infinitivală îndeplinind funcțiunea de complement circumstanțial de scop: *They stopped to look at the poster* — Ei se opriră ca să se uite la afiș.

3. VERBE AUXILIARE
(Auxiliary Verbs)

Se numesc *verbe auxiliare* acele verbe care, fiind lipsite de orice valoare semantică, servesc ca unelte gramaticale de ordin morfologic, pentru construirea unor forme compuse (analitice) ale verbelor principale.

După formele pentru a căror construire servesc, verbele auxiliare în limba engleză se împart în:

1) *Auxiliare de timp (Auxiliaries of Tense) — to have; shall-should, will-would; to be:*

He *had* never before *thought* seriously of love. (J. C r o n i n, *The Citadel*)

"Well", said Soames, "I'm tired; I *shall go* and *have* a nap before dinner." (J. G a l s w o r t h y, *To Let*)

It *will be* dark by the time. (C h. D i c k e n s, *Oliver Twist*)

And so it was, that when she had moved to the door to meet him, she had been sure that she *should clasp* her son again... (G. E l i o t, *Felix Holt, the Radical*)

He *was* not *thinking* of her at all.

2) *Auxiliare de mod (Auxiliaries of Mood) — should, would, may-might, to let:*

a) *Modul condițional* (v. I, p. 432).
— *should, would*

Should I *be* what I am if I cared for happiness? (G. B. S h a w, *The Man of Destiny*)

It *would be* easy for us to make Food for all the world. (H. G. W e l l s, *The Food of the Gods*)

b) *Modul conjunctiv — should, may* (v. I, pp. 443, 444).

"I'm sure I don't see why they *should stare* at me." (S. L e w i s, *Our Mr. Wrenn*)

"I wish I *may* never *stir* if it does." (M. T w a i n, *The Adventures of Tom Sawyer*)

c) *Modul imperativ — to let* (v. I, p. 431).

"*Let go; let* my hand *go! Let go!*" (E. L. V o y n i c h, *The Gadfly*)

3) *Auxiliare de modalitate (Auxiliaries of Modality) — shall — should, will-would* (v. I, pp. 309, 316).

"Your directions *shall be attended* to, Sir", said Miss Temple. (C h. B r o n t ë, *Jane Eyre*)

Then I *won't tell* you what it is. (J. G a l s w o r t h y, *The White Monkey*)

4) *Auxiliare de diateză (Auxiliaries of Voice) — to be* (v. I, p. 506).

I *was confirmed* in this idea by the fact of her once or twice coming downstairs on very warm sunny afternoons, and *being taken* by Miss Temple into the garden: but, on these occasions, I was not allowed to go and speak to her... (C h. B r o n t ë, *Jane Eyre*)

5) *Auxiliare de aspect (Auxiliaries of Aspect) — to be, will-would, to do:*

a) *Aspectul continuu — to be* (v. I, pp. 408, 422, 436).

"I am thinking of what you *have been telling* me", she said. (J. A u s t e n, *Pride and Prejudice*)

b) *Aspectul frecventativ — will-would* (v. I, p. 318):

He *will get* in my way.

And then he *would take off* his coat and begin. (J e r o m e K. J e r o m e, *Three Men in a Boat*)

c) *Aspectul intensiv — to do* (v. I, p. 307):

"I *do remember* it", cried Emma. (J. A u s t e n, *Emma*)

6) *Auxiliare de formă (Auxiliaries of Form) — to do* (v. I, p. 306).

What *does* he *say?*
I *did* not *see* him there.

Caracteristicile comune ale verbelor auxiliare

a) Forma interogativă a verbelor conjugate cu ajutorul lor se construieşte prin simpla inversiune a subiectului şi a verbului auxiliar — *Have you* told her?, iar cea negativă prin adăugarea negaţiei *not*, aşezată între auxiliar şi verbul principal, — I shall *not* see him any longer.

b) Au forme contrase (cu excepţia verbului *to let*) — *I shan't, you won't (you'll not), he hadn't, they don't* etc.

c) Pot fi folosite în diferite construcţii eliptice, ca înlocuitori ai verbelor principale, avînd în aceste situaţii un caracter anaforic (v. I, p. 340).

Observaţii. Verbele auxiliare reprezintă, asemenea celor copulative şi modale defective, categorii istorice apărute în diferite etape ale dezvoltării limbii engleze. Dar aceste categorii nu sînt invariabile, ci se află, ca şi întreaga limbă, într-un permanent proces de transformare, în cursul căruia unele forme sau întrebuinţări se învechesc şi ies treptat din uz, iar în locul lor se dezvoltă forme şi întrebuinţări noi, determinate de legile interne de dezvoltare ale limbii. Asemenea tendinţe noi se observă în engleza contemporană în legătură cu auxiliarele de timp, de mod şi de modalitate.

1) **Auxiliare de timp şi de mod.** În limba contemporană se manifestă o tendinţă, pe cale de generalizare, spre simplificarea mijloacelor de exprimare a timpului viitor şi a modului condiţional. „Regulile date de gramaticile obişnuite pentru folosirea lui "shall" şi "will' — scrie W. Stannard Allen — sînt deja învechite; chiar "going to", care devine tot mai popular, sună uneori ne la locul lui, deşi gîndirea doritoare de ordine a încercat să facă din el o soluţie pentru toate problemele; iar în engleza modernă "is doing" şi "will be doing" sînt folosite foarte subtil. Înlăturarea lui "shall" şi "should" (cu excepţia întrebărilor) de către "will" şi "would" aduce o oarecare simplificare în vorbire şi scriere. Chiar "Will I?" şi "Will we?" sînt deseori auzite în multe regiuni dinafara Angliei, în care se vorbeşte limba engleză. Dar uzajul n-a hotărît încă în toate cazurile, astfel incît acolo unde forme diferite dau uneori un sens diferit, în alte cazuri nu se poate descoperi nici o deosebire între ele."[1]

Tendinţa crescîndă de a folosi mai puţin pe *shall* şi *should* la persoana I în propoziţiile afirmative pentru redarea viitorului pur, tendinţă devenită practic aproape generală în Scoţia, Irlanda şi S.U.A., se datoreşte, pe de o parte, culorii modale a acestor verbe, care implică, la origine, ideea de necesitate, pe cîtă vreme persoana I este asociată în mod firesc cu ideea de intenţie, proprie în primul rînd lui *will-would*.

Pe de altă parte, întrebuinţarea tot mai largă a lui *will-would* se datorează şi dorinţei fireşti de uniformizare a mijloacelor de exprimare a diferitelor categorii şi de folosire a unor forme cît mai scurte şi mai uşor de pronunţat.

„...*I (we) will* — scrie O. Jespersen — cîştigă teren în această funcţiune acolo unde gramaticienii riguroşi îl preferă pe *shall*, şi acest lucru nu poate fi socotit nefiresc, ţinînd seama de faptul că există numeroase cazuri de învecinare, în care e greu de ştiut dacă se are în vedere ideea de voinţă sau viitorul pur, şi că forma contrasă *'ll* este atît de comodă."[2]

Se poate vorbi deci de un nou proces de specializare a celor două auxiliare — **shall (should), will (would)**, *care se desfăşoară în direcţia stabilirii unei forme a viitorului pur, distinctă de mijloacele de exprimare a modalităţii în viitor.* Acelaşi proces se observă şi în cadrul modului condiţional, unde *would* tinde să devină forma generală pentru condiţionalul pur la toate persoanele.

2) **Auxiliarele de modalitate** reprezintă întrebuinţări idiomatice caracteristice limbii engleze, ale auxiliarelor de timp *shall, will*, care, în această

---

[1] Z. Stannard Allen, *Living English Structure*, London, 1959, p. 117.
[2] O. Jespersen, *Essentials of English Grammar*, London, 1953, § 25.42.

funcţiune, pe lîngă ideea de viitor, au şi o culoare modală, exprimînd dependenţa acţiunii verbului principal de voinţa vorbitorului sau a interlocutorului său.

Existenţa în sistemul timpului viitor a unor forme speciale de exprimare a modalităţii face necesară, din punct de vedere teoretic, diferenţierea lor, pe de o parte, de formele viitorului pur, iar pe de altă parte, de verbele modale.

Dificultatea delimitării verbelor auxiliare de timp, mod şi modalitate de verbele modale, decurge din faptul că ele reprezintă funcţiuni diferite ale unora şi aceloraşi verbe: *shall — should, will — would, may — might.*

Gradul de slăbire a valorii semantice este indiciul funcţiunii pe care verbul o îndeplineşte într-un context dat. Ca verb modal, verbul are o anumită valoare semantică şi poate fi înlocuit de obicei printr-un alt verb modal:

> *(Should = ought to)*
> "You *should* have seen the dining-room that day — how richly it was decorated, how brilliantly lit up!" (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

Ca verb auxiliar, el este lipsit de orice valoare semantică, îndeplinind doar funcţiunea de unealtă gramaticală de ordin morfologic:

> "I *shouldn't* wonder if he upsets all my plans with these collieries." (G. Eliot, *Felix Holt, the Radical*)

În propoziţiile interogative, delimitarea funcţiunii auxiliare de cea modală este mai dificilă decît în propoziţiile afirmative sau negative, întrucît ele aproape se confundă. Astfel, în propoziţia *Will* you come too?, *will* poate fi atît un viitor simplu „Vei veni şi tu?", lipsit de orice nuanţă modală, cît şi un verb modal „Vrei să vii şi tu?", avînd valoarea lui *wish* sau *want*. Numai contextul poate să arate despre care dintre cele două funcţiuni e vorba.

Funcţiunea lui *shall* în propoziţiile interogative este şi ea interpetată în diferite feluri. Unii autori îl consideră verb modal, iar alţii verb auxiliar de modalitate. Răspunsul îl dă analiza tipului de predicat din aceste propoziţii. Întrucît predicatul este un predicat verbal simplu, *shall go, shall open, shall* este un verb auxiliar, dar întrucît el are o culoare modală, este un auxiliar de modalitate.

Greutăţile legate de folosirea auxiliarelor de modalitate explică, în parte, după cum s-a arătat, tendinţa de generalizare a lui *will, 'll — would, 'd* ca auxiliare de timp şi mod pur la toate persoanele, precum şi întebuinţarea tot mai largă a înlocuitorilor viitorului modal *to wish, to want, to intend, to mean, to choose* etc. şi a lui *am/was going (to)*, care poate exprima ambele tipuri de viitor. *Shall — should* este astăzi mult mai puţin folosit decît în trecut, fiind suplinit adeseori de un înlocuitor al timpului viitor *(Future Substitute)*. Comparaţi:

> *Shall* I bring you the pipe?
> Do you *want* me to bring you the pipe?
> I *won't* do what you tell me.
> I *refuse* to do what you tell me.
> I think I *shall* go there next week-end.
> I *hope* to go there next week-end.

3) **Auxiliarele de aspect.** *Will* — *would* poate fi folosit pentru a arăta aspectul frecventativ al acţiunii. În acest caz, el pierde orice semnificaţie modală (voinţă, intenţie etc.), devenind un simplu auxiliar de aspect şi, implicit, de timp, asemenea lui *be* în formele aspectului continuu. Împreună cu infinitivul verbului noţional el formează un viitor sau un Past Tense, care, din punct de vedere sintactic, reprezintă un predicat verbal simplu:

At times they *will walk* for hours, talking about their favourite authors.
He *would* often *come* home tired out.

N o t ă. Uneori verbul semiauxiliar *used (to)* devine şi el un simplu auxiliar de aspect, lipsit, ca şi *would*, de orice valoare semantică. În aceste cazuri el formează împreună cu infinitivul verbului noţional un Past Tense analitic. Comparaţi:

I *used to* do it. — *Aveam obiceiul* să fac acest lucru.
(Verb semiauxiliar, cu valoare semantică slăbită. Predicat verbal compus aspectiv.)
That's where he *used* to live when he was a boy. — Aici *locuia* cînd era copil.
(Verb auxiliar de aspect, lipsit de valoare semantică. Predicat verbal simplu.)

4. VERBELE BE, HAVE, DO, SHALL, WILL, CAN, MAY, MUST, OUGHT (TO), DARE, NEED, USED (TO), AM/WAS GOING (TO) şi LET

Verbele modale şi auxiliare joacă, prin polifuncţionalismul lor dezvoltat, un rol extrem de important în limba engleză contemporană, pentru a cărei însuşire cunoaşterea lor este indispensabilă.

be

Be este un verb polifuncţional, folosit ca verb principal, semiauxiliar şi auxiliar. El este verbul supletiv cu cel mai mare număr de forme:

Indicativ prezent:	I am [æm]
	you (we, they) are [a:]
	he (she, it) is [iz]
Indicativ Past Tense:	I, he (she, it) was [wɔz; wəz]
	you (we, they) were [wə:(r); wə(r)]
Participiul trecut:	been [bi:n]
Participiul nedefinit:	being ['bi:iŋ]

N o t ă. Forma infinitivului, *be*, serveşte şi ca formă a conjunctivului prezent, iar forma de past *were*, ca formă a conjunctivului trecut.

În vorbirea curentă sînt folosite, la prezent, următoarele forme contrase:

Forma afirmativă			Forma negativă		Forma interogativ-negativă	
I'm		[aim]	I'm not	[aim nɔt]	aren't I? (am I not?)	
he she it	's	[hi:z] [ʃi:z] [its]	he she it	isn't [iznt]	isn't	he? she? it?
we you they	're	[wiə(r)] [juə(r)] [ðeə(r)]	we you they	aren't [ɑ:nt]	aren't	we? you? they?

N o t a 1. Forma *aren't?* este folosită numai în construcţiile eliptice — în întrebări disjunctive şi întrebări scurte. (V. p. ...).

N o t a 2. În vorbirea incorectă, forma negativă pentru toate persoanele este *ain't* [eint]: "I *ain't* as spry as I used to be". (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*).

N o t a 3. La persoana I singular, forma negativă, *not*, are vocala neredusă (ɔ).

La Past Tense există forme contrase numai pentru forma negativă şi interogativ-negativă:

Forma negativă	*Forma interogativ-negativă*
I, he (she, it) wasn't [wɔznt]	wasn't I, he (she, it)?
we (you, they) weren't [wɔ:nt]	weren't we (you, they)?

Forma negativă a modului imperativ se construieşte cu ajutorul auxiliarului *do* (v. I, p. 431):

"Oh, don't be frightened." (G. B. S h a w, *Candida*)
"Oh, go on! don't be a prude, my dear." (K. M a n s f i e l d, *At the Bay*)

Adeseori verbul *do*, cu forţă intensivă, însoţeşte pe *be* şi la forma afirmativă a modului imperativ:

Do be reasonable, dear.
Do be back in time, please.

1) Ca verb principal, *be* înseamnă:
a) „a fi", „a exista", „a se afla":

There is that claim for damages. (J. G a l s w o r t h y, *Over the River*)
There was great laughter from everybody.

b) „a avea loc", „a se întîmpla", „a fi":

"Yes, Sir; but I do not know when that *will* be. I do not know who is good enough to him." (J. A u s t e n, *Pride and Prejudice*)

Difficult to believe that it *was* so long ago: he felt young still! (J G a l s w o r t h y, *The Man of Property*)

c) „a fi", „a merge", „a vizita", „a asista", „a veni":

"I *have been* in most countries on the continent". (G. Eliot, *Felix Holt, the Radical*)

Have you *been* to the National Gallery?
"I was just looking to see that you'd got your fur, its' beastly cold. Your dad and Bart *have been* and went away fasting." (J. Galsworthy, *The White Monkey*)

"Monsieur, John *has* just *been* to say that your agent has called and wishes to speak to you." (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

Nota 1. Cu acest sens, *be* este folosit numai la Present Perfect (în vorbirea indirectă mai-mult-ca-perfect), fiind urmat, în general, de un substantiv cu prepoziţia *to* sau de un verb la infinitiv. La celelalte timpuri se foloseşte verbul *to go* sau un alt verb de mişcare:

I *will go to see her.* (Ch. Dickens, *A Tale of Two Cities*)

Nota 2. *Be* cu sensul de „a veni" este folosit uneori şi la prezent:

"Yes; I am straight from the dilligence." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

Cînd *be* este folosit ca verb principal, el formează un predicat verbal simplu.
2) În funcţiunea de verb semiauxiliar, *be* serveşte ca:
a) *Verb copulativ* (v. I, p. 286) „a fi":

It'*s* a fine night, but we'*re* rather empty. We may pitch a little. (K. Mansfield, *The Voyage*)
The house *was* too big. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
She *had been* foolish.

Notă. Uneori *be* este folosit în locul auxiliarului *have* cu participiul trecut al unor verbe, ca: *to go, to set* etc.:

A great wind rises, and the summer *is gone* in a moment. (Ch. Dickens, *David Copperfield*)

Will you *be gone* long?
The sun *is set*.

Aceste construcţii au un caracter rezultativ.
b) *Verb modal: to be (to)*, cu sensul de „a trebui (să)", „a urma (să)". În această funcţiune *to be (to)* este un verb defectiv, fiind folosit numai la timpurile prezent *(I am to)* şi Past Tense *(I was to)* ale modului indicativ. Împreună cu infinitivul verbului noţional el formează un predicat verbal compus modal.

To be (to) exprimă:

1° O obligaţie care rezultă dintr-un aranjament sau o înţelegere între două sau mai multe persoane. Cu acest sens el poate fi urmat de ambele timpuri ale infinitivului:

"...I *am to be treated* as any of the family, except on company days, when the young ladies and I *are to dine* upstairs." (W. M. Thackeray, *Vanity Fair*)
But Isabel, who could swim twelve strokes, and Kezia, who could nearly swim eight, only followed on the strict understanding that they *were not to be splashed*. (K. Mansfield, *At the Bay*)

"Have you seen him?" Martini asked, stopping for a moment in his tramp. "No, he *was to have met* me here the next morning." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

Infinitivul perfect arată că obligația nu a fost îndeplinită.

2° O obligație exprimată sub formă de ordin și decurgînd dintr-un aranjament făcut pentru o altă persoană și asupra căruia nu încape nici o îndoială. Cu acest sens, *to be (to)* este urmat numai de infinitivul nedefinit al verbului noțional:

"...It is not yet decided whether I *am to take* a see in the Appennines, or to remain here at Suffragan." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

Harris *was to sleep* with us that night, and we went upstairs. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

Cînd verbul este la persoana a 2-a sau, în forma interogativă, la persoana I, el exprimă dorința sau ordinul unei alte persoane, referindu-se la un lucru care trebuie îndeplinit ca ceva hotărît:

You *are to go* there directly, but you *are not to* tarry there long.
"Where *am* I *to meet* Domenichino?" (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

Notă. În aceste construcții, *to be (to)* este sinonim cu *must*.

3° Ceva hotărît sau plănuit pentru viitor:

"...Some of his servants *are to be* in the house by the end of the next week." (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

After two years, the thing *was to come* to an end, unless it proved a great success. (S. Butler, *The Way of All Flesh*)

4° Ceva considerat inevitabil în viitor:

The time *was to come*, when that wine too would be spilled on the street-stones, and when the stain of it would be read upon many there. (Ch. Dickens, *A Tale of Two Cities*)

Well, if it *was not to be* so, they must exert themselves, they must say good-bye to hesitation. (H. G. Wells, *The Food of the Gods*)

5° O posibilitate sau ceva ce se cuvine să fie făcut.

Infinitivul verbului noțional este, în acest caz, la diateza pasivă:

Few children *were to be seen*, and no dogs. (Ch. Dickens, *A Tale of Two Cities*)

"It *isn't to be done*", said the eldest boy, picking up his tools. (H. G. Wells, *The Food of the Gods*)

3) Ca verb auxiliar, *be* serveşte pentru a forma:

a) Aspectul continuu (v. I, pp. 408, 422, 436).

What *are* you crying for?
"I'*ve been* waiting here for you half an hour." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

b) Diateza pasivă (v. I, p. 506).

She *will be* taken good care of. (J. Austen, *Pride and Prejudice*)
"You *were* brought up by an uncle, then?" said I. (Ch. Dickens, *David Copperfield*)

Be intră în numeroase construcţii idiomatice:

"And my mother — *how is* she? *How are* you all?" (J. Austen, *Pride and Prejudice*)
"Bicket gone?"
"No, sir, *there he is*." (J. Galsworthy, *The White Monkey*)
"*What was he like?*" (G. B. Shaw, *Arms and the Man*)
"Of course. *What colour is* her hair and face?" (Th. Hardy, *The Withered Hand*)
"*How much is* it a week?" (Th. Dreiser, *An American Tragedy*)

Be ca semiauxiliar şi auxiliar este frecvent folosit în diferite construcţii eliptice ca înlocuitor al verbului noţional (v. I, p. 340).

Have

Have este un verb polifuncţional, folosit ca verb principal, verb semiauxiliar şi verb auxiliar. El are următoarele forme:

Indicativ prezent:	I (we, you, they) *have* [hæv; əv, v] He (she, it) *has* [hæz; əz, z, s]
Indicativ Past Tense:	I, he (she, it) we, you, they *had* [hæd; həd, əd, d]
Participiul trecut:	*had* ['hæd]
Participiul prezent:	*having* ['hæviŋ]

În vorbirea curentă sînt folosite, la prezent, următoarele forme contrase:

Forma afirmativă	Forma negativă	Forma interogativ-negativă
have = *'ve* [v]	*have not* = *haven't* [hævnt]	*haven't I* (we, you, they)?
has = *'s* [z, s]	*has not* = *hasn't* [hæznt]	*hasn't* he (she, it)?

La Past Tense formele contrase sînt:

Forma afirmativă	Forma negativă	Forma interogativ-negativă
had = *'d*	*had not* = *hadn't*	*hadn't* I, he (she, it), we, you, they?

1) Ca verb principal, *have* înseamnă:

a) „a avea", „a poseda":

"We must now see what means *we have* of defence", said Philip. (E. Marryat, *Mr. Midshipman Easy*)
"You *have* a house in town, I conclude?" (J. Austen, *Pride and Prejudice*)
"You *had* no ulterior motive, no base objective, in doing as you did?" (J. Cronin, *The Citadel*)

b) „a lua" (masa etc.), „a bea", „a mînca":

It was for him a surprising thing to do, and he said rather anxiously: "What *will* you *have?*"
"Oh! I don't want anything. I *had* a cocktail and a tremendous lunch." (J. Galsworthy, *To Let*)

They *were having* breakfast.

c) „a primi.":

"Yes, I *have had* a letter from him by express." (J. Austen, *Pride and Prejudice*)
"*Have* you *had* any news of your horse this morning?" (J. Galsworthy, *The Country House*)

d) „a încerca un sentiment" etc. „a trece printr-o experienţă" etc.:

We *had* a fine time.
"Much obliged to you, Peggotty", returned my mother in a cheerful voice, "I *have had* a very pleasant evening." (Ch. Dickens, *David Copperfield*)

Have apare cu acest sens într-o serie de expresii, ca: *to have trouble, to have difficulty, to have a good (bad) trip* sau *journey, to have the opportunity of* etc.

Forma interogativă şi negativă a lui *have* la timpurile prezent şi Past Tense ale modului indicativ se construiesc, de regulă, fără auxiliarul *do:*

Had he any friends?
He *hadn't* any friends.

Sub influenţa englezei americane, însă, *have* este din ce în ce mai frecvent conjugat, asemenea oricărui verb principal, cu ajutorul auxiliarului *do:*

—Cînd *have* denotă o posesiune ocazională (nu permanentă):

"Didn't you have a cash crop this year?" (J. Aldridge, *The Hunter*)

He thinks it is my overscrupulous nature that makes me fear I am having more than my due; and that, as a matter of fact, I *don't have* as much as I ought. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

Do nu este folosit cu *have* atunci cînd acesta exprimă o posesiune permanentă:

"...*Have* you any private means?" (J. Galsworthy, *Over the River*)

Hadn't he a scar on his forehead?

Notă. În engleza americană *do* se folosește frecvent și în acest caz:

Does he *have* any children?
(Has he got any children?)

— Cînd *have* înseamnă „a lua" (a mînca, a bea); „a primi"; „a încerca (un sentiment)":

Did you *have* coffee or tea?
I *didn't have* much breakfast this morning.
Did you *have* any letters from him?
Did you *have* a good night?

Did you *have* a pleasant trip? (Th. Dreiser, *An American Tragedy*)

— Cînd *have* denotă ceva regulat sau obișnuit:

Do you often *have* such bad headaches?

Cînd însă este vorba de un caz particular, *do* nu este folosit:

Have you a toothache now?

Have (got) ca verb principal este, de asemenea, folosit împreună cu un complement direct și un infinitiv pentru a exprima existența unui lucru pe care subiectul dorește sau trebuie să-l facă:

You say you *haven't anything to do?*
"Hm! *Have* you *nothing* further *to mention?*" (G. B. Shaw, *Widowers' Houses*)

"You *had something* to tell me?" (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

Have (got) ca verb principal este folosit cu forță cauzativă împreună cu un complement direct și un nume predicativ obiectiv, exprimat printr-un participiu trecut sau un adjectiv:

"When I say I'll do a thing, I do it", said Mr. Creakle, "and when I say *I will have a thing done*, I will have." (Ch. Dickens, *David Copperfield*)

"We *can't have the fat thrown* into the fire every few years." (J. Galsworthy, *To Let*)

"*Have* you *got your luggage ready?*" (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

Această construcţie reprezintă un mijloc analitic de exprimare a cauzativului în limba engleză contemporană.

Have (got) este folosit într-o construcţie asemănătoare, dar avînd sens pasiv, întrucît subiectul nu săvîrşeşte de fapt, ci suferă acţiunea exprimată de participiul trecut.

"Hullo, Bill! You *have been having your mind improved* by somebody." (G. B. Shaw, *The Apple Cart*)

"She's *having her voice trained*, and he pays." (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

He *had an arm broken* in the fall.

Have este folosit în construcţii de "Acuzativ cu infinitiv" şi "Acuzativ cu participiu în -ing" (v. I, pp. 534, 545 nota) cu diferite sensuri:

"Then what *would* you *have us do?*" (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

"I can't *have you breaking down* in health." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

Perhaps we'*ll have them come* to us.

Notă. *Will have* şi *would have* pot fi înlocuite în aceste construcţii cu *to want, to wish, to like, to expect* etc.

2) În funcţiune de verb semiauxiliar, *have* este folosit ca verb modal împreună cu infinitivul lung (cu *to*) al verbelor noţionale. În această funcţiune *have* este un verb defectiv, fiind folosit aproape numai la timpurile prezent, Past Tense şi viitorul anterior ale modului indicativ.

Cînd este folosit modal, *have* prezintă următoarele particularităţi de pronunţare:

Have [hæf] — *has* [hæs]

Ca verb modal, *have (to)* poate fi urmat numai de infinitivul nedefinit activ şi pasiv al verbelor noţionale:

So she *would not have to go* a whole day without seeing him! (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

Things *have to be done*. (H. G. Wells, *Meanwhile*)

Ca verb modal, *have (to)* este conjugat, adeseori, la prezent şi Past Tense, formele interogativă şi negativă, cu ajutorul auxiliarului *do:*

Do we *have to go* and *talk* this way?

"No, no. Why *did* it *have to happen* to us?" (D. Carter, *Tomorrow Is With Us*)

"You don't think of it because you *don't have to;* but you would fast enough if you *did have to*." (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

Ca verb modal, *have (got) (to)* formează împreună cu infinitivul verbului noţional un predicat verbal compus modal. Verbul modal *have (to)* exprimă o obligaţie sau o necesitate izvorîtă din împrejurări obiective, fiind un înlocuitor

al verbului modal defectiv *must* atunci cînd acesta e folosit cu acest sens. El se apropie foarte mult ca înţeles de expresia modală *to be obliged (to)* şi se traduce în limba romînă prin „a trebui (să)", „a avea (să)", „a avea (de)":

You'll *have to be* very careful.
"It *had to happen*. Something *had to happen*." (H. G. Wells, *Meanwhile*)

În vorbirea curentă şi mai ales în engleza americană construcţia *have got to* este frecvent folosită, cu sens modal, in locul lui *have to:*

"You'*ve got to meet* the family. And we're just in time. It's five o'clock." (J. Cronin, *The Citadel*)

"You *haven't got to pay* for it." (J. Galsworthy, *The Man of Property*)

"Well, if it's *got to be done*, let's get at it. The quicker is the better. I'm all in a shiver." (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)

3) Ca verb auxiliar, *have* serveşte pentru a forma timpurile perfecte (v. I, p. 416, 417).

"We *have done* it, sir," he gasped. (J. Conrad, *Typhoon*)

He *had thought* highly of Desert; and — odd! — he still did not think lowly of him. (J. Galsworthy, *The White Monkey*)
By the end of the year we *shall have been* ready with it.

Have ca semiauxiliar şi ca auxiliar este frecvent folosit în diferite construcţii eliptice ca înlocuitor al verbului noţional (v. I, p. 340).

Do

Do este un verb polifuncţional, folosit ca verb principal şi ca verb auxiliar, de formă şi de aspect intensiv. El are următoarele forme:

Indicativ prezent:	I (we, you, they) *do* [du:; də, d]
Indicativ Past Tense:	I, he (she, it), we, you, they *did* [did]
Participiul trecut:	*done* [dʌn]
Participiul prezent:	*doing* [ˈdu:iŋ]

În vorbirea curentă sînt folosite următoarele forme contrase:
do not — don't [dount]; *does not — doesn't* [dʌznt];
did not — didn't [didnt].

1) Ca verb principal, *do* se conjugă, la formele interogativă şi negativă ale timpurilor prezent şi Past Tense, la fel ca celelalte verbe, cu ajutorul auxiliarului *do:*

"What *do* you *do* in your spare time?" (R. Aldington, *Death of a Hero*)

But it *did not do* any good. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

Forma negativă a modului imperativ este de asemenea construită cu *do:*

Don't do it if you are not willing to.

2) Ca auxiliar de formă, *do* este folosit:

a) Pentru construirea formei interogative (*a*) şi a formei negative (*b*) a verbelor principale (cu excepţia verbului *to be*) la timpurile prezent şi Past Tense ale modului indicativ (aspectul comun):

(*a*) "Where *do* you *live?*" asked the others. (U. Sinclair, *The Jungle*)

"*Did* he *say* anything?" (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)
(*b*) But it *does not give* you style. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

The night *did not sleep.* (J. Galsworthy, *Over the River*)

b) Pentru construirea formei negative a verbelor principale, inclusiv verbul *to be* şi în vorbirea familiară, *to let* (v. I, p. 431), la modul imperativ:

"*Don't make* me laugh." (S. Lewis, *Mantrap*)
Don't be so sure of it.
"Ah, Kezia" — her grandma looked up and smiled and shook her head — "*don't let's talk* about it." (K. Mansfield. *At the Bay*)

c) Cînd propoziţia începe cu un adverb de timp nedefinit negativ sau cu expresiile "*not only... but*", „*only when*", "*only then*" şi "*only at that time*":

Seldom does he fail.
(sau He seldom fails.)
Rarely do they play it.
(sau They rarely play it.)
Not only did they enjoy themselves, *but* they also learnt a great many new things.
Only then did I realize how wrong I had been.
(sau I realized only then. . .)

Do nu este folosit pe lingă verbele principale:
— Cînd negaţia *not* nu se referă la verbul-predicat, ci la o altă parte de propoziţie:

He begged me *not* to move.
Not everybody approved of his conduct.

Notă. *Not* este pronunţat [nt] cînd determină verbul-predicat, în afară de cazul cînd este accentuat [nɔt]. El este pronunţat însă întotdeauna [nɔt] cînd se referă la o altă parte de propoziţie.

— Cînd *not* se referă la întreaga propoziţie:

Did he forget the address?
I hope *not.*

— Cînd în propoziţie există un pronume, adjectiv sau adverb negativ:

We saw *nobody* in the room.
I found *no* trace of him.
The dog *never* came back.

Do nu este folosit cu verbele modale *shall*, *will*, *can*, *may*, *must* şi *ought (to)*. Pentru *to have*, *dare* şi *need* v. I, p. 302, 333, 335.

Necesitatea folosirii auxiliarului *do* la forma interogativă a timpurilor prezent şi Past Tense în limba engleză este determinată de ordinea fixă a cuvintelor în propoziţie, care cere ca subiectul să preceadă predicatul (v. II, p. 281). Datorită verbului auxiliar, această ordine este menţinută şi în propoziţiile interogative, subiectul rămînînd înaintea verbului noţional:

Do you know him?

În cazul verbelor tranzitive, *do* împiedică, la forma interogativă, despărţirea complementului direct de ele.

Ca auxiliar de aspect intensiv, *do* este folosit pe lîngă verbele principale la prezent şi Past Tense, forma afirmativă, pentru a sublinia convingerea vorbitorului că cele spuse de el sînt întru totul adevărate, precum şi la imperativ:

"I *do* believe that I am a great fool", observed Jack, after a pause. (F. Marryat, *Mr. Midshipman Easy*)

His bones *did* move about under his skin, because they were doing so now. (G. H. Wells, *Meanwhile*)

"Yes, and *do* look at the young leaves, so shrill, so virginal a green!" (R. Aldington, *Death of a Hero*)

Verbul auxiliar *do* este folosit în diferite construcţii eliptice ca înlocuitor al verbului noţional (v. I, p. 340).

Shall-Should

Shall este un verb polifuncţional, folosit ca verb seminauxiliar modal şi ca verb auxiliar de timp, de modalitate şi de mod. El are două forme: *shall* [ʃæl; ʃəl, ʃl, ʃə] pentru timpul prezent şi *should* [ʃud; əd, ʃd, ʃt] pentru Past Tense.

Notă. Formele slabe apar atunci cînd *shall — should* îndeplineşte funcţiunea de auxiliar de timp şi de mod condiţional. Forma [ʃt] apare numai înaintea consoanelor surde.

Formele negative sînt:
La prezent: *Shall not (shan't)* [ʃɑːnt].
La Past Tense: *should not (shouldn't)* [ʃudnt].

La origine *shall* exprima o obligaţie, necesitate sau constrîngere fizică sau morală. El păstrează şi astăzi, într-o mai mică măsură, această valoare semantică originară, ca verb semiauxiliar, şi, într-o formă foarte slăbită, ca

auxiliar de modalitate şi de mod. În acelaşi timp *shall* îndeplineşte şi funcţiunea de simplu auxiliar, lipsit de orice valoare semantică.

1) **Verb modal.** Ca verb modal, *shall-should* formează cu infinitivul scurt (fără *to*) al verbelor noţionale un predicat verbal compus modal.

Ca verb modal puternic accentuat, *shall* este folosit extrem de rar în limba engleză contemporană, deşi mai poate fi întîlnit în operele unor scriitori:

> *Mrs. Dudgeon.* He *shall* come here. Does he expect us to leave his father's house for his convenience? (G. B. Shaw, *The Devil's Disciple*)

Should. Verbul modal *should* îndeplinea funcţiunea de Past Tense şi de conjunctiv trecut al lui *shall*. Astăzi el nu mai păstrează decît valoarea de condiţional prezent, „ar trebui", referind acţiunea la prezent sau la viitor, ori neavînd nici o implicaţie temporală.

Should este folosit:

a) La toate persoanele, în propoziţii enunţiative, cu accent obişnuit, pentru a exprima o obligaţie sau datorie, în general de ordin moral sau social. Cu acest sens el poate fi însoţit de ambele forme ale infinitivului *(should = ought to)*.

> "Then I *should* love Mrs. Reed, which I cannot do:
> I should bless her son John, which is impossible." (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
>
> *Craven.* Now you really *shouldn't* make a jest of these things; upon my life and soul you *shouldn't*, Charteris. (G. B. Shaw, *The Philanderer*)

Cînd acţiunea se referă la trecut, *should* este urmat de infinitivul perfect al verbului noţional. În acest caz, la forma afirmativă *should* arată că o acţiune considerată ca fiind de dorit nu a fost săvîrşită, iar la forma negativă, că acţiunea săvîrşită este nedorită.

> "I *should have known* better than to try to cure a case of cowardice with logic." (R. Lardner Jr., *The Ecstasy of Owen Muir*)
> "But he *should never have let* Dinny in for it." (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

b) Cu sensul de obligaţie slăbit, pentru a exprima ceva ce este de dorit sau se cuvine să fie făcut, un sfat, sau, la forma negativă, o vagă dojană:

> "You *should* have a clump of iris plants in the centre of that court." (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
>
> "Have you broken your plate again? You *should not* bite so hard." (J. Galsworthy, *The White Monkey*)

c) Pentru a exprima o presupunere sau o mare probabilitate:

> "What is the matter with the farm, Sam?" he said.
> "It *should* be all right." (J. Aldridge, *The Hunter*)
>
> The concert *should* be over by now, I think.

Acest sens al lui *should* se apropie de cel al lui *must*, exprimînd probabilitate.

2) **Auxiliar de timp.** Ca auxiliar de timp, lipsit de orice valoare semantică, *shall-should* servește:

a) Shall — pentru formarea viitorului *(a)* și a viitorului anterior *(b)*, persoana I singular și plural, al verbelor principale (v. I, pp. 401—406)

> *(a)* "I *shall* miss his jokes — I *shall* indeed." (J. Galsworthy, *The White Monkey*)
>
> "No; we *shall sit* and glower at each other, and use the word "formula" at stated intervals." (J. Galsworthy, *Swan Song*)
>
> *(b)* "Then I *shall have done* the work that makes it worth my while to live." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)
>
> *Caesar.* It matters not: I shall finish my life work on my way back; and then I *shall have lived* long enough. (G. B. Shaw, *Caesar and Cleopatra*)

b) Should — pentru formarea viitorului în trecut *(a)* și a viitorului anterior în trecut *(b)*, persoana I singular și plural, înlocuind pe *shall* în vorbirea indirectă (v. I, p. 407, 421).

> *(a)* „But I knew I *should persuade* you at last." (J. Austen, *Pride and Prejudice*)
>
> We were told we *should find* you here.
> *(b)* I had promised that I *should have finished* the picture by the end of that month.
> We hoped that in a fortnight we *should have come* back from the seaside.

3) **Auxiliar de modalitate.** *Shall* este folosit, de asemenea, ca auxiliar de modalitate, pentru a da unei acțiuni viitoare o anumită culoare modală (așa-numitul *Future of Promise, Command and Determination*) (v. I, p. 403). El apare cu această funcțiune:

a) La persoanele a 2-a și a 3-a, neaccentuat, pentru a exprima o promisiune, un avertisment, o amenințare sau o hotărîre fermă din partea vorbitorului, referitor la acțiunea altei persoane.

Promisiune (implicînd o obligație din partea vorbitorului):

> *Caesar.* No matter: you *shall have* it for the sake of peace. (G. B. Shaw, *Caesar and Cleopatra*)
>
> "Your directions *shall* be attended to, sir.", said Miss Temple. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

Avertisment:

> If he doesn't comply with the regulations, he *shall* take the consequences.

Amenințare:

He *shall* get it hot some day, no doubt.

Hotărîre fermă:

"Whenever I marry," she continued after a pause which none interrupted, "I am resolved my husband *shall* not be a rival but a foil to me..." (C h. B r o n t ë, *Jane Eyre*)

N o t ă. La persoana I, forma afirmativă sau negativă, *shall*, de asemenea, poate exprima o promisiune sau o hotărîre, dar, în general, este greu de deosebit modalitatea de viitorul propriu-zis.

"I *shall* not change..." (modalitate) (G. E l i o t, *The Mill on The Floss*)

"I *shall* be delighted." (viitor propriu-zis) (G. E l i o t, *Felix Holt, the Radical*)

b) La persoanele a 2-a și a 3-a, accentuat, pentru a exprima la forma afirmativă, un ordin direct sau o obligație (în vorbirea curentă, astăzi, numai ocazional).

Lady... You must spare him. (The Lieutenant shakes his head gloomily.) Yes, yes, you must; you *shall*: he is not fit to die... (G. B. S h a w, *The Man of Destiny*)

"Let him alone, I tell you!"
"I won't!"
"You *shall* — he's on my side of the line." (M. T w a i n, *The Adventures of Tom Sawyer*)

Shall exprimînd o obligație este auxiliarul folosit în *regulamente, directive, proclamații, pacte, tratate, contracte* etc.:

THE WORLD CONGRESS

Powers of the Congress

The World Congress of Democratic Youth *shall be* the highest governing body of the Federation.
The World Congress:
(a) Shall discuss and *arrive* at decisions on economic, political, educational, social and cultural problems connected with the position and activities of youth and with their material and intellectual interests; *work out* the programme of action of the Federation and accept ammendments and addenda to the constitution.
(Statutul Federației Mondiale a Tineretului Democrat)

Forma negativă accentuată (*shall not, shan't*) este folosită în mod asemănător pentru a arăta că, în măsura în care depinde de vorbitor, persoana adresată sau o terță persoană nu va reuși să facă un lucru sau altul.

Pothinus (breaking out wrathfully). That he *shall never* do. (G. B. S h a w, *Caesar and Cleopatra*)
They *shall not* pass!

c) La persoana I şi a 3-a, neaccentuat, în întrebări, pentru a afla care este intenţia sau dorinţa persoanei căreia i se adresează vorbitorul, răspunsul aşteptat fiind un ordin, o dispoziţie sau un sfat din partea acesteia.

— În întrebări generale:

Shall I help you?
Shall he come in?

— În întrebări speciale:

"But how *shall* I do? what *shall* I say?" (J. Austen, *Emma*)

What time *shall* he come?

La persoana a 3-a întrebarea se referă la voinţa persoanei adresate în raport cu o altă persoană. Aici *shall* este înlocuit frecvent astăzi prin *is (to)*.

4) **Auxiliar de mod.** Ca auxiliar de mod, *shall-should* serveşte:

Shall — în limba literară pentru formarea conjunctivului analitic:

"I care that they *shall not* come again into my country..." (J. Galsworthy, *The White Monkey*)

Should — *a)* pentru formarea condiţionalului prezent *(a)* şi a condiţionalului trecut *(b)*, persoana I singular şi plural, al verbelor principale (v. I, pp. 432, 434):

(a) "But if I were in your place, I *should dislike* her;
I *should resist* her; if she struck me with that rod, .
I *should get* it from her hand; I *should break* it under her nose."
(Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

De asemenea, fără exprimarea condiţiei:

"I *should shut* him up; he'll spoil your curtains" (J. Galsworthy, *The White Monkey*)

(b) Trench. I believe I *should have stood* shuddering here all day if you hadn't helped me. (G. B. Shaw, *Widowers' Houses*)

But for her tact, we *should have felt* ill at ease.

De asemenea, fără exprimarea condiţiei:

"I *should have thought* anybody liked to have fresh air," said June scornfully. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)

Should este, de asemenea, folosit, la persoana I singular şi plural, cu sensul condiţional slăbit, în propoziţii principale, pe lîngă verbe ca *to say, to think, to suppose, to seem, to like* etc., pentru a exprima rezervă asupra unei posibilităţi, *should* fiind considerat mai corect decît *would*, care este însă frecvent folosit:

"I *should say* the preference lies with you," responded Colonel Dent. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

(I *should say* = I *say* = I *dare say*)
"I *should think* there are some sorts of work for which you are fitted." (G. Eliot, *Felix Holt, the Radical*)

"I *should think* so," he finished. (S. Lewis, *Our Mr. Wrenn*)
(I *should think* = I *am inclined to think*)

În vorbirea curentă, I *should (rather) think* introduce o afirmaţie puternică, răspuns la ceva sugerat de o altă persoană. În acest caz *would* nu este folosit niciodată.

"How I *should like* to see India!" said Rebecca. (W. M. Thackeray, *Vanity Fair*)

Cînd acţiunea se referă la trecut sînt posibile două construcţii:

I *should have liked to see* him.

sau

I *should like to have seen* him.

A doua construcţie este posibilă datorită faptului că *like* ca verb modal poate fi urmat, pentru a referi o acţiune la trecut, de infinitivul perfect al verbului noţional;

b) Pentru formarea conjunctivului analitic, la toate persoanele, în diferite feluri de propoziţii subordonate (v. I, p. 443, 444).

Shall-should este frecvent folosit în diferite construcţii eliptice ca înlocuitor al verbului noţional (v. I, p. 340)

Will-Would

Will este un verb polifuncţional, folosit ca verb semiauxiliar modal şi ca verb auxiliar de timp, de modalitate, de mod şi de aspect. El are două forme: *will* [*wil*; ocazional wəl, əl; normal l] pentru timpul prezent şi *would* (wud; wed, əd, d) pentru Past Tense.

Formele negative sînt:
La prezent: *will not (won't)* [wount].
La Past Tense: *would not (wouldn't)* [wudnt].

La origine *will* exprima voinţă, voliţiune. El păstrează şi astăzi, într-o anumită măsură, această valoare modală ca verb semiauxiliar şi, într-o formă foarte slăbită, ca auxiliar de modalitate. În acelaşi timp *will* îndeplineşte şi funcţiunea de simplu auxiliar, lipsit de orice valoare semantică.

1) **Verb modal.** Ca verb modal, *will-would* formează împreună cu infinitivul scurt (fără *to*) al verbelor noţionale un predicat verbal compus modal.

Will. Ca verb pur modal, *will* este rar folosit în limba contemporană. El apare cu această valoare şi cu sens de prezent:

a) La persoanele 1 şi a 3-a în propoziţii negative (neaccentuat):

"I can't and I *won't* talk about him." (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

„Men of that sort. Chased and beaten. Because they *will not* flatter, because they *will not* bow down to a charlatan!" (H. G. Wells, *Meanwhile*)

b) La persoana 1, forma afirmativă (neaccentuat), mai ales în limba literară. În vorbirea curentă *will* este folosit astfel numai în legătură cu vorbul *have:*

"Oh dear, I *will* have some lemonade. Which of you proposed?" (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

c) La persoana a 2-a şi, mai rar, la a 3-a, în întrebări, cu accent obişnuit, pentru a afla voinţa sau intenţia persoanei căreia i se adresează subiectul sau pentru a exprima o rugăminte, o invitaţie.

"*Will* you wail here, sir?" (J. Galsworthy, *The White Monkey*)
"Shall I help you, or *will* you be let to yourself?" (G. E. Eliot, *Felix Holt, the Radical*)

Uneori se foloseşte şi *please:*

Will you allow me to pass, *please*?

Forma negativă implică absenţa unei obiecţii:

"*Won't* you sit down?" he said. (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

Notă. Cînd *will* este urmat de un infinitiv la aspectul continuu, el are numai valoare de viitor:

"*Will* you *be ordering* the car?" (H. G. Wells, *Meanwhile*)

"And he *will* be a sweep, *will* he?" inquired the old gentleman. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

Will you? este folosit, de asemenea, ca formă de politeţe după un imperativ.

Give me a glass of water, *will you?*
"Hi! stop a minute, *will you?*" he shouts cheerily. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

d) În propoziţii subordonate condiţionale, ca formă de politeţe, în locul prezentului simplu al lui *wish*:

If you *will* rest for a while, I can withdraw.

De asemenea, în construcţii eliptice (=*if you choose*) (puternic accentuat):

"To-morrow's Sunday. I shall be seeing you?"
"If you *will*." (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

Notă. *Will* este frecvent folosit în propoziţii relative în proverbe:

He that *will* not when he may, when he *will* he shall have nay.

e) La persoana a 3-a, forma afirmativă (accentuat) pentru a exprima ceva inevitabil, in firea lucrurilor:

"Well, well, young men *will* be young men." (W. M. Thackeray, *Vanity Fair*)

"These little things *will* happen from time to time. I only hope it was nothing serious." (K. Mansfield, *Sixpence*)

"What does it matter what I do? Things *will* be as they *will* be. . . " (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

"But of course, the most docile horse *will* kick, if you are always jerking at the rein." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

f) Suferind o anumită modificare a sensului de bază. *will* este folosit la persoana a 3-a în legătură cu lucruri neînsuflețite, pentru a exprima:

— la forma afirmativă — o capacitate (= *can, may ,is large enough to*):

The new hall *will* sit more than three thousand people.
The bookcase *will* hold about two hundred volumes.

— la forma negativă — refuzul lor de a-și îndeplini funcția lor firească:

The match *will* not light.
The door *will* not lock.

g) Tot cu sens modificat, *will* este folosit, cu referire la prezent, pentru a exprima o presupunere din partea vorbitorului (= probably):

"This *will* be your luggage, I suppose?" said the man rather abruptly. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

Would. Ca verb modal, *would* îndeplinește tripla funcțiune de Past Tense, de condițional prezent și de conjunctiv trecut.

a) În calitate de Past Tense al lui *will*, cu sensul „voiam", *would* modal este rar folosit în limba contemporană:

El apare cu această funcțiune:

1' La toate persoanele, în propoziții negative (neaccentuat) (= *did not wish to*; *refused to*):

This tow-line I had taken myself just before we had got to the lock. I *would not* let Harris touch it, because he is careless. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

This Ernest *would not* do. (S. Butler, *The Way of All Flesh*)

2' La persoana a 3-a, forma afirmativă, în legătură cu verbul *have*.

She *would* have her will in any way. (Jespersen)
He *would* have a finger in every pie.

3' Suferind o anumită modificare a sensului de bază, *would* este folosit, ca Past Tense al lui *will*, la persoana a 3-a, în legătură cu lucruri neînsuflețite, pentru a exprima:

— La forma afirmativă — o capacitate:

The new hall *would* sit more than three thousand people.

— La forma negativă — refuzul lor de a-şi îndeplini funcţiunea lor firească:

An old lady recoiled; a young one tried the handle. It turned, but the door *would not* open. (J. Galsworthy, *To Let*)

They were not hoops, they were demons. First they *would not* fit into their sockets at all... (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

Would cu acest sens este mult mai frecvent folosit decît *will*.

b) În calitate de condițional prezent, cu referire la prezent sau viitor, *would* este folosit, păstrîndu-şi sensul condiţional.

1' La persoana a 2-a şi, mai rar, la a 3-a, în întrebări, cu accent obişnuit, ca o formă foarte politicoasă pentru a afla voinţa sau intenţia persoanei căreia ne adresăm sau pentru a exprima o rugăminte, o invitaţie:

Would you go to the variety show?
Would you pass me the pepper, please?
Cleopatra. Would he be my husband, do you think, if I asked him? (G. B. Shaw, *Caesar and Cleopatra*)

2' În propoziţii principale afirmative ca formă literară pentru *wish*:

"How much I *would* say now that I couldn't say then." (H. G. Wells, *Meanwhile*)

"... I *would*, Sir, I could see you again."
"I *would* rather go." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

Notă. La fel ca will, *would* este folosit în propoziţii atributive în proverbe:

He who *would* eat the nut must first crack the shell.

3' La persoana a 3-a, forma afirmativă, pentru a exprima, asemenea lui *will*, ceva inevitabil.

"Though it wouldn't surprise me if something had happened, taken ill or lost her memory, or all her money or something, right at the very crucial moment. That's the sort of thing that *would* happen, my dear." (J. B. Priestley, *The Good Companions*).

c) În calitate de conjunctiv trecut, cu valoarea modală originară, *would* este folosit în propoziţii subordonate condiţionale, la fel ca *will*, ca formă de politeţe:

If you *would* do it for me, I should be much obliged to you.
I should be very glad, if you *would* accompany me.

De asemenea, în construcţii eliptice (puternic accentuat) (= *were willing to*):

"You never seem able to see that he can't set things right even if he *would*." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

You could if you *would*.

2. **Auxiliar de timp.** Ca auxiliar de timp, lipsit de orice valoare semantică, *will-would* serveşte:

Will — pentru formarea viitorului *(a)* şi a viitorului anterior *(b)*, persoanele a 2-a şi a 3-a singular şi plural ale verbelor principale (v. I, p. 401, 421):

(a) "I am sure you *will be able* to manage him if you try." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

"Oh, no, sir, I think it *will clear* up all right. It *will break* all right enough, sir." (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

(b) I am sure you *will have* well *changed* your mind by then. The wire *will have reached* him by the time he gets home.

Would — pentru formarea viitorului în trecut şi a viitorului anterior în trecut, persoanele a 2-a şi a 3-a singular şi plural (v. I, p. 407, 421):

"They said you *would come out* at four." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

We said it *would be* so wild and free, so patriarchal-like. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

We hoped that by the time of our arrival he *would have already recovered* from his illness.

3. **Auxiliar de modalitate.** Ca auxiliar de modalitate, *will* este folosit, la toate persoanele, pentru formarea aşa-numitului viitor de poruncă, promisiune şi hotărîre (v. p.) funcţiune în care el îmbină valoarea temporală cu o anumită culoare modală.

El apare în această calitate:

a) La persoanele I şi a 3-a, în propoziţii enunţiative, pentru a exprima:

— voinţă, intenţie, hotărîre:

"If I can get hold of that white Monkey, I *will*," he thought suddenly. (J. Galsworthy, *The Wihte Monkey*)

"I *will* see you home, Gemma." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

— promisiune, ameninţare:

"Father, I have not been good to you; but I *will* be, I *will* be," said Esther, laying her head on his knee. (G. Eliot, *Felix Holt, the Radical*)

Apolodorus. How if I do neither?
Sentinel. Then I *will* drive this pilum through you. (G. B. Shaw, *Caesar and Cleopatra*)

Will cu aceste sensuri este uneori greu de deosebit de simplul auxiliar temporal, dată fiind tendința de a folosi, sub influența englezei americane, *will* pentru viitor la toate persoanele. În general *will* temporal este folosit, în vorbirea curentă, la forma contrasă *('ll)*.

b) La persoana a 2-a în propoziții enunțiative pentru a exprima un ordin:

Sartorius. You *will* come here to-morrow no later than ten. . . (G. B. Shaw, *Widowers' Houses*).

"Indeed! You *will* be good enough to comply with my wish, all the same." (J. Galsworthy, *Beyond*)

c) La persoana a 3-a pentru a exprima o consecință necesară în viitor:

It follows from this that a gas *will* flow very easily; for the molecules *will not* get in each others way ,nor *will* they greatly attract each other.

Înlocuitori ai lui will ca verb modal și verb auxiliar de modalitate. În vorbirea curentă, atunci cînd folosirea lui *will* ca verb modal sau auxiliar de modalitate ar fi ambiguă, se folosesc, pentru a exprima voința, intenția sau dorința de a săvîrși o acțiune, verbele modale regulate *to want, to wish, to intend, to mean* (v. I, p. 289);

To be going (to) este, de asemenea, larg întrebuințat cu sensul de „a voi" la prezent (*am etc. going to*) și la Past Tense (*was etc. going to*) (v. I, p. 337).

4) **Auxiliar de mod.** Ca auxiliar de mod, lipsit de valoare semantică, *would* este folosit:

a) Pentru formarea condiționalului prezent *(a)* și trecut *(b)*, persoanele a 2-a și a 3-a singular și plural, al verbelor principale, în propoziții principale de condiție, cu sau fără exprimarea condiției:

(a) "You *wouldn't sympathise* with its suppression, if it were pupublished?" (J. Galsworthy, *The Silver Spoon*)

I felt that if I let this matter pass, my last shred of pride and humour *would pass* with it. . . (H. G. Wells, *In the Days of the Comet*)

(b) You *would have found* me at home if you had come a bit earlier.

" I am sure it *would have been* the worst possible thing for you." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

Notă. În engleza americană, *would ('d)* este în general folosit pentru persoana I în locul lui *should*.

Would este, de asemenea, folosit ca auxiliar de mod la persoana I singular și plural, cu diferite nuanțe modale:

1° Cu verbe ca *to say, to like* etc. pentru a exprima o intenție, inclinație, în locul lui *should:*

I *would say* that this is not the proper way to manage it.
(would = I intend to)
I *would like* to see it myself.

Forma *would like* este astăzi din ce în ce mai frecventă.
I *wouldn't* buy him a hat.
(I wouldn't = I advise you not).

2° Pentru a exprima o presupunere, o probabilitate, asemenea lui *will:*

Where would he be buried? Somebody *would* know — Francie or Eustace. (J. Galsworthy, *The White Monkey*)

b) Pentru formarea conjunctivului analitic la toate persoanele (v. I, p. 443):

"I wish he *would* come! I wish he *would* come!" (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

I expected she *would* then make a remark, but she said nothing. *(Ibid.)*

5) **Auxiliar de aspect frecventativ.** *Will-would* este folosit ca verb auxiliar, cu o slabă valoare semantică, legată de sensul de bază, pentru a expune acțiuni repetate în general *(will)* sau în trecut *(would).*

She *will* sit for hours on that bench waiting for him to come back.
They *will* often come and have a chat with us in the evening.
Sometimes she *would* take a deep breath, and every movement was a little too free, too indelicate for such a woman. (J. Aldridge, *The Hunter*)

Will-would este frecvent folosit în diferite construcții eliptice ca înlocuitor al verbului noțional (v. I, p. 340).

Can — Could

Can este un verb modal defectiv. El are două forme: *can* [kæn; kən, kn, kŋ] pentru prezent și *could* [kud; kəd] pentru Past Tense.

Notă. Forma slabă a prezentului [kŋ] apare numai înaintea verbelor care încep cu *k* sau *g*.

Formele negative sînt:
La prezent: *cannot* ['kænət] — *can't* ['ka:nt]
La Past Tense: *couldn't* [kudnt].

1) Forma de prezent *can* poate indica și o acțiune viitoare atunci cînd propoziția conține un complement circumstanțial de timp viitor sau cînd verbul din propoziția principală este la viitor.

"We *can* decide to morrow," she said. (K. Mansfield, *The Daughters of the Late Colonel*)

"Jack will do what he *can*." (J. Aldridge, *The Hunter*)

Cînd *can* este urmat de infinitivul perfect al verbului noțional, acțiunea acestuia este proiectată în planul trecutului. Referirea acțiunii la trecut are, în acest caz, un caracter relativ:

He *cannot have lingered* there so long.

Can îndeplinește și funcțiunea omonimică de conjunctiv prezent:

> *Raina* (to Louka). Leave the shutters so that I *can* close them if I hear any noise. (G. B. Shaw, *Arms and the Man*)

2) Forma de Past Tense *could*, asemenea timpului Past Tense al altor verbe modale, îndeplinește totodată funcțiunile omonimice de echivalent al condiționalului prezent și de echivalent al conjunctivului trecut (v. I, p. 439, 445).

a) Ca Past Tense al modului indicativ, *could* se folosește numai atunci cînd contextul arată fără ambiguitate că este vorba de o acțiune trecută. Cînd acest lucru nu rezultă destul de clar, *could* cu sensul de „putea, a putut" este înlocuit prin expresia modală *to be able (to)* (v. I, p. 322).

> She knew she *could not* interfere effectually then, and wisely forbare to make too many inquiries. (S. Butler, *The Way of All Flesh*)
>
> She *could not* imagine what business he *could* have in town so soon after his arrival in Hertfordshire... (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

Could este folosit, de asemenea, în vorbirea indirectă, pentru a reda pe *can*:

> I knew that he *could not* come.

b) În funcție de condiționalul prezent („aș putea" etc.), *could* poate fi folosit cu sau fără exprimarea condiției:

> I *could try* to show you the place now if it were not so far.
> "I *could't* afford it now." (M. Baring, *Daphne Adeane*)

Împreună cu infinitivul perfect al verbului noțional, *could* devine, în propozițiile condiționale exprimînd o condiție nerealizată în trecut, un echivalent al condiționalului trecut:

> "If he had been her father," Tom said, "he *could not* have taken a greater interest in her." (Ch. Dickens, *Martin Chuzzlewit*)
>
> "I *couldn't have thought* it." (H. Beecher-Stowe, *Uncle Tom's Cabin*)

c) Ca echivalent al conjunctivului trecut, *could* își păstrează valoarea modală și funcțiunea semiauxiliară:

> "I wish she *could get* a rest — pity there isn't a d-desert handy." (J. Galsworthy, *The White Monkey*)

Can-could formează împreună cu infinitivul verbului noțional un predicat verbal compus modal.

Can corespunde, în general, ca sens verbului romînesc „a putea". *Can* exprimă:

1° O capacitate, putință, abilitate fizică *(a)* sau intelectuală *(b)* (= *to be able to, to know how to)*. Cu acest sens el poate fi urmat numai de un infinitiv nedefinit:

(a) "Well, I never! There's no getting around it; you *can* work when you've a mind to, Tom." (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)

"I *can't* open", she nearly wailed. (K. Mansfield, *The Daughters of the Late Colonel*)

She *could* see moisture in the folds of his cheeks. (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

She *couldn't* take her eyes of the telegram. (K. Mansfield, *The Singing Lesson*)

(b) I *can* speak English.

"One *cannot* know what a man really is by the end of a fortnight." (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

"How *could* I blame her?" Michael asked. (D. Carter, *Tomorrow Is With Us*)

Nota 1. *Can* poate arăta, de asemenea, că o însușire proprie unei persoane sau unui obiect se manifestă din cînd în cînd:

"You *can* be most exasperating at times, Leonard." (D. Carter, *Tomorrow Is With Us*)

She *could not* quite keep irony out of her voice. (J. Galsworthy, *Over the River*)

Nota 2. *Can* este adeseori folosit în acest sens cu verbe de percepție în locul prezentului continuu:

Raina. Nonsense, sir; you *can see* that there is no one in the balcony. (G. B. Shaw, *Arms and the Man*)

2° O posibilitate condiționată de împrejurări *(a)* (*= to be in a position to; to be possible to*) sau de legile existente *(b)* (*= to have the right to*). Cu acest sens *can* poate fi urmat numai de un infinitiv nedefinit.

(a) I *can* only stay a minute.
I *cannot* give you that book. It is not mine.
"Sorry I *couldn't* let you in. Come up!" (J. Galsworthy, *Over the River*)
"But we *couldn't* possibly afford two places at Chelsea rents." (R. Aldington, *Death of a Hero*)

Adeseori *can*, folosit cu acest sens, se apropie, mai ales în vorbirea curentă, de *may*, exprimînd o permisiune:

"You *can* go," I said to him.
Sartorius (slyly). Harry *can* follow with Blanche. She will be down directly. (G. B. Shaw, *Widowers' Houses*)

"*Can* I have a cigarette, please?"
"You *can*," said Inigo. (J. B. Priestley, *The Good Companions*)

"*Can* I come in, Holly?" (J. Galsworthy, *Swan Song*)

Spre deosebire de *may*, care implică permisiunea persoanei căreia i se adresează vorbitorul, posibilitatea exprimată de *can* în aceste construcţii nu depinde de voinţa interlocutorului, ci de împrejurări. Comparaţi:

May I help you? (= Will you allow me to help you?)
Can I help you? (= Is it possible for me to help you?)

Uneori însă, ca în cazul penultimului exemplu, deosebirea este aproape imperceptibilă.

Notă. *Could* este folosit cu acest sens pentru a exprima o cerere politicoasă:

"*Could* I see it?" "Yes, just step in." (Th. Dreiser, *An American Tragedy*)
"*Could* I come with you?" (J. Galsworthy, *Over the River*)

Un caz particular al acestui sens îl constituie propoziţiile interogative exprimînd uimire sau nerăbdare, în care *can* este puternic accentuat:

"What *can* he mean by this?" said Mr. Snodgrass, when the horse had executed his manoeuvre for the twentieth time. (Ch. Dickens, *Posthumous Papers of the Pickwick Club*)

(*b*) *Magnus*. Do not let us quarrel about words, gentlemen. *I cannot* resign. But I *can* abdicate. (G. B. Shaw, *The Apple Cart*)

"Well, but George dear, you *cannot* interfere with other people's lives like that." (R. Aldington, *Death of a Hero*)

There *can* be no interruption of a point which the witness considers germane by duelling attorneys who cry "Objection! Immaterial! Irrelevant!" The judge *could* and did control simple garrulity, but his general attitude was one of allowing the witness to have his full say. (M. Larkin, *Seven Shares in a Gold Mine*)

"What's the criminal code say about getting another territory up North?" Roy asked him. "You *could* do that, *couldn't* you?" (J. Aldridge, *The Hunter*)

3° O presupunere, o deducţie, implicînd neîncredere, îndoială sau uimire. Cu acest sens *can* este folosit la formele interogativă şi negativă:

"*Can* the leopard change his spots?" (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

"You *cannot* be more than twenty, I am sure, — therefore you need not conceal your age." (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

Could fear go with a smile? If so, there was fear in her face. (J. Galsworthy, *To Let*)

"Just how *could* it become bad?" (D. Carter, *Tomorrow Is With Us*)

Cînd acţiunea exprimată de verbul noţional se referă la trecut, *can-could* este urmat de infinitivul perfect al acestuia:

How *can* he *have married* her? (K. Mansfield, *At the Bay*)

"You cannot have a right to such a very strong local attachment. You *cannot have been* always at Longbourn." (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

"Your father *couldn't have been* in the Civil War, could he?" (J. Galsworthy, *A Silent Wooing*)

What *could he have made* of it? (H. C. Wells, *Meanwhile*)

Notă. Între *can* şi *could*, atunci cînd sînt folosite cu infinitivul perfect, nu există aproape nici o deosebire. *Could* însă este mai puţin categoric decît *can*, exprimînd nesiguranţă. Cînd *can-could* este folosit cu acest sens, el nu poate fi înlocuit prin *to be allowed (to)*.

Ca înlocuitor pentru timpurile care lipsesc verbului *can*, se foloseşte expresia modală *to be able(to)* „a fi în stare", „a putea". Această înlocuire este posibilă însă numai atunci cînd *can* exprimă o capacitate fizică sau intelectuală în general, sau manifestată într-un caz concret:

"Now we *shall be able* to tell." (K. Mansfield. *The Daughters of the Late Colonel*)

"And what *should* I *be able* to say to your father, pray?" (G. B. Shaw, *Arms and the Man*)

Cînd însă *can* exprimă o posibilitate condiţionată de împrejurări exterioare subiectului sau o presupunere, el nu mai poate fi înlocuit prin *to be able (to)*.

Notă. *Can* poate fi, de asemenea, înlocuit, atunci cînd este vorba de exercitarea unei capacităţi într-o împrejurare particulară, prin *to manage* (to do) sau *to succeed (in doing)*.

Can-could este folosit frecvent în diferite construcţii eliptice ca înlocuitor al verbului noţional (v. I, p. 340).

May-Might

May este un verb defectiv polifuncţional, folosit ca verb modal şi ca auxiliar de mod. El are două forme: *may* [mei] pentru prezent şi *might* [mait] pentru Past Tense.

Formele negative sînt:
La prezent — *may not (mayn't)* [meint].
La Past Tense — *might not (mightn't)* [maitnt].

a) Forma de prezent *may* poate servi şi pentru exprimarea unui acţiuni în viitor atunci cînd propoziţia conţine un complement circumstanţial de timp viitor:

They *may* come next Saturday.
(Poate că vin — vor veni — sîmbăta viitoare)

Cînd *may* este folosit cu infinitivul perfect al verbului noţional, acţiunea acestuia este proiectată în trecut:

> Just for a moment a shade of disappointment *may have betrayed* itself in his bearing. (H. G. Wells, *Meanwhile*)
> (Pentru o clipă ţinuta sa trădă, poate, o umbră de dezamăgire.)

May, pierzîndu-şi valoarea semantică modală, îndeplineşte şi funcţiunea omonimică de verb auxiliar de mod (v. I, p. 443, 444).

b) Forma de Past Tense *might* îndeplineşte, de asemenea, funcţiunile omonimice de echivalent al condiţionalului prezent şi de echivalent al conjunctivului trecut.

— Ca Past Tense al modului indicativ *might* este folosit numai în propoziţii subordonate în vorbirea indirectă, avînd sensul de „pot", „poate", „am voie" etc.

În alte construcţii el este înlocuit prin expresiile modale *to be allowed (to)* şi *to be permitted (to)*, atunci cînd vorbitorul vrea să exprime o permisiune (v. I, p. 326), sau prin *may + infinitivul perfect* pentru a reda ideea de posiblitate sau probabilitate, această formă fiind mai logică, întrucît posibilitatea în trecut este privită de vorbitor din prezent.

— Ca echivalent al condiţionalului prezent („aş putea" etc.), *might* poate fi folosit cu sau fără menţionarea condiţiei:

> "If you collect tail hair, I *might be able to make* a hair rope for you sometimes." (J. Steinbeck, *The Red Pony*)

> "He *might* just stick it out," Jack offered. (J. Aldridge, *The Hunter*)

Împreună cu infinitivul perfect al verbului noţional, *might* devine, în propoziţiile condiţionale exprimînd o condiţie nerealizată în trecut, un echivalent al condiţionalului trecut.

> If he had not bolted, in his fearful ecstasy, he *might have been asked* to go too. (J. Galsworthy, *To Let*)

— Ca echivalent al conjunctivului trecut, *might* îşi pierde valoarea semantică modală, devenind un verb auxiliar de mod (v. I, p. 443, 444)

1) Ca verb modal, *may* formează împreună cu infinitivul verbului noţional un predicat verbal compus modal. *May* exprimă:

a) O permisiune, fiind redat în limba romînă prin verbul „a putea". Folosit cu acest sens, el este urmat numai de un infinitiv nedefinit.

> "You and the girl *may* go, or you may send them by themselves." (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

> "I don't feel very well. *May* I go upstairs?" (J. Galsworthy, *To Let*)
> "*Mayn't* I have just one dance with you?" (G. B. Shaw, *You Never Can Tell*)

Răspunsul afirmativ la o cerere introdusă prin *may* este: Yes, you *may*. Răspunsul negativ este: No, you *may not*.

"May I go with you, father?" asked his, son, huskily.
"No, you *mayn't*". (C h. D i c k e n s, *A Tale of Two Cities*)

Forma *don't* este deseori folosită ca răspuns negativ la o întrebare cu *may*.

May I open it myself?
No, don't, please.

Spre deosebire de *must not*, care exprimă o interdicţie categorică, izvorînd dintr-o necesitate exterioară, *may not* arată numai lipsa permisiunii, fiind o formă politicoasă de interdicţie.

N o t ă. Pentru a exprima o cerere politicoasă se foloseşte *might*:
Might I have a word, Dad?

În vorbirea indirectă permisiunea este redată prin *might*:

She told me I *might* keep it.

b) O nesiguranţă din partea verbitorului în privinţa posibilităţii săvîrşirii acţiunii, o probabilitate sau presupunere, redată în limba romînă prin „poate", ("s-ar putea") „este (ar fi) posibil", „e (ar fi) cu putinţă ca". Cu acest sens *may* şi *might* sînt folosite cu ambele forme ale infinitivului:

"You *may* possibly wonder why all this was not told you last night." (J. A u s t e n, *Pride and Prejudice*)

"But I *may be able* to help you in thinking out your plan." (E. L. V o y n i c h, *The Gadfly*)

Now she understood that the girl *might be holding* her hands for the last time. . . (D. C a r t e r, *Tomorrow Is With Us*)

Cînd acţiunea se referă la trecut, *may-might* este urmat de infinitivul perfect al verbului noţional:

"But she *may have* really *come* to get her message in the Market." (J. L i n d s a y, *Betrayed Spring*)

"She *may have gone* to demonstrate her point of view in our argument." (H. G. W e l l s, *Meanwhile*)
"You *might have meant* Mary," said the old man. (C h. D i c k e n s, *Martin Chuzzlewit*)
He *might* as well *have asked* the crucifix to come down from its pedestal. (E. L. V o y n i c h, *The Gadfly*)

Diferenţa dintre *may* şi *might* nu este atît de ordin temporal, cît de grad, *might* exprimînd o probabilitate mai mică decît *may*:

He *may* be right.
He *might* be right.

N o t a 1. Ca formă negativă pentru exprimarea unei probabilități sau presupuneri se întrebuințează mai ales *cannot (can't)*.

It *can't* be too far.
He *cannot* have been here all the time.

May not poate fi însă folosit și el:

She *may not come* at all.

N o t a 2. Din cauza omonimiei gramaticale a verbului *may*, sensul de permisiune și cel de probabilitate pot fi deosebite uneori numai prin intonație și accent:

He may *go* (permisiune).
He *may* go (probabilitate).

May este, de asemenea, folosit în întrebări exprimînd curiozitate sau nesiguranță, cu sensul de *to wonder:*

What *may* he be doing there at this time of the day?

c) O posibilitate izvorînd din absența unui obstacol în calea acțiunii. În limba romînă acest sens este redat prin „poți", „se poate", „poate", „pot fi":

"But if you marry a person, and the person dies, why then, you *may* marry another person, *mayn't* you, Peggotty?" (C h. D i c k e n s, *David Copperfield*)

"Here's to absent friends. Friends *may* meet, but mountains never." (E. G a s k e l l, *Mary Barton*)

A force *may* act through contact like the pressure of a crankshaft on its bearings, or it *may* act from a distance like gravitational or magnetic attraction. (*Collection of Technical Texts*, Moscow, 1956)

"You *may* be certain that whatever Clare does, I shall stick by her. Good night. And cheer up!" (J. G a l s w o r t h y, *Over the River*)

May este folosit cu acest sens cu verbe, ca: *to imagine, to fancy, to suppose, to guess, to think* etc.:

"You *may imagine* what I felt and how I acted." (J. A u s t e n, *Pride and Prejudice*)

The result *may* be guessed. (C h. D i c k e n s, *Posthumous Papers of the Pickwick Club*)

d) Might, iar nu *may*, este folosit pentru a exprima un reproș:

You *might* be more careful with your books.
You *might* give me a helping hand.

Cînd *might* este urmat de infinitivul perfect al verbului noțional, reproșul se referă la o acțiune care era de dorit să fie, dar nu a fost săvîrșită în trecut:

"You *might have talked* to me more when you came to dinner." (J. A u s t e n, *Pride and Prejudice*)

You *might have shown* it to me first.

Ca înlocuitor pentru timpurile care lipsesc verbului *may* este folosită expresia modală *to be allowed (to)* sau *to be permitted (to)*, atunci cînd *may* exprimă o permisiune:

At the foot of the hill *we were allowed (permitted)* to rest for a while.
He *won't be allowed* to leave earlier than that.

To be allowed (to) este, de asemenea, preferat lui *may* ori de cîte ori din context nu rezultă destul de clar că este vorba de o permisiune:

Why *am* I *allowed* to come now?

Cînd *may* exprimă o probabilitate (presupunere) sau o posibilitate, el nu mai poate fi înlocuit prin *to be allowed (to)*.

2) Ca verb auxiliar de mod, *may-might* servește pentru formarea conjunctivului analitic, exprimînd o atitudine subiectivă a vorbitorului.

a) În propoziții completive directe, după verbe exprimînd speranță, dorință sau teamă:

I *hope* you *may* be able to think so well of me as to urge no influence against me. (Ch. Dickens, A *Tale of Two Cities*)

"Don't you *wish* you *may* get her?" (J. Galsworthy, *Over the River*)

b) În limba literară, în propoziții exprimînd o urare:

"*May* I die", cried Montague, "but I am shocked!" (Ch. Dickens, *Martin Chuzzlewit*)

"*May* it be right then," I said. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

"Take his love then, and much good *may* it do you!" (G. B. Shaw, *The Philanderer*)

c) În propoziții finale, după (so) *that* și *in order that*:

"I give him money that he *may* have money and learn to know its uses, not that he *may* go and squander it immediately." (S. Butler, *The Way of All Flesh*)

He opened the long window for air, and the door, that he *might* still hear her music drifting in. (J. Galsworthy, *To Let*)

d) În propoziții concesive:

However little known the feelings or views of such a man *may* be on his first entering a neighbourhood, this truth is so well fixed in the minds of the surrounding families that he is considered as the rightful property of someone or other of their daughters. (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

"I shall have to prove to all the world that I never received them, no matter what the consequences *may* be to you." (G. B. Shaw, *The Man of Destiny*)

Try as he *might*, he only succeeded in putting honest words on the rack, leaving them screaming, though of this he was happily unconscious. (J. B. Priestley, *The Good Companions*)

May-might este folosit frecvent în diferite construcţii eliptice ca înlocuitor al verbului noţional (v. I, p. 340).

Must

Verbul modal defectiv *must* [mʌst] are o singură formă, folosită ca timp prezent al modului indicativ.

Forma negativă este *must not (mustn't)* [mʌsnt].

Cînd *must* este însoţit de infinitivul nedefinit al verbului noţional, acţiunea exprimată de acesta are caracter de prezent.

"She *must be made* to come," said dear Mamma. (R. Aldington, *Death of a Hero*)

"I *must open* the window a moment." (J. Galsworthy, *Over the River*)

Trebuie subliniat însă că această formă de prezent implică şi o uşoară nuanţă de viitor. De fapt, nu se poate spune că acţiunea exprimată de verbul noţional se desfăşoară în prezent. Prezentă este numai *necesitatea* săvîrşirii acţiunii, care urmează să aibă loc într-un viitor foarte apropiat, dar care poate să nu fie dusă la îndeplinire niciodată. Astfel, a spune "I *must* go home" (trebuie să merg acasă) nu înseamnă neapărat a şi pleca.

Caracterul de viitor al acţiunii se accentuează mai mult atunci cînd în propoziţie există un complement circumstanţial de timp exprimînd viitorul:

"I *must* be in town *next Saturday*." (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

Cînd acţiunea verbului noţional se referă la trecut, *must* este urmat de infinitivul perfect al acestuia:

"You look pale. How much you must have gone through." (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

"We *must have been* there together. How curious. I wish I'd seen you." (R. Aldington, *Death of a Hero*)

În aceste cazuri timpul lui *must* rămîne prezent, proiectarea acţiunii în trecut avînd un caracter relativ.

Notă. În vorbirea indirectă *must* poate îndeplini şi funcţiunea de Past Tense real:

At last Edward *said* he *must* get back to his work.
But it was neck or nothing now — he *must* try it, and in off hours go on looking for a job. (J. Galsworthy, *The White Monkey*)

Împreună cu infinitivul verbului noţional, *must* formează un predicat verbal compus modal.

Must exprimă:
1) În combinaţie cu infinitivul nedefinit al verbelor noţionale:
a) *O necesitate*
1° *concretă:*

"I *must* see that everything is made safe downstairs." (G. B. Shaw, *Arms and the Man*)

"We *must* think of that plan of campaign", he brooded. (H. G. Wells, *Meanwhile*)

2° *logică:*

It is a truth universally acknowledged, that a single man in possession of a good fortune *must* be in want of a wife. (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

According to the law of conservation of energy, the energy spent in starting the body *must* be just equal to that derived from the body when it is stopped. (*Collection of Technical Texts*, Moscow, 1956)

3° *inevitabilă:*

"But it had made me remember that we *must* all die..." (E. M. Forster, *A Passage to India*)

b) *O obligaţie impusă, o datorie*:

"I *must* dislike all those who, whatever I do to please them, persist in disliking me unjustly." (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

"Yes, don't go."
"I *must*. You don't know the duties awaiting a careful wife and good mother." (R. Aldington, *Death of a Hero*)

c) *O poruncă, o cerere urgentă*:

"Augustus! You *must* do your duty and assert your authority as a Husband. You *must* leave to-night." (R. Aldington, *Death of a Hero*)

Cînd *must* exprimă o poruncă, adică o obligaţie care izvorăşte din voinţa sau dorinţa vorbitorului, la forma negativă se foloseşte *must not (mustn't)*:

Lieutenant. You *mustn't* delay me, you know. Duty, madam, duty. (G. B. Shaw, *The Man of Destiny*)

"You *mustn't* get so upset over this wretched business." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

d) *O interdicţie*:

"You *mustn't* do it." (Ch. Dickens, *David Copperfield*)

"You *mustn't* talk of her like that." (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

Why *mustn't* he say they had not met? (J. Galsworthy, *To Let*)

c) *O presupunere vecină cu certitudinea, aproape o convingere.* Cu acest sens *must* se folosește numai la forma afirmativă și se traduce prin „probabil", „de bună seamă", „trebuie (să)":

"He *must* be pretty sick with the whole thing." (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

Lord! How little you *must* know of women, if you ask that. (W. Collins, *The Moonstone*)

"It *must* be twelve, isn't it?" (J. B. Priestley, *The Good Companions*)

"He *must* be getting old," Roy said as he went up the backstairs to his room. (J. Aldridge, *The Hunter*)

În toate aceste cazuri acțiunea verbului se referă la prezent.

2) În combinație cu infinitivul perfect al verbelor noționale, *must* denotă:

a) O presupunere considerată de vorbitor ca fiind întru totul verosimilă. Acțiunea verbului se referă la trecut:

"I guess you *must have punched* holes in it, just to let the air in." (J. Aldridge, *The Hunter*)

Her life *must have been* very unhappy. (R. Aldington, *Death of a Hero*)

"It *must have cost* a lot of money", said Jonas. (Ch. Dickens, *Martin Chuzzlewit*)

b) Uneori chiar o necesitate. În acest caz *must* împreună cu infinitivul perfect are valoare de Past Tense, fiind tradus prin „trebuia":

Lady. Don't ask me. I *must have come*. (G. B. Shaw, *The Man of Destiny*)

Înlocuitorul cel mai obișnuit al timpurilor care lipsesc verbului *must* este verbul modal *to have (to)* (v. I, p. 304).

Pentru exprimarea unei necesități, a unei obligații, în locul lui *must* pot fi, de asemenea, folosite expresiile modale *to be obliged (to)*, *to be forced (to)* și *to be compelled (to)*.

La forma negativă *must* este înlocuit prin *to be (to)* (v. I, p. 299) sau prin *to be allowed (to)* și *to be permitted (to)*.

Opusul lui *must* exprimînd o necesitate, o obligație este, la prezent, *needn't*, care implică lipsa necesității:

Must Tom go there?
No, he *needn't*.

La viitor, opusul lui este *shan't (won't) have (to)*, iar la Past Tense, *didn't have (to)* sau *haven't got (to)*.

N o t ă. *Haven't (to)* și *hadn't (to)* sînt foarte rar folosite ca substituți negativi ai lui *must*, formele *am not (to)* și *wasn't (to)* fiind folosite, de regulă, în locul lor.

Must este folosit în diferite construcții eliptice ca înlocuitor al verbului noțional (v. I, p. 340).

Ought (to)

Verbul modal defectiv *ought* [ɔ: t] are o singură formă, care este de fapt un vechi Past Tense al verbului *to owe* („a datora", „a fi dator"), dar care este folosită astăzi cu valoare de condițional prezent fără o implicație temporală intrinsecă.

Forma negativă: *ought not* (în vorbirea curentă *oughtn't* [ɔ: tnt]).

Ought este urmat întotdeauna de un infinitiv lung (cu *to*).

Cînd *ought (to)* este însoțit de infinitivul nedefinit al verbului noțional, el are valoare de prezent:

"We *ought to put* ourselves in their places." (J. G a l s w o r t h y, *The Island Pharisees*)

Dacă propoziția conține un complement circumstanțial de timp exprimînd viitorul, acțiunea verbului noțional este proiectată în viitor:

They *ought to come the day after to-morrow.*

Cînd vorbitorul se referă la trecut, *ought to* este folosit cu infinitivul perfect al verbului noțional:

He *ought to have gone* to bed. (J. B. P r i e s t l e y, *The Good Companions*)

Ought (to) formează cu infinitivul verbului noțional un predicat verbal compus modal.

Ought (to) este un sinonim aproape perfect al lui *should*, de care se deosebește numai prin faptul că sensul său modal este mult mai slab și că are un caracter mai impersonal. Pe de altă parte, ideea de datorie prezentă în *ought to* este mai puternică decît în *should*.

Asemenea lui *should*, *ought (to)* exprimă:

a) O obligație, datorie, necesitate lăuntrică (morală):

"He talked so much of the wonderful things we *ought to* think and feel and be, but he never told us practically what we *ought to* do." (E. L. V o y n i c h, *The Gadfly*)

"Yes, I'm not sure that you *oughtn't to* deny it for her sake."
"No, but I *ought to* give her up!" (J. G a l s w o r t h y, *Flowering Wilderness*)

"Men — men *ought to* work. You — you *ought to* find out. You *ought to* find out." (H. G. W e l l s, *Meanwhile*)

Forma negativă, sugerînd neîndeplinirea acţiunii, implică, asemenea lui *should*, un reproş (la persoanele a 2-a şi a 3-a):

You *oughtn't to* impose upon his kindness.

Ought (to) este folosit, de asemenea, în acest sens, cu infinitivul continuu al verbului noţional:

"Well, I think we *ought to be starting*." (J. Galsworthy, *The Man of Property*)

"...you *ought to be beginning* to think about things in grown-up terms, realistically." (R. Lardner Jr., *The Ecstasy of Owen Muir*)

Cînd *ought (to)* este însoţit de un infinitiv pasiv, obligaţia, datoria săvîrşirii acţiunii exprimate de el incumbă subiectului logic exprimat sau subînţeles:

"He *ought to be told* at once that we can't have him." (J. Galsworthy, *The Country House*)

Ought (to) însoţit de infinitivul perfect al verbului noţional arată:

1° În propoziţia afirmativă şi interogativă — că obligaţia, datoria de a săvîrşi acţiunea exprimată de acesta nu a fost îndeplinită:

He *ought to have sent* for me all the same.
"You *ought to have had* some sense. If you treat poets like inkeepers, they blow up." (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

"What *ought I to have done?*" she asked. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

2° În propoziţia negativă şi interogativ-negativă — că acţiunea exprimată de infinitiv a fost săvîrşită, deşi nu era de dorit:

They told me a good deal which I am afraid *I ought not to have listened* to. (S. Butler, *The Way of All Flesh*)

She *ought never to have married* him.
Oughtn't he to have been asked to attend?

b) Ceva ce este indicat, potrivit, recomandabil, cuvenit; un sfat:

"Don't you think our families *ought* just *to know?*" (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

It is a sensation that nobody *ought to miss*. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

"Father suggested it; he thinks you *ought to* see Italy at least before you settle down to anything." (J. Galsworthy, *To Let*)

"I think nothing *ought to be done*." (R. Aldington, *Death of a Hero*)

You think I *ought to give* it *up?*

c) Cu valoare semantică modificată, o presupunere din partea vorbitorului, o mare probabilitate. Cu acest sens *ought (to)* poate fi însoţit de ambele forme ale infinitivului:

It's past midnight. They *ought to be* back soon.
It *ought to be snowing* in the mountains.
There *ought to have been* a tranquil bark in such an anchorage, and there was. (Ch. Dickens, *A Tale of Two Cities*)

Ought (to) este folosit în diferite construcţii eliptice ca înlocuitor al verbului noţional (v. I, p. 340).

Dare

Dare este un verb polifuncţional, folosit ca verb principal şi ca verb semiauxiliar de mod.

Ca verb principal, intranzitiv şi tranzitiv, cu sensul de „a sfida", „a desfide", *dare* se conjugă asemenea oricărui verb regulat.

"*Wouldn't* you *dare* as much if you proved me?" (G. B. Shaw, *Arms and the Man*)

"You can lump that hat if you don't like it. I *dare* you knock it off; and anybody that'll have a dare will suck eggs." (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)

1) Verbul modal *dare* este folosit atît ca verb defectiv cît şi ca verb regulat.

a) Ca verb defectiv *dare* are două forme: *dare* [dɛə] pentru prezent şi *durst* [də: st] pentru Past Tense.

Formele negative sînt:
La prezent: *dare not (daren't)* [dɛənt].
La Past Tense: *durst not (durstn't)* [də: snt].

Forma de Past Tense este astăzi învechită, în locul ei folosindu-se *dared*.

Cînd *dare* este folosit ca verb defectiv, cu sensul de „a îndrăzni", „a cuteza", el este urmat de infinitivul nedefinit (fără *to*) al verbului noţional, nu primeşte desinenţa *-s* la persoana a 3-a singular a timpului prezent şi este conjugat fără auxiliarul *do* la formele interogativă şi negativă ale timpurilor prezent şi Past Tense, asemenea celorlalte verbe modale defective.

Dare este folosit cu ambele forme ale infinitivului, mai ales în propoziţii interogative şi negative:

Ann. How *dare* you say that? (G. B. Shaw, *Man and Superman*)

Dare he deny it?
"You're a fighting dog, and *daren't* take it up." (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)

La Past Tense:

But he *dared not* ask what was in her mind. (J. Galsworthy, *To Let*)

He *dared not* answer yes, but he would try hard that it should be so. (S. Butler, *The Way of All Flesh*)

Forma afirmativă este mai puţin frecventă, apărînd doar în răspunsuri la o întrebare cu *dare*:

Lady. ...you *dare* address me in that time.
Napoleon. *Dare*!
Lady. Yes, *dare*. Who are you to presume to speak to me in that coarse way... (G. B. Shaw, *The Man of Destiny*)

Ea este folosită de obicei atunci cînd în propoziţie există un alt cuvînt negativ:

Nobody dare contradict him.

De asemenea, cu adverbe avînd sens restrictiv (hardly etc.):

I *hardly dare* speak to him when I see him so sad.

b) Dare este folosit cu infinitivul perfect al verbului noţional pentru a exprima, alături de Past Tense, un fapt trecut.

Mrs. Dudgeon. He *dare not have done* it if I had been with him; and well he knew it. (G. B. Shaw, *The Devil's Disciple*)
He *daren't have come* if I hadn't encouraged him.

2) În limba engleză contemporană *dare* este folosit mai ales ca verb modal regulat. În această calitate el este urmat de infinitivul lung (cu *to*) al verbului noţional, primeşte desinenţa *-s* la persoana a 3-a singular a timpului prezent, se conjugă cu auxiliarul *do* la formele interogativă şi negativă ale timpurilor prezent şi Past Tense, are forme nepersonale (infinitiv — *to dare*, participiu nedefinit — *daring* şi participiu trecut — *dared*), timpuri compuse şi moduri:

He wished he dared venture to warn her; but he knew he *didn't dare* — they might come and catch him. (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)

"They'*ve dared* to fight us." (H. G. Wells, *Meanwhile*)
Don't you *dare* to speak to me.

Notă. Verbul regulat *dare* este urmat totuşi, adeseori, cînd nu este accentuat, de un infinitiv fără to:

Don't you *dare* touch me. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

Ca verb modal, *dare* formează împreună cu infinitivul verbului noţional un predicat verbal compus modal.

Împreună cu verbul *say*, *dare* formează, mai ales la persoana I a timpului prezent, un fel de semi-compus — I *dare say (daresay)*, folosit idiomatic cu sensul de „poate":

"I *dare say*", he said quickly, "that his mother will whip him now that we are gone." (S. Butler, *The Way of All Flesh*)

"You are a stranger to me — an excellent person, I *daresay* — but I have no concern about you farther than to get from you those small articles." (G. Eliot, *Felix Holt, the Radical*)

Dare, ca verb modal, este folosit în diferite construcţii eliptice ca înlocuitor al verbului noţional (v. I, p. 340).

Need

Need [ni:d] este un verb polifuncţional, folosit ca verb principal şi ca verb semiauxiliar modal.

Ca verb principal, tranzitiv, cu sensul de „a-i trebui", „a avea nevoie de", *need* se conjugă asemenea oricărui verb regulat:

"I *need* neither his help nor yours." (G. B. Shaw, *You Never Can Tell*)

He *needed* knowledge, and he was ready to work hard to gain it. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

1) Verbul modal *need*, la fel ca şi *dare*, este folosit atît ca verb defectiv, mai ales în vorbirea curentă, cît şi ca verb regulat, asemenea verbelor modale de tipul *to want*, *to like* etc.

a) Ca verb modal defectiv, *need*, cu sensul de „este nevoie", „este cazul ca", „trebuie", „este necesar", are un singur timp — prezentul.

Forma negativă este *need not (needn't)* [ni:dnt].

În acest caz verbul este urmat de infinitivul scurt (fără *to*) al verbului noţional, nu primeşte desinenţa *-s* la persoana a 3-a singular a timpului prezent şi este conjugat la formele interogativă şi negativă ale timpurilor prezent şi Past Tense fără auxiliarul *do*.

Ca verb modal defectiv, *need* exprimă o necesitate şi este folosit, cu ambele forme ale infinitivului, mai ales în propoziţii interogative şi negative:

"*Need* that stop you?" (G. B. Shaw, *The Man of Destiny*)

"Anything to be with you," he said; "only why *need* I pretend?" (J. Galsworthy, *To Let*)

"Oh, you *needn't* be afraid!" Galli cut in short. (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

"She *needn't* even put the jug on, *need* she?" said Constantia. (K. Mansfield, *The Daughters of the Late Colonel*)

La forma afirmativă *need* este folosit numai atunci cînd în propoziţie există un alt cuvînt negativ.

"That little affair of your father-in-law and your Aunt Irene, not — it's old as the hills, of course, Fleur *need* know *nothing* about it — making a fuss..." (J. Galsworthy, *To Let*)
You *need never* worry about that.

Notă. Locul lui *never* este după *need*.
De asemenea, cu adverbe avînd sens restrictiv (hardly, scarcely etc.):

I need scarcely remind you of it.

În întrebări, *need* așteaptă, de regulă, un răspuns negativ:

Need I come too? — No, you *needn't*.

În răspunsurile afirmative, la întrebările cu *need* se folosește *must*, care este antonimul său (v. I, p. 329) sau forma nedefectivă a lui *need:*

Need she bring it back just now?
Yes, she *must*. (Yes, she *needs to*.)

Need este folosit cu infinitivul perfect al verbului noțional pentru a nega sau a pune la îndoială necesitatea unei acțiuni săvîrșite în trecut („nu era nevoie", „nu trebuia", „nu era cazul", „nu era necesar"):

Ann. You *need not have kept* away from me on that account.
(G. B. Shaw, *Man and Superman*)

"My dear lady! they chose it. They *need not have been born*."
(H. G. Wells, *Meanwhile*)

He *needn't have sent* it. (But he did.)

Notă. — Asemenea lui *must*, *need* poate avea în vorbirea indirectă și valoare de Past Tense:

I rang him up and told him that he *needn't* hurry.

b) Ca verb modal regulat, *need*, cu sensul de „trebuie" „a fi nevoie", „a fi necesar", este urmat de infinitivul lung (cu *to*) al verbului noțional, primește desinența *-s* la persoana a 3-a singular a timpului prezent și se conjugă cu auxiliarul *do* la formele interogativă și negativă ale timpurilor prezent și Past Tense, are participiu trecut și timpuri compuse:

She *needs* to be told over and over again.
"I *don't need* to hire any of my hands out, unless I have a mind to."
(H. Beecher-Stowe, *Uncle Tom's Cabin*)

Notă. — În întrebări disjunctive, cînd propoziția enunțiativă este afirmativă, în întrebare se folosește *don't*:

You *need* to rise early to-morrow, *don't* you?

La Past Tense *need* este folosit mai ales în propoziții negative:

He *didn't need* to buy a new pair of gloves (= he did not have to).
(So he did not.)

Atît *need* defectiv însoțit de infinitivul perfect cît și timpul Past Tense al lui *need* regulat denotă o acțiune trecută. Dar sensul celor două forme este diferit.

Need + infinitivul perfect, la forma negativă, denotă o acțiune care a fost săvîrșită în trecut, fără ca acest lucru să fi fost necesar. Past Temse al

lui *need* exprimă lipsa, în trecut, a necesităţii de a săvîrşi acea acţiune. În primul caz este trecută acţiunea verbului noţional, în al doilea caz, necesitatea săvîrşirii ei:

He *needn't have* gone. (Nu trebuia să plece.)	= a plecat, dar nu era necesar.
He *didn't need* to go. (Nu a trebuit să plece.)	= nu era necesar ca el să plece; noi nu ştim dacă a plecat efectiv, dar probabil că nu.
They *needn't have* paid for it. (Nu trebuiau —nu era nevoie— să plătească pentru ea.)	= au plătit şi acum vedem (văd) că nu era nevoie.
They *didn't need* to pay for it. (Nu a fost nevoie să plătească pentru ea).	= nefiind necesar, ei nu au plătit.

Cunoaşterea acestei deosebiri de sens este importantă pentru traducerea corectă în limba romînă a celor două forme: prima, prin imperfect, iar a doua, prin perfectul compus.

Ca verb modal, *need* formează împreună cu infinitivul verbului noţional un predicat verbal compus modal.

De obicei, la forma afirmativă, în locul lui *need* este preferabilă construcţia *It is necessary for* (*him* etc.) *to*.

De asemenea, deşi *need* regulat poate fi folosit şi la viitor, Present Perfect şi condiţional, în mod obişnuit el este înlocuit prin verbul modal *to have (to)* sau prin expresia *to be necessary (to)*.

Need, ca verb modal defectiv, este folosit uneori în construcţii eliptice ca înlocuitor al verbului principal.

Used (to)

Use este un verb polifuncţional, folosit ca verb principal şi ca verb semiauxiliar aspectiv.

1) Ca verb principal tranzitiv, cu sensul de bază „a folosi", „a întrebuinţa", *use* [ju:z] se conjugă la fel ca celelalte verbe regulate.

She *used* the word in a technical manner.
"You *haven't been using* it to poke the kitchen fire with, by chance?"
(K. Mansfield, *At the Bay*)

2) Ca semiauxiliar aspectiv, *use* este un verb defectiv, folosit cu această funcţiune numai la Past Tense — I, he (she, it), we, you, they *used* [ju: st] *(to)*.

În vorbirea curentă se întrebuinţează uneori forma negativă contrasă *usen't* [ju:snt], dar cea mai obişnuită formă negativă pare să fie cu "never". Deşi în mod firesc ar trebui să fie conjugat fără verbul auxiliar *do*, formele cu *do* sînt foarte răspîndite, mai ales la forma interogativă şi în răspunsuri.

Used (to) este folosit atunci cînd în propoziţie nu există o indicaţie precisă privitor la timpul acţiunii, pentru a arăta că aceasta a fost săvîrşită în mod

obişnuit şi repetat în trecut. Pierzîndu-se valoarea semantică originară, *used (to)* devine un verb semiauxiliar care serveşte pentru exprimarea aspectului frecventiv al acţiunii verbului noţional:

"There are the shops where she *used to* buy my toys when I was a little thing." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

"He *used to* speak to me out on the platform." (U. Sinclair, *The Jungle*)

"When the going got hot," Scotty said, "he *used to* get out and run beside it." (J. Aldridge, *The Hunter*)

Notă. Pentru indicarea aspectului frecventativ se întrebuinţează, de asemenea, mai ales în limba literară, verbul *would* (v. I, p. 318). Spre deosebire de acesta, *used (to)* are un caracter mai impersonal.

Uneori *used (to)* exprimă nu atît frecvenţa acţiunii, cît mai ales contrastul dintre starea prezentă şi trecut:

"I never *used to* be like this." (J. Galsworthy, *The Island Pharisees*)

"What I *used to like* best myself was to go out fishing on a steam-boat." (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

"I *used to think* so, but now I'm not sure — something's struck me lately." (J. Galsworthy, *The White Monkey*)

Cînd este folosit în acest scop, *used (to)* îşi pierde aproape complet sensul originar, devenind, parcă, un simplu verb auxiliar de timp şi aspect, funcţiunea sa principală fiind aceea de purtător al predicaţiei.

Împreună cu infinitivul verbului noţional, *used (to)* formează un predicat verbal compus aspectiv.

Used (to) este folosit în unele construcţii eliptice (v. I, p. 340).

I am/was going (to)

Timpurile prezentul continuu şi Past Tense continuu ale verbului *to go* în combinaţie cu forma lungă a infinitivelor verbelor noţionale reprezintă în limba engleză contemporană un mijloc foarte răspîndit de exprimare a viitorului apropiat *(Near Future)* şi a viitorului apropiat faţă de un moment din trecut *(Near Future in the Past)*, cu culoare modală (v. I, p. 473), în locul auxiliarelor de modalitate *shall* şi *will* ai căror substituţii sînt. Ideea de viitor exprimată de ele — în raport cu prezentul *(I am going to)* sau cu trecutul *(I was going to)* — este asociată cu aceea de *intenţie* sau de *certitudine*.

I am/was going (to) este o expresie modală şi formează cu infinitivul verbului noţional un predicat verbal compus modal.

Această construcţie poate fi folosită cu referire atît la persoane cît şi la lucruri.

a) cu referire la persoane, ea subliniază *intenţia* sau *certitudinea (will; want, wish; shall).*

Prezent:

"No, I'*m going to* open a little hole in his windpipe so he can breathe." (J. Steinbeck, *The Red Pony*)

What *are you going to* do?
"He'*s not going to* be sick, is he?" (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)

Past Tense:

I *was* really *going to* have a baby. I was sure it *was going to* be a girl. (J. Walsh, *Not Like This*)

He did not know what he *was going to* do, and he felt in no hurry to do anything. (J. London, *Martin Eden*)

"I told you they *were going to* put my design in the new jets for the airlines, didn't I?" (D. Carter, *Tomorrow Is With Us*)

b) Cînd subiectul propoziţiei este un lucru, *I am/was going (to)* implică probabilitatea sau inevitabilitatea în mintea vorbitorului:

"It'*s going to* be a busy season," Roy said. (J. Aldridge, *The Hunter*)

It *isn't going to* be easy, mind you.
I felt it *was going to* rain soon.

Nota. 1. La diateza pasivă intenţia sau certitudinea vorbitorului este subînţeleasă:

This part of the town *is going to* be re-built.

Nota 2. I *am/was going (to)* nu este folosit, de obicei, cu verbele care exprimă o activitate mentală, ca: *to know, to understand, to think*, întrucît această activitate, reprezentînd un proces ce nu poate fi declanşat pe moment, depinde nu atît de voinţa subiectului cît de împrejurările exterioare care o fac posibilă.

Spre deosebire de verbele *shall* şi *will*, care sînt folosite ca auxiliare ale timpului viitor pur mai ales atunci cînd acţiunea viitoare depinde de împrejurări exterioare, iar nu de voinţa sau intenţia unei persoane, folosirea lor ca o simplă declaraţie afirmativă a unei intenţii atunci cînd nu sînt menţionate împrejurările exterioare (timp, condiţie, cauză etc.) fiind rară, I *am/was going (to)* este folosit pentru a arăta că îndeplinirea acţiunii viitoare depinde sau depindea de voinţa vorbitorului.

În consecinţă, această construcţie este rar întîlnită atunci cînd propoziţia conţinînd construcţia viitoare este determinată sau modificată de un complement circumstanţial sau de o propoziţie subordonată circumstanţială. Aceasta se explică prin faptul că în aceste cazuri intenţia persoanei nu mai este importantă, fiind vorba de un viitor pur care depinde de împrejurări exterioare.

Comparați:

a) "Well, I'*m going to* turn in," he said.
b) "I *shall dream* about a thousand pounds to-night, I know I shall!" thought Alice. (L. Carroll, *Through the Looking-Glass*)

a) "Oh", said he, "if you'*re going to* talk, stop, I'm off." (J. Galsworthy, *The Island Pharisees*)

b) "That's why I'*ll never love*, if I can help it, and if I love, I'*ll bear* it and never *marry*." (G. Eliot, *Felix Holt, the Radical*)

În cazurile de mai sus deosebirea dintre cele două construcții viitoare apare clară și, prin urmare, *I am going (to)* și *shall, will* nu se pot înlocui reciproc.

Deosebirea dintre viitorul pur, exprimat de *shall* și *will*, și viitorul modal, exprimat de I *am/was going (to)*, este mai pronunțată atunci cînd subiectul propoziției este o persoană, nu un lucru, dar apare mult atenuată în construcțiile negative, unde înlocuirea este mai lesnicioasă decît în cele afirmative:

I am afraid I *shan't have* the opportunity to find one.

Sau:

I am afraid I *am not going to* find one.
I hope he *won't leave* without seeing us.

Sau:

I hope he *is not going to* leave without seeing us.

Fiind vorba de o deosebire de ordin noțional, nu gramatical, nu se pot stabili reguli rigide în privința celor două moduri de exprimare a viitorului. În multe cazuri pot fi folosite ambele mijloace, fără nici o deosebire de *sens*.

Let

Let este un verb polifuncțional, folosit ca verb principal, verb semi-auxiliar și verb auxiliar de mod.

1) Ca verb principal, cu sensul de „a lăsa", „a permite", *let* este folosit frecvent în construcțiile „Acuzativ cu infinitiv" și „Nominativ cu infinitiv":

"...I've no doubt Tarvin will *let you take* the boys out." (J. B. Priestley, *The Good Companions*)
"On the other hand, and apart from this question of general credibility, you *must not let appearances run away* with your judgment..." (J. Galsworthy, *Over the River*)

He *was* never *let to run wild*.

2) Ca verb semiauxiliar cu valoare semantică slăbită, *let* formează, împreună cu verbe, ca: *to fly*, *to go*, *to pass* şi *to slip*, o unitate frazeologică, în cadrul căreia legătura dintre elementele componente poate fi mai mult sau mai puţin strînsă:

"*Let go; let my hand go! Let go!*" (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

"You speak out of inexperience. I *will let it pass* this time, but you mustn't say things of that sort again." (J. Galsworthy, *Over the River*)

Cînd substantivul sau pronumele în acuzativ urmează după infinitivul verbului noţional, legătura dintre *let* şi acesta este încă şi mai strînsă, dînd naştere unor semicompuşi, care pot fi folosiţi şi intranzitiv:

She *let fall* a tear.
"You *can let fly*". (J. Galsworthy, *The White Monkey*)

Aceste construcţii cu *let* aruncă lumină asupra naturii relaţiilor dintre verbul-predicat şi infinitiv în cazul „Acuzativului cu infinitiv".

3) Ca verb auxiliar de mod, *let* serveşte la formarea persoanelor I şi a III-a singular şi plural ale modului imperativ (v. I, p. 431).

Let me go in and see him alone.
Let him prove it.
"*Let's come in*", she said. (K. Mansfield, *At he Bay*)

Don't let us *start* yet.

Uneori *let* capătă un colorit modal, pierzîndu-şi funcţiunea de auxiliar de mod imperativ şi servind pentru introducerea unei presupuneri, ipoteze, în propoziţii optative şi concesive:

"Well, *let us put* it that there are rules of the game which must be observed, if society is to function at all." (J. Galsworthy, *The White Monkey*)
Let A B be equal to C. D.

5. FOLOSIREA VERBELOR BE, HAVE, DO, SHALL, WILL, CAN, MAY, MUST, OUGHT (TO), DARE, NEED şi USED (TO) ÎN CONSTRUCŢII ELIPTICE

O caracteristică a acestor verbe este larga lor folosire în diferite construcţii eliptice, fără verbul noţional, atunci cînd acesta a fost menţionat într-o propoziţie anterioară sau poate fi dedus din context, evitîndu-se astfel repetarea

lui. În această funcţiune de înlocuitori ai verbelor noţionale ele au, asemenea pronumelor, o valoare anaforică.

Verbele semiauxiliare şi auxiliare sînt folosite astfel în următoarele cazuri:

1) În răspunsuri scurte la întrebări.

"Did they alight on the road in the course of the night?"
"They did." (Ch. Dickens, *A Tale of Two Cities*)

"The dog would lose its temper, wouldn't it?"
"Perhaps it *would*," Alice replied cautiously. (L. Carroll, *Through the Looking-Glass*)

"May I beg to ask," said Jack, who was always remarkably polite and gentlemanly in his address, "in what manner I may be of service to you?"
"Yes, Sir, you *may* — by joining your ship immediately." (F. Marryat, *Mr. Midshipman Easy*)

"...Can't you think of me and my name?"
"No, I *can't*, if you want to know." (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

"*Must* I go and see her now? — Yes, you *must*.
— No, you *needn't*.

Nota 1. În răspunsul negativ la întrebările cu *must* se foloseşte, de obicei, *needn't*.

Nota 2. În răspunsul afirmativ la întrebările cu *need* se foloseşt, de obicei, *must*.

2) În întrebări disjunctive *(Disjunctive Questions*, sau *Question Phrases)*. Atît verbul semiauxiliar sau auxiliar cît şi subiectul unei propoziţii enunţiative sînt repetate sub forma unei întrebări, cele două propoziţii formînd împreună un tot. Cînd propoziţia enunţiativă este afirmativă, verbul din întrebare este la forma negativă şi invers. În funcţie de intonaţie, aceste întrebări disjunctive pot fi:

a) Întrebări reale, vorbitorul dorind o informaţie sau vrînd să afle dacă persoana căreia i se adresează este de acord cu părerea sa — *intonaţie urcătoare*. Răspunsul aşteptat este "yes" sau "no".

"I am not trespassing where I stand, *am* I?" (J. Conrad, *To-morrow*)

"You haven't left him, *have* you?" (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

"...You'll probably be all right to-morrow, *won't* you?" (Th. Dreiser, *An American Tragedy*)

"A contrary opinion would be 'stuffy', *wouldn't* it?" (J. Galsworthy, *The White Monkey*)
I needn't enter into details, *need* I?
You daren't answer "Yes", *dare* you?
He never used to talk much, *did* he?

b) Simple remarci de conversaţie, vorbitorul nedorind o informaţie sau neinteresîndu-se de părerea persoanei căreia i se adresează, întrucît este sigur că are dreptate — *intonaţie coborîtoare:*

> *Crofts*. Nice day, *isn't* it? (G. B. Shaw, *Mrs. Warren's Profession*)
> "You — you are a nice rascal, *aren't* you?" exclaimed Wardle, breathless with passion. (Ch. Dickens, *Posthumous Papers of the Pickwick Club*)
>
> "Oh, I could see it. We all get lonely, *don't* we? I do, of course." (S. Lewis, *Our Mr. Wrenn*)

Nota 1. Corespondentul lui "I am" din propoziţia enunţiativă este, de obicei, "aren't I" în întrebare.

Nota 2. Verbul *used to* este foarte adeseori înlocuit în întrebare prin *did*.

Nota 3. Uneori subiectul întrebării este persoana căreia i se adresează vorbitorul:

> *I* think that's rather nice of him, *don't you?*

Nota 4. De reţinut formele:

> You'd better give it up, *hadn't* you?
> He'd rather keep it, *wouldn't* he?

O construcţie asemănătoare este aceea în care atît propoziţia enunţiativă cît şi întrebarea disjunctivă sînt fie pozitive, fie negative. Uneori întrebarea disjunctivă se referă la conţinutul propoziţiei enunţiative şi exprimă nedumerirea sau surpriza vorbitorului *(a)*. În alte cazuri întreaga construcţie serveşte fie pentru a exprima surpriza sau interesul faţă de cuvintele unei alte persoane, fie pentru a face un comentariu aspru, ironic sau neîncrezător asupra unei declaraţii. În această construcţie verbele semiauxiliare sau auxiliare din cele două propoziţii corespund ca timp şi formă verbului din declaraţia făcută de persoana căreia i se adresează vorbitorul *(b)*. Intonaţia întrebării este coborîtoare. De fapt, aceasta nu mai este o întrebare propriu-zisă şi de aceea adeseori semnul întrebării este înlocuit printr-un semn al exclamării:

> *(a)* "What! you're here, *are* you?" (G. B. Shaw, *Mrs. Warren's Profession*)
>
> "Oh, that's your errand, *is* it? cried the old man jumping. "What! perhaps he condoles with me, *does* he?..." (W. M. Thackeray, *Vanity Fair*)
>
> "Oh, you've woke up at last, *have* you?" (Ch. Dickens, *Posthumous Papers of the Pickwick Club*)
>
> "And he will be a sweep, *will* he?" inquired the old gentleman. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)
>
> *(b)* "George is in town, Papa, and has gone to the Horse Guards, and will be back to dinner."
> "Oh, he *is*, *is* he? I won't have the dinner kept waiting for him, Jane..." (W. M. Thackeray, *Vanity Fair*)

"Oh, yes, Mr. Soames; he called yesterday to see Mr. Val; but Mr. Val was gone."
"He *did* — *did* he?" said Soames round-eyed. (J. Galsworthy, *Swan Song*)

"I shall not send the boat," replied Jack, who now thought Mesty was right.
"You *won't* — *won't* you? — then your doom's sealed," replied the man, walking up to the tent with the other. (F. Marryat, *Mr. Midshipman Easy*)

În întrebări scurte sau remarci interogative exprimînd îndoială, neîncredere, surpriză sau ironie:

"You're not going to charge her?"
"*Aren't* I?" returned the policeman. (J. Galsworthy, *The Island Pharisees*)

"Mr. Pickwick, Sir, I have sent up my card."
"*Have* you?" said Mr. Pickwick. (Ch. Dickens, *Posthumous Papers of the Pickwick Club*)

"Oh!" you say, pausing at the door, "I didn't know anybody was there."
"Oh, *didn't* you?" says Emily, coldly, in a tone which implies that she does not believe you. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

Nota 1. Uneori ordinea cuvintelor este normală, construcția păstrîndu-și încă forma interogativă:

"I have placed her in safety," said Heyst. "I — I took good care of that."
Mr. Jones laid a hand on his arm.
"You *have*? Look! is that what you mean?" (I. Conrad, *Victory*)

"O la! la! what a small fuss! as Profond would say. Father, I don't like that man."
She saw him stop, and take something out of his breast pocket.
"You *don't*?" he said. „Why?" (J. Galsworthy, *To Let*)

Nota 2. În unele cazuri verbul semiauxiliar sau auxiliar și subiectul sînt repetate sub forma unei exclamații, ordinea cuvintelor fiind inversată. Sensul acestei construcții se apropie de cel al expresiilor romînești „Și încă cum! Ba bine că nu!":

"I don't care for that, Bill; I don't care for that," screamed the girl, struggling violently with the man; "the child shan't be torn down by the dog, unless you kill me first."
"*Shan't* he!" said Sikes, setting his teeth fiercely. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

4) Pentru a exprima acordul cu o declarație:
a) *Afirmativă*
1° Fără cuvinte de afirmație pentru acordul simplu:

Gloria. You have tried to make me love you.
Valentine. I *have*. (G. B. Shaw, *You Never Can Tell*)

"Oh, George, how your poor heart must bleed at the idea of being separated from your papa!"

"It *does*," said George, with an agonizing countenance. (W. M. Thackeray, *Vanity Fair*)

2° Folosind pe "yes" tot pentru acordul simplu:

"National, I think it must have been," observed Louisa.
"Yes, it *was* — But isn't it the same?" she asked timidly. (Ch. Dickens, *Hard Times*)

"I'll bet he's got dyspepsia right now!" Martin challenged.
"Yes, he *has*," she confessed; "but —" (J. London, *Martin Eden*)

Notă. Uneori după "yes" se folosește o expresie interogativă:

"It's — it's frightfully hard to believe," he added. "Yes — isn't it?" said Ann softly. . . (K. Mansfield, *The Garden Party*)

3° Folosind pe "so" pentru a exprima surpriza:

"I thought you'd gone back to the L.S.E."
"So I *have*," said Harry, with his slightly harsh voice. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

"I thought you wanted to get up at six?"
"So I *did*," I answered; "why didn't you wake me up?" (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

Notă. In loc de „so" se folosește adescori o construcție disjunctivă:

"She is getting old."
"Yes, she is, *isn't* she."

Nefiind o întrebare, această construcție disjunctivă nu primește semnul corespunzător.

4° Folosind pe "of course", "indeed" sau "sure" (amer.) pentru ceva evident:

"It never will," said Soames; "it must be making a dead loss."
"Of course it *is*." (J. Galsworthy, *To Let*)

She smiled. "I always feel a bit dizzy after a shampoo, as if I'm still standing on my head."
"As indeed you *are*," said Mrs. Fitton oracularly. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

"You're looking good," Martin said admiringly, "and you' ve put on weight."
"I sure *have*, "Joe's face was beaming. (J. London, *Martin Eden*)

b) *Negativă*, folosind o construcție disjunctivă:

"He doesn't seem to understand."
"No, he *doesn't*, *does* he."
"You can't deny it."
"No, I *can't*, *can* I."

Intonaţia construcţiei disjunctive este întotdeauna coborîtoare.

5) Pentru a exprima dezacordul cu o declaraţie:

a) *Afirmativă.* În aceste construcţii verbele semiauxiliare sau auxiliare sînt precedate, de regulă, de "*No*" sau "*Oh, no*":

"You're feeling bad about something."
"No, I'*m not*," he said savagely. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

"...you will repent to say that, Miss Forsyte."
"Oh, no," said June, "I *shan't*." (J. Galsworthy, *To Let*)

b) *Negativă.* Verbele semiauxiliare sau auxiliare sînt precedate în mod obişnuit de "Yes", "Oh, yes" sau "(Oh) but" şi sînt accentuate:

"I couldn't help it."
"Yes, you *could*," said Tom. (G. Eliot, *The Mill on the Floss*)

"But I won't read and write," replied Jack sulkily.
"Yes, you *will*; and you are going to read your letters now directly."
(F. Marryat, *Mr. Midshipman Easy*)

"You can't sell them."
"Oh yes, I *can*," he began; but she interrupted. (J. London, *Martin Eden*)

"Why didn't you ask him?"
"But I *did*."

5) În completări la remarci. În aceste construcţii ordinea cuvintelor este inversată.

a) În completările afirmative, verbul semiauxiliar sau auxiliar este precedat de „*so*".

"Mr. Ford has already explained the situation," he said with asperity, "and so *have* I. The check will be mailed." (J. London, *Martin Eden*)

"I remember everything, Fleur."
"That's honest. So *do* I." (J. Galsworthy, *Swan Song*)

"But I'll be in bed then."
"So *will* I. What about it?" (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

b) În completările negative verbul semiauxiliar sau auxiliar este precedat de "*neither*", "*nor*" sau "*no more*".

"I can't stand it!" growled Joe.
"Neither *can* I," said Ralph. (S. Lewis, *Mantrap*)

"I am sorry I gave you such a bad time, then. I only didn't want to lose him."
Michael took her hand.
"Nor *did* I — goodness knows!" he said. (J. Galsworthy, *The White Monkey*)

"She is a selfish, hypocritical woman, and I have no opinion of her." "No more *have* I," said Mr. Bennett. (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

Uneori repetarea subiectului şi a verbului semiauxiliar sau auxiliar poate avea ca scop accentuarea faptului că vorbitorul este convins de adevărul spuselor sale. Cînd subiectul repetat este un pronume, ordinea cuvintelor este normală *(a)*. Cînd însă el este un substantiv, ordinea cuvintelor este inversată *(b)*:

(a) "You're a flirt, you *are*. You don't care who you jolly, do you?" (T. Dreiser, *An American Tragedy*)

"...And I have tried to, dear, though I may not have succeeded — I *have* indeed." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

"I shall miss his jokes — I *shall*, indeed." (J. Galsworthy, *The White Monkey*)

"You ought to be ashamed of you, you *ought*." (G. B. Shaw, *Pygmalion*)

(b) He never did care for the river, *did* Montmorency. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

D. *CLASIFICAREA VERBELOR DIN PUNCTUL DE VEDERE AL ASPECTULUI LEXICAL*

Deosebit de aspectul formelor gramaticale, care este o categorie morfologică (v. I, p. 381), verbele au şi un aspect lexical *(Lexical Aspect)*, exprimînd durata nedefinită sau limitată a acţiunii, ca o caracteristică a însăşi semanticii lor.

Din punctul de vedere al aspectului lexical ca durată a acţiunii, verbele din limba engleză se împart în: verbe durative, verbe terminative şi verbe cu aspect lexical dublu.

1. VERBE DURATIVE
(Durative Verbs) [1]

Verbele durative exprimă o acţiune sau stare a cărei durată este nedefinită, întrucît aceste verbe nu conţin în semantica lor nici o indicaţie cu privire la existenţa unei limite a acţiunii, la terminarea ei într-un anumit interval de timp prin schimbarea stării subiectului sau obiectului, prin atingerea unui anumit rezultat.

[1] Numite uneori şi *Non-Terminative* sau *Non-Conclusive Verbs*.

Acţiunea verbelor durative poate fi reprezentată grafic sub forma unei linii — al cărui început şi sfîrşit se află în afara sferei vizuale a vorbitorului. [1] Asemenea verbe sînt:

to go, to move, to run, to walk, to wander, to dance, to drive, to grind, to look, to shave, to swim, to try, to wash, to build, to carry, to clear, to creep, to cry, to discuss, to draw, to flow, to fly, to work, to shine, to chatter, to clatter; to grow, to keep, to lie, to sit, to sleep, to stand; to be, to exist; to dwell, to live; to have, to possess; to consist, to contain, to depend, to deserve, to matter, to resemble; to feel, to hear, to see, to smell, to taste; to believe, to differ, to doubt, to imagine, to know, to mean, to think; to desire, to detest, to hate, to like, to love, to suffer, to wish etc.

În afară de verbele durative simple, există şi verbe complexe, a căror acţiune are un caracter durativ:

to build up, to draw on, to flow out, to go round, to run on, to stand out.

Unele verbe durative exprimînd acţiuni curente au echivalenţi terminativi, reprezentaţi de locuţiuni verbale, în compunerea cărora intră un substantiv avînd aceeaşi formă ca şi verbul:

Durativ	*Terminativ*
to dance	*to have a dance*
to drink	*to have a drink*
to look	*to have a look*
to smoke	*to have a smoke*
to walk	*to take a walk*

Aceste locuţiuni verbale, care constituie o caracteristică a limbii engleze contemporane, se deosebesc de verbele corespunzătoare prin faptul că exprimă acţiuni săvîrşite o singură dată şi avînd o durată limitată. Ele sînt deci un mijloc de diferenţiere a aspectului lexical al acţiunii.

2. VERBE TERMINATIVE
(Terminative Verbs)

Verbele terminative exprimă o acţiune a cărei durată este limitată în timp prin însăşi sensul ei. Acţiunea verbelor terminative se poate prezenta:

1) Ca un act săvîrşit, în virtutea limitării interne proprii sensului verbului, într-un interval de timp atît de scurt, încît începutul şi sfîrşitul procesului se confundă. Acţiunea acestor verbe poate fi reprezentată grafic sub forma unui punct (.). Asemenea verbe sînt:

to abridge, to accept, to acquire, to admit, to alight, to annex, to appoint, to arrest, to ban, to behead, to blind, to blast, to bow, to break, to bring,

[1] Cf. M. Deutschbein, H. Nutschmann, H. Eicher, *Handbuch der Grammatik*, Leipzig, 1926, § 6.

to choose, to commit, to deafen, to defeat, to deprive, to die, to dip, to disappear, to elect, to enter, to fail, to fall, to forgive, to gain, to get, to give, to grant, to introduce, to kill, to land, to leave, to lend, to lose, to mark, to meet, to punish, to receive, to rescue, to reveal etc.

Din categoria verbelor terminative fac parte şi aşa-numitele verbe momentanee *(Time-Point Verbs)*, a căror acţiune se săvîrşeşte instantaneu:

to blink, to burst, to catch, to clasp, to clutch, to drop, to grasp, to hit, to hop, to jump, to nod, to push, to reach, to seize, to snatch, to strike, to throw etc.

În afară de verbele simple, între verbele terminative există şi verbe complexe, la care limitarea acţiunii este indicată printr-un mijloc exterior — particula adverbială:

to come off, to drink up, to lie down, to put in, to read through, to run out, to sit down, to stand up etc.

2) Ca fază a acţiunii, marcînd:

a) Începutul ei, aşa-numitele verbe ingresive *(Ingressive Verbs):*

to begin, to commence, to start, to set about etc.

Reprezentarea grafică: ●~~~~~~~~

b) Sfîrşitul ei, aşa-numitele verbe egresive *(Egressive Verbs):*

to cease, to end, to finish, to have done (with), to leave off, to stop, to conclude, to complete, to give up, to terminate etc.

Reprezentarea grafică: ~~~~~~~~●

Notă. Unele dintre aceste verbe, ca: *to begin, to start, to cease, to stop* etc., pot fi urmate atît de un substantiv, cît şi de un infinitiv sau de un Gerund. În acest al doilea caz ele devin verbe semiauxiliare, adică verbe cu valoare semantică incompletă, şi formează împreună cu verbul noţional un predicat verbal compus aspectiv.

3. VERBE CU ASPECT LEXICAL DUBLU
(Verbs of Double Lexical Aspect)

Numeroase verbe pot exprima atît o acţiune durativă cît şi una terminativă. Acest aspect lexical dublu poate să apară:

a) La sensuri diferite:

	sens		aspect
to advance	I.vi.	a înainta	durativ
	II.vt.	a avansa (în grad)	terminativ
to follow	I.vt.	a urma (pe cineva, ceva)	durativ
	II.vi.	a rezulta (din)	terminativ

to hang	I.vt.	a atîrna, a agăța	terminativ
	II.vi.	a atîrna, a sta atîrnat	durativ
to learn	vt.	1. a învăța	durativ
		2. a afla	terminativ
to pass	I.vi.	*(d. timp)* a trece, a se scurge	durativ
	II.vt.	a trece (un examen etc.)	terminativ

După cum se poate vedea din aceste exemple, deosebirea de aspect lexical dintre sensuri este adeseori legată de categoria intranzivității și tranzivității.

b) La unul și același sens. Din această categorie fac parte verbe ca: *to do, to drink, to feel, to know, to read, to see, to speak, to think, to translate, to understand, to write* etc., care, în funcție de context, pot exprima atît o acțiune generică, — aspect durativ, cît și un act izolat — aspect terminativ.

E. *CLASIFICAREA VERBELOR DIN PUNCTUL DE VEDERE AL PREDICAȚIEI*

Din punctul de vedere al predicației, adică al capacității de a îndeplini, în virtutea caracteristicilor lor semantic-gramaticale, funcțiunea de predicat al propoziției, verbele din limba engleză se împart în:

a) *Verbe predicative*, care pot forma singure, cînd sînt la un mod predicativ, un predicat verbal:

"Yes, I *leave* to-morrow morning." (R. A l d i n g t o n, *Death of a Hero)*

Alice. Howard, you'*ve* never *told* me that. (J. G o w and A. D' U s s e a u, *Deep are the Roots)*.

b) *Verbe nepredicative*, care nu pot forma un predicat decît împreună cu un alt cuvînt:

He *was* right.
He *stood* silent for a time. (H. G. W e l l s, *Meanwhile)*
They *cannot* walk fast enough. (M a n s f i e l d, *The Wind Blows)*
His heart *began* beating very fast. (J. G a l s w o r t h y, *To Let)*

Caracterul predicativ sau nepredicativ al unui verb depinde de valoarea lui semantică. Atunci cînd aceasta este deplină, verbul este predicativ, iar cînd ea slăbește sub influența cuvîntului cu care este asociat verbul, acesta din urmă devine un simplu instrument gramatical, care nu participă de loc sau participă doar parțial cu conținutul lui noțional la formarea predicatului. El este, în consecință, nepredicativ.

Din categoria verbelor predicative fac parte *verbele principale* (adică verbele cu valoare semantică deplină). Din categoria verbelor nepredicative

fac parte *verbele semiauxiliare* — copulative, modale și aspective. În cazul verbelor copulative (v. I, p. 286), principalul element purtător de sens este numele predicativ, împreună cu care ele formează un predicat nominal (v. II, p. 186). În cazul verbelor modale (v. I, p. 287) și aspective (v. I, p. 291), principalul element purtător de sens este un verb la o formă nepersonală, cu care ele formează un predicat verbal compus modal sau aspectiv (v. II, p. 185, 186).

1. VERBE PREDICATIVE

Verbele predicative se deosebesc între ele prin caracterul complet *(a)* sau incomplet *(b)* al predicației lor, adică prin faptul că unele pot, iar altele nu pot să formeze, împreună cu subiectul lor, o propoziție cu înțeles deplin:

(a) The winter *passed*. (J. Cronin, *The Citadel)*

The girl *nodded*. (J. Galsworthy, *To Let)*

"*Don't* you ever enjoy *yourself?*" (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

(b) A passing man *took off* his hat. (J. Galsworthy, *The Country House*)

He *looked* after her in blank surprise. (A. J. Cronin, *The Citadel*)

If you *ask* me, I *call* the whole thing bally foolishness. (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

Verbele predicative pot fi, așadar, verbe cu *predicație completă* sau verbe cu *predicație incompletă*. Caracterul complet sau incomplet al predicației unui verb predicativ este strîns legat de semantica lui. Unele verbe au numai predicație completă, în timp ce altele au numai predicație incompletă. Un grup numeros de verbe din limba engleză sînt însă verbe cu *predicație dublă*, care apare, în funcție de context, ca predicație completă sau incompletă.

Nota 1. Această clasificare pornește de la potențialitățile semantico-gramaticale ale diferitelor categorii de verbe cu valoare semantică deplină, potențialități care se concretizează în propoziție sub acțiunea determinanților.

Nota 2. Verbele își păstrează caracteristicile de predicație și la formele nepersonale, care și ele au sau nu nevoie, pentru ca înțelesul părții de propoziție respective să fie deplin, de o complinire obligatorie.

Nota 3. Verbele complexe se comportă sub raportul predicației la fel ca verbele simple.

Pentru o înțelegere mai deplină a problemei predicației este necesară cunoașterea celor trei tipuri de raporturi în care se pot afla cu verbul părțile secundare de propoziție din grupul predicatului:

1) Raporturi libere, atunci cînd prezența unei părți secundare de propoziție în grupul predicatului este determinată numai de dorința vorbitorului de a-și exprima mai clar gîndul, iar nu de o cerință semantică a verbului. Astfel, în propoziția: *She sang beautifully*, prezența complementului circumstanțial de mod *beautifully* nu este indispensabilă pentru existența pro-

poziției, care poate avea înțeles deplin și în forma *She sang*, întrucît verbul *to sing* este, aici, un verb cu predicație completă.

2) *Raporturi condiționate*, atunci cînd prezența uneia sau mai multor părți secundare de propoziție în grupul predicatului este o necesitate semantică și gramaticală, fiind determinată de caracterul incomplet al predicației verbului.

Astfel, propozițiile *He likes music* și *It belongs to me* nu ar avea înțeles deplin dacă verbele nu ar fi însoțite de determinanții *music* și *to me*.

Numeroase construcții în care părțile secundare de propoziție se află în raporturi condiționate cu predicatul au un caracter idiomatic:

He sat *for an English examination.*
She will get *over this illness.*

Studierea formelor complexe ale interacțiunii verbului cu determinanții săi face posibilă o înțelegere mai profundă a dependenței relațiilor sintactice de potențialitățile semantice-gramaticale ale părților de vorbire.

3) *Raporturi de fuziune*, atunci cînd verbul și determinanții săi formează o unitate semantică și sintactică, al cărei sens poate sau nu să fie dedus din părțile componente și care apare în propoziție ca un predicat frazeologic:

Let us *strike camp* here.
He *took to his heels.*

a. Verbe cu predicație completă

(Verbs of Complete Predication)

Predicația unui verb principal este completă atunci cînd propoziția al cărei predicat este are înțeles deplin fără nici un fel de altă complinire. Determinanții sau modificatorii care pot însoți verbul se află în raporturi libere cu el.

Din categoria verbelor cu predicație completă fac parte:

1) Verbele intranzitive subiective (v. I, p. 355):

to bloom, to bubble, to chat, to collapse, to crackle, to crow, to decamp, to degenerate, to disappear, to erupt, to flinch, to frown, to gape, to glow, to gossip, to joke, to kneel, to limp, to mew, to rage, to recur, to sin, to vary, to weep etc.:

My pity for her *vanished.*
(H. G. Wells, *In the Days of the Comet)*

Octavius. What *has happened?* (G. B. Shaw, *Man and Superman)*

The waitress *appeared.* (K. Mansfield, *The Young Girl)*
She *had triumphed* again.

2) Verbele relfexive care nu au nevoie de o altă complinire:

to admire oneself, to behave oneself, to calm oneself, to deck oneself out, to delude oneself, to dress oneself, to help oneself, to lose oneself, to overdo oneself, to recollect oneself, to seat oneself, to strain oneself etc. (v. I, p. 375).

She hesitated, glanced, bit her lip, and *resigned herself*. (K. Mansfield, *The Young Girl*)

Don't you ever *enjoy yourself?* (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)
You have *surpassed yourself*!

A good opportunity *presented itself* very soon.

Numărul verbelor relfexive cu predicaţie completă este relativ mic în limba engleză contemporană.

b. Verbe cu predicaţie incompletă

(Verbs of Incomplete Predication)

Predicaţia unui verb principal este incompletă atunci cînd propoziţia al cărei predicat este nu are un înţeles deplin decît dacă este însoţit de una sau mai multe compliniri (determinanţi), care îi precizează şi îi întregesc sensul. Complinirea sau complinirile verbului se află în raporturi condiţionate cu verbul, prezenţa lor decurgind ca o necesitate din semantica lui.
Din categoria verbelor cu predicaţie incompletă fac parte:
1) Verbele tranzitive:

to abolish, to accomplish, to arouse, to befit, to blast, to concern, to control, to deaden, to destroy, to embody, to fell, to girdle, to hook, to instance, to locate, to loose, to menace, to modify, to occupy, to peruse, to reclaim, to repel, to schedule, to solve, to stress, to time, to undergo etc.:

Tanner. You won't get it, my boy, if Ramsden *upsets the will*. (G. B. Shaw, *Man and Superman*)

Now that I *noticed it*, it *warmed me*. (K. Mansfield, *The Young Girl*)

I *heard a shout*.

2) Verbele intranzitive cu prepoziţie condiţionată:

to abound (in), to allude (to), to aspire (to), to atone (for), to belong (to), to cling (to), to consort (with), to depend (on), to long (for), to redound (to), to rely (on), to vie (with) etc.:

It depended on Sam, but he was not going to discuss that with the Warden. (J. Aldridge, *The Hunter*)

"You *persist*, then, *in supposing* his sisters influence him?" (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

You *ask for the impossible*.
And with a queer smile she *pointed to a* strapping red-faced *youth* dancing with her daughter. (J. Galsworthy, *The Country House*)

3) Verbele intranzitive cu complinire adverbială obligatorie:

"*Shall* we *sit here?*" (G. B. Shaw, *Man and Superman*)

He *had* only *escaped by the skin of his teeth.*
Do you *think so?*
The houses *lay to the south*, about a mile and a half from the yards. (Upton Sinclair, *The Jungle*)

4) Verbele reflexive cu prepoziţie condiţionată:

to deliver oneself of (an opinion), to dispose oneself to (sleep), to establish oneself in (the country), to free oneself from (smb.'s grasp), to model oneself on (smb.), to present oneself at (an examination), to reconcile oneself to (smth.), to treat oneself to (an ice) etc. (v. I, p. 376).

She *flung herself upon* my shoulder, (H. G. Wells, *In the Days of the Comet*)

Dick *contented himself with* a superior smile. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

Notă. În afară de verbele reflexive prepoziţionale, au predicaţie incompletă şi verbele reflexive care cer o complinire exprimată printr-un predicativ al obiectului, un adverb, un infinitiv etc.:

to shake oneself free from smth.;
to throw oneself backwards;
to nerve oneself to do smth.

Numeroase verbe tranzitive din limba engleză contemporană au nevoie de două compliniri, pentru ca sensul propoziţiei să fie complet.

Din această categorie fac parte:

a) Verbele care, pe lîngă complementul direct, necesită şi un complement indirect.

b) Verbele care, în anumite situaţii, cer două complemente directe (al persoanei şi al obiectului).

c) Verbele care, în anumite situaţii, necesită, pe lîngă complementul direct, şi un nume predicativ al acestuia.

d) Verbele care, în anumite situaţii, trebuie să fie urmate, pe lîngă complementul direct, şi de un complement prepoziţional.

e) Verbele care, în anumite situaţii, cer, pe lîngă complementul direct, şi un complement circumstanţial.

Prezenţa unei a doua compliniri pe lîngă complementul direct al acestor verbe este determinată de semantica lui şi constituie un important aspect al interacţiunii semantice-gramaticale a cuvintelor în propoziţie.

Astfel, de pildă, dacă un verb ca *to drive* este asociat cu un complement direct denotînd un obiect, cum e substantivul *car*, acesta satisface cerinţele semantice ale combinaţiei şi propoziţia are un înţeles deplin: *He drives a car.* Dacă însă complementul direct este o persoană, combinaţia nu are sens decît dacă este întregită de o a doua complinire:

He drives me mad (nume predicativ al obiectului).
They drove the boy out of house (complement prepoziţional).

La fel:

He *runs a big factory.*
He *ran a thorn into his hand.*
She *set the table.*
They *set the prisoner free.*

c. Verbe cu predicaţie dublă
(Verbs of Double Predication)

Foarte multe verbe din limba engleză sînt verbe cu predicaţie dublă, adică au atît sensuri cu predicaţie completă cît şi sensuri cu predicaţie incompletă. Din această categorie fac parte, în primul rînd verbele cu o polisemie dezvoltată cum sînt:

to bear, to beat, to bend, to break, to clash, to cut, to dig, to do, to draw, to drop, to fill, to fly, to bite, to hold, to live, to meet, to open, to pass, to ring, to run, to see, to sink, to think, to turn, to wind, to write etc.

Verbele cu predicaţie dublă apar întotdeauna în propoziţie fie ca verbe cu predicaţie completă, fie ca verbe cu predicaţie incompletă.

He entered.	(predicaţie completă)
He *entered the room.*	(predicaţie incompletă)

Majoritatea verbelor cu predicaţie dublă sînt verbe mixte (v. I, p. 372).

to alter	I.vt.	predicaţie incompletă
	II.vi.	predicaţie completă
to begin	I.vt.	predicaţie incompletă
	II.vi.	predicaţie completă
to grow	I.vi.	predicaţie completă
	II.vt.	predicaţie incompletă

Nu întotdeauna verbele mixte sînt însă cu predicaţie dublă. Există verbe mixte la care şi sensurile intranzitive au predicaţie incompletă. De exemplu:

to allow	I.vt.	*(a claim, smb. to do smth.* etc.)
	II.vi.	(cu prepoziţie condiţionată) *(of no delay* etc.)
to deal	I.vt.	*(a blow* etc.)
	II.vi.	*(with, in)*
to lash	I.vt.	*(the face* etc.)
	II.vi.	*(against the window* etc.)
to send	I.vt.	*(word to smb.* etc.)
	II.vi.	*(for the doctor* etc.)

Caracterul predicaţiei sensului intranzitiv al unui verb mixt depinde adeseori de subiectul propoziţiei. Astfel, în cazul unor verbe, ca: *to compare, to meet, to mix, to part, to quarrel, to resemble* etc., dacă subiectul este un substantiv la numărul plural, verbul intranzitiv are predicaţie completă:

The colours *mix* well.
They *parted* in silence.
The two friends never *quarrelled.*

Dacă subiectul este însă un substantiv la numărul singular, verbul intranzitiv are predicaţie incompletă:

He *mixed with the crowd.*
She *parted with him* in silence.
He *quarrelled with his friend.*

2. VERBE NEPREDICATIVE

În cazul verbelor copulative şi al verbelor aspective funcţiunea de verb semiauxiliar (nepredicativ) este secundară, întrucît ele toate sînt, la origine, verbe principale (predicative). Caracterul lor predicativ sau nepredicativ apare numai în context, depinzînd de cuvîntul cu care ele sînt asociate.

Astfel, în "He *turned* his head", *turned* este verb principal cu funcţiune de predicat verbal simplu, în timp ce în propoziţia "He *turned* pale", *turned* este verb copulativ, formînd, împreună cu numele predicativ *pale*, un predicat nominal. La fel în propoziţia "She *started* life afresh", *started* este verb principal, în timp ce în "She *started* crying again", el este verb semiauxiliar aspectiv, formînd împreună cu Gerund-ul *crying* un predicat verbal compus aspectiv.

3. VERBE OBIECTIVE ŞI VERBE SUBIECTIVE

În funcţie de orientarea acţiunii lor, verbele din limba engleză pot fi a) *obiective* sau b) *subiective*.

a) *Verbele obiective* exprimă procese orientate în mod direct (nemijlocit) sau indirect (mijlocit), din punct de vedere gramatical, spre un obiect. Acest obiect reprezintă o complinire obligatorie, fără de care propoziţia nu are un înţeles deplin.

He *waved* his hand to her. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

"I *do not imagine* his business *would have called* him away just now, if he *had not wished to avoid* a certain gentleman here." (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

"Indeed no, I *shan't tell* him." (S. Lewis, *Main Street*)
He *got to* his feet. (J. Cronin, *The Citadel*)

"Fair enough," they said and *called for* the draw. (J. Aldridge, *The Hunter*)

He *had succeeded in making her talk.* (J. London, *Martin Eden*)

b) *Verbele subiective* exprimă procese a căror sferă se limitează la cea a subiectului, fără a se răsfrînge asupra unui obiect.

She *shivered*. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

23*

The train *stopped*. The remaining passenger *got out*. (J. G a l s w o r t h y, *To Let*)

He *was* delighted.
"You *have looked* quite intelligent." (H. G. Wells, *Meanwhile*)

He *reddened*, with a sense that she had cornered him. (J. C r o n i n, *The Citadel*)

Această împărţire are un caracter semantic-sintactic, deoarece porneşte de la sensul verbelor într-un context dat.

Din punct de vedere strict semantic, situaţia este următoarea: verbe care sînt întotdeauna numai obiective *a)*, altele care sînt numai subiective *b)* şi, în sfîrşit, un al treilea grup, cel mai numeros, verbe la unele sensuri au un caracter subiectiv, iar la altele un caracter obiectiv *c)*.

a) *Verbe exclusiv obiective: to abduct, to abhor, to advert, to avert, to allude, to appeal, to avoid, to ban, to beget, to belong, to cause, to claim, to confront, to connive, to cling, to condole, to dammage, to differ, to disturb, to dwell, to employ, to entitle, to fell, to force, to hate, to include, to intercede, to menace, to offend, to pursue, to rely, to remind, to schedule, to test, to undergo, to value, to war, to wax* etc.

b) *Verbe exclusiv subiective: to ache, to appear, to arise, to bloom, to blush, to chatter, to collapse, to die, to ebb, to err, to erupt, to faint, to glare, to glow, to joke, to kneel, to languish, to last, to quarrel, to ramble, to sin, to sparkle, to tarry, to tip-toe, to vanish, to waver, to whale, to yaw* etc.

c) *Verb cu caracter dublu: to act, to alter, to become, to bend, to cut, to cry, to drive, to end, to feel, to fill, to give, to grow, to hold, to keep, to know, to make, to meet, to open, to pass, to rank, to rest, to run, to sail, to see, to thnk, to weep, to withdraw, to yield, to zigzag* etc.

În cazul acestor verbe contextul este acela care arată dacă ele sînt folosite ca verbe obiective sau subiective.

4. VERBE TRANZITIVE ŞI VERBE INTRANZITIVE

Strîns legată de caracterul subiectiv sau obiectiv al proceselor exprimate de verbe este împărţirea lor în verbe tranzitive şi intranzitive.

Verbele subiective sînt toate intranzitive. Verbele obiective pot fi atît tranzitive (cele urmate de un complement direct) cît şi intranzitive (verbele cu prepoziţie condiţionată).

În limba engleză există, pe de o parte, verbe care au sau numai sensuri tranzitive, sau numai sensuri intranzitive, iar pe de altă parte, verbe care au atît sensuri tranzitive cît şi sensuri intranzitive. Acestea din urmă sînt denumite în lucrarea de faţă verbe mixte.

Dintre verbele exclusiv tranzitive fac parte, între altele, verbele:

to abandon, to abolish, to accomplish, to afford, to amaze, to attract, to avoid, to ban, to beguile, to blame, to buy, to challenge, to clothe, to congratulate, to cover, to deceive, to destroy, to elect, to employ, to grant, to locate, to man, to mean, to

neglect, to omit, to outdo, to praise, to pursue, to quench, to reclaim, to reveal, to second, to solve, to tax, to test, to underline, to value, to wrap etc.

Ca verbe exclusiv intranzitive pot fi menţionate: *to abound, to ache, to alight, to apologize, to appear, to arrive, to bask, to bellow, to blossom, to bubble, to chuckle, to cling, to collapse, to consist, to creep, to depart, to depend, to err, to erupt, to fast, to gape, to glitter, to happen, to interfere, to journey, to lag, to last, to listen, to muse, to persist, to prevail, to quarrel, to ramble, to recur, to sin, to struggle* etc.

Aceste două categorii de verbe se caracterizează printr-o polisemie relativ slab dezvoltată, care şi explică, de altfel, posibilităţile lor gramaticale limitate.

Verbele mixte sînt extrem de numeroase în limba engleză contemporană, ca urmare a dezvoltării polisemantice şi polifuncţionale a multor verbe, în primul rînd a celor din fondul lexical principal. Între ele se numără verbe ca: *to abate, to abdicate, to act, to aim, to approve, to assemble, to awake, to boil, to bear, to become, to begin, to bind, to blow, to bail, to break, to catch, to combine, to cut, to descend, to dig, to do, to draw, to drink, to drive, to fill, to fish, to float, to flow, to fly, to get, to give, to grind, to hold, to issue, to pain, to knock, to know, to learn, to lean, to make, to meet, to nod, to open, to pass, to pull, to open, to read, to rest, to run, to sail, to send, to tell to think, to turn, to write* etc.

Majoritatea acestor verbe prezintă un mare număr de sensuri şi posibilităţi gramaticale multiple.

În limba engleză contemporană există cîteva cazuri izolate de verbe tranzitive şi intranzitive cu forme diferite.

a) Verbe tranzitive derivate din verbe intranzitive prin modificarea vocalei din temă:

Intranzitiv		*Tranzitiv*	
to fall	„a cădea"	*to fell*	„a doborî"
to lie	„a sta întins"	*to lay*	„a întinde"
to sit	„a şedea"	*to set*	„a aşeza"
The man *fell* to the ground.		He *felled* the tree.	
The map *lies* on the table.		They *lay* the map on the table.	
We *sat* round the fire.		He *set* the alarm-clock for six o'clock.	

Aceste verbe sînt o rămăşiţă a sistemului sintetic al limbii engleze şi reprezintă un procedeu de derivare neproductiv.

Notă. La ele se poate adăuga şi perechea *to rise* „a se ridica" — *to raise* „a ridica". Aceasta din urmă a fost însă împrumutat din scandinavă, verbul folosit în engleza veche fiind *ræran (to rear)*.

b) Verbe tranzitive derivate din verbe intranzitive cu ajutorul unui afix:

Intranzitive		*Tranzitive*	
to moan	„a geme"	*to bemoan*	„a plînge"
to snow	„a ninge"	*to besnow*	„a acoperi cu zăpadă"
to blaze	„a străluci"	*to outblaze*	„a întrece în strălucire"

to last	„a dura"	*to outlast*	„a dura mai mult decît (ceva)"
to fly	„a zbura"	*to overfly*	„a trece în zbor peste"
to look	„a privi"	*to overlook*	„a privi de sus, peste, a omite"

He is always *moaning* and *groaning*.
She *bemoans* the loss of her father.
The aeroplane *flies* over the country.
The aeroplane *overflies* the country.

5. VERBE TRANZITIVE
(Transitive Verbs)

Se numesc tranzitive acele verbe a căror acțiune este orientată în mod nemijlocit din punct de vedere gramatical spre un obiect, reprezentat în propoziție de un complement direct, care răspunde la întrebarea *pe cine? ce?*

Pentru ca un verb să poată fi deci considerat, într'un context dat, tranzitiv, obiectul lui trebuie să fie exprimat:

He *read the letter through* again and again. (J. London, *Martin Eden*)

He *felt her arm quivering*. (J. Galsworthy, *To Let*)
The first move *showed* considerable skill. (W. M. Thackeray, *Vanity Fair*)

Verbele tranzitive fac parte din categoria verbelor obiective.

Observații. „Problema împărțirii verbelor în tranzitive și intranzitive — scrie B. A. Iliș — este una dintre cele mai dificile probleme ale gramaticii teoretice." [1]

Dificultățile de care este legată rezolvarea acestei probleme izvorăsc din existența în limba engleză contemporană a unor fenomene care nu se mai încadrează perfect în tiparele definițiilor clasice ale tranzitivității și intranzitivității. Pe de altă parte, diferite categorii de verbe nu au fost încă suficient studiate și analizate din punctul de vedere al raporturilor semantice complexe și extrem de variate care se stabilesc între ele și complinirile lor.

Un astfel de fenomen îl constituie verbele intranzitive cu prepoziție condiționată (v. I. p. 369).

Adesecori în definițiile date noțiunii de tranzitivitate se vorbește despre răsfrîngerea acțiunii verbului asupra obiectului ei. „Un verb tranzitiv — scrie D. Agate — denotă o acțiune sau un sentiment care trece de la cel care săvîrșește acțiunea asupra obiectului ei: "The boy threw the ball," "He loves cricket". [2]

[1] B. A. Iliș, *Sovremennii angliiskii iazik*, Moskva, 1948, § 571.
[2] *A Guide to the English Language*, London, 1915, § 109.

După C. Miller, „un verb este tranzitiv dacă exprimă o acţiune care afectează în mod direct un lucru denumit în propoziţie, care însă nu este agentul"[1].

Dacă se au în vedere verbe care denotă procese materiale, concrete, ca: *to throw, to beat, to cut, to break* etc., această definiţie a tranzitivităţii este întru totul corectă, deoarece acţiunea lor se răsfrînge în mod real asupra complementului lor direct.

Dar raporturile semnatice dintre diferite tipuri de verbe tranzitive şi complementul lor sînt departe de a se limita la aceste forme materiale, concrete. Cu greu s-ar putea vorbi, bunăoară, de o trecere a acţiunii asupra complementului direct în cazul unor construcţii ca: The enemy *suffered heavy losses*, „Inamicul a suferit pierderi grele", I *fear that* man, „Mă tem de omul acela", She *felt a pain* in her back, „Ea simţi un junghi în spate", He *nodded his head*, „El dădu din cap afirmativ", They *fled the town*, "Ei au fugit din oraş" şi multe altele.

Analiza cîtorva tipuri de asemenea raporturi reale dintre verbele tranzitive şi complementul lor direct arată că numai în unele cazuri se poate vorbi de o trecere a acţiunii asupra acestuia din urmă.

a) Obiectul suferă o schimbare sau alta (sub raportul calităţii, proprietăţilor, situării în spaţiu etc.) în urma acţiunii verbului tranzitiv:

> Mrs. Mann *ushered the beadle* into a small parlour with a brick floor; *placed a seat* for him; and officiously *deposited his cocked hat* and *cane* on the table before him. (Ch. Dickens, *Oliver Twist)*

b) Obiectul este rezultatul acţiunii exprimate de verbul tranzitiv:

> He *dug a hole.*
> *I have painted her portrait.*

c) Obiectul reprezintă, în fapt, instrumentul cu care este săvîrşită acţiunea:

> She *nodded her head* and smiled, and he felt somehow that her smile was tolerant — pitifully tolerant. (J. Lindsay, *Betrayed Spring)*
> His eyes grew angry. He *shrugged his shoulders*, and answered... (J. Galsworthy, *The Man of Property)*

d) Obiectul este acela care îndeplineşte, în realitate, acţiunea exprimată de verb (verbele cauzative).

> The boy *was flying a kite.*
> He *ran her* off her legs.

e) Săvîrşirea acţiunii are ca urmare o schimbare a stării subiectului, iar nu a obiectului.

> "*Does* he *leave his bed?*" (J. Galsworthy, *To Let*)
>
> The tram *has fled the track.*

[1] C. Miller, *A Grammar of Modern English for Foreign Students*, London, 1955, p. 89.

f) Obiectul acţiunii este izvorul ei, subiectul fiind acela care o suferă:

He *fears that man.*

g) Obiectul nu suferă nici un fel de schimbare de pe urma acţiunii exprimate de verb:

> He *saw those three* return together from the other room and pass along the far side of the screen. (J. Galsworthy, *To Let*)

> "You *have a house* in town, I conclude?" (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

Din exemplele de mai sus rezultă limpede că în unele cazuri (*f* şi *g*) nu se poate vorbi propriu-zis de un obiect al acţiunii. Astfel interpretată, ca un raport real, obiectiv, între verbe şi complementul lor direct, noţiunea de tranzitivitate poate fi tot atît de bine aplicată şi verbelor prepoziţionale, a căror acţiune, în planul realităţii, poate în egală măsură să se răsfrîngă asupra obiectului lor: comparaţi *to hurt smb.* şi *to operate on smb.* Ar fi legitimă întrebarea: cine suferă acţiunea exprimată de verb în construcţiile de tipul *He carved a statue* on marble şi *He gave* him *a staggering blow* — complementul direct *(a statue, a staggering blow)* sau complementul prepoziţional *(on marble)* şi indirect *(him)?*

Important pentru definirea tranzitivităţii este, aşadar, nu raportul semantic direct dintre verb şi complementul său, ci expresia gramaticală a acestui raport. *Un verb poate fi numit tranzitiv dacă acţiunea sa este orientată în mod direct, nemijlocit, din punct de vedere gramatical, spre un obiect.*

Pentru ca această definiţie să fie completă, mai trebuie dat răspunsul la întrebarea dacă prezenţa complementului direct în propoziţie este o condiţie obligatorie pentru ca un verb să poată fi considerat tranzitiv sau este suficient ca el să fie subînţeles din context, fără a fi desemnat în propoziţie de un cuvînt separat.

În cazul verbelor exclusiv tranzitive prezenţa complementului direct în propoziţie este indispensabilă pentru ca aceasta să poată exista ca atare. Verbe ca *to abolish, to accomplish, to afford, to deceive, to elect* etc. trebuie să fie în mod obligatoriu însoţite de un cuvînt care, îndeplinind pe lîngă ele funcţiunea de determinant obiectiv, să le precizeze sensul.

Lucrurile sînt însă mult mai complicate atunci cînd este vorba de unele verbe mixte, ca: *to read, to write, to drink, to speak, to draw* (a desena) şi altele, al căror sens tranzitiv este atît de puternic încît nu se pierde complet nici atunci cînd nu au un obiect precis exprimat. Unii autori vorbesc în acest caz despre „folosirea absolută" a verbelor tranzitive.

Acest punct de vedere are la bază ideea că un verb obiectiv este tranzitiv atunci cînd cere un complement direct care să-i întregească sensul. Cu alte cuvinte, cerinţa unei compliniri obiective directe este considerată drept un indiciu suficient al tranzitivităţii unui verb.

Este adevărat că aceste verbe, în construcţiile „absolute", se deosebesc de verbele intranzitive subiective prin faptul că intranzitivitatea lor nu este

completă, întrucît ele își mențin, fie chiar și vag, caracterul obiectiv. Dar această deosebire apare numai în anumite cazuri:

1° Cînd prin folosirea „absolută" nu se schimbă sensul verbului, ci numai determinarea lui:

I *read many books* (sensul verbului este precizat, concretizat de determinantul *many books*).
I read fluently (sens generic).

Verbul *to drink* își schimbă însă în această situație sensul:

He drinks = he is a drunkard.

2° Cînd tipul de subiect în construcția „absolută" este același ca și în construcția tranzitivă propriu-zisă. Dacă subiectul construcției „absolute" este o persoană, se subînțelege că acțiunea verbului este săvîrșită în raport cu un obiect — He *reads* and *writes* well *(what* he *reads* and *writes)*. Implicația dispare însă atunci cînd subiectul este un lucru, verbul devenind pur intranzitiv. În propoziția This nib *won't write*, „Această peniță nu scrie", *write* este la fel de intranzitiv ca și *work* in The pump *isn't working*, „Pompa nu funcționează". Verbul *to read* își schimbă chiar și înțelesul o dată cu schimbarea tipului de subiect, devenind un verb intranzitiv, ca oricare altul: The telegram *reads* as follows, „Telegrama spune...".

O altă trăsătură care deosebește aceste verbe de verbele intranzitive obișnuite, apropiindu-le de cele tranzitive, este faptul că folosirea lor „absolută" este limitată la anumite aspecte și timpuri. Astfel, verbele *to read, to write, to drink* etc. nu pot fi folosite „absolut" la timpurile perfecte, deoarece la aceste timpuri ele nu au un sens deplin decît împreună cu un complement direct. O propoziție ca *He has read* (Iliș, § 577) reprezintă ceva neterminat, care necesită o complinire, pe cîtă vreme *He has come* reprezintă o propoziție completă. Cu alte cuvinte, la aspectul rezultativ predicația acestor verbe rămîne incompletă, ca a oricărui verb tranzitiv. Acest caracter incomplet al predicației lor se menține într-o anumită măsură și mai puțin evident și la aspectul nedefinit, unde, de obicei, sînt însoțite de un determinant adverbial: They read *fluently*, She writes *legibly*, He left *yesterday* etc.

Toate aceste caracteristici par să pledeze, într-o anumită măsură, în favoarea punctului de vedere discutat. Dar dacă verbele în cauză se deosebesc, sub unele aspecte, de verbele intranzitive propriu-zise, ele prezintă, pe de altă parte, și importante asemănări, care justifică tratarea lor ca verbe intranzitive ori de cîte ori nu sînt urmate de un complement direct.

„Fiecare dintre aceste verbe — observă B. A. Iliș — are un sens deplin fără nici un fel de complement: el caracterizează activitatea (în sensul larg al cuvîntului) cu care este ocupat subiectul. La întrebarea *what is he doing?* este absolut suficient să se răspundă: *he is writing*. Sub acest raport *he is writing* nu se deosebește în esență de *he is lying* sau *he is sleeping*. Se poate spune că activitatea pe care o exprimă verbul *to write* reprezintă, în fond, un fel de stare în care se află subiectul."[1]

[1] *Op. cit.* § 575.

Ceea ce interesează în aceste construcţii, ca în oricare altă construcţie intranzitivă cu aceeaşi structură, este acţiunea propriu-zisă *he is writing (not reading)*, spre deosebire de construcţiile tranzitive, în care interesul este concentrat asupra complementului direct, care primeşte şi accentul sintactic: *he is writing a letter (not a book)*.

În sfirşit, un alt indiciu al intranzitivităţii acestor verbe în construcţiile discutate îl constituie faptul că ele se pot încadra în serii de verbe intranzitive:

In the evening we *sat* in the garden, or *walked* to the river, or *read*, or *played*.

a. **Verbe cauzative**
(Causative Verbs)

O categorie a verbelor tranzitive o constituie verbele cauzative, adică verbele care „arată că subiectul face pe cineva să îndeplinească acţiunea verbului de bază".[1]

Pentru exprimarea categoriei cauzativului, limba engleză dispune atît de mijloace lexicale cît şi de mijloace lexical-gramaticale.

1) **Mijloace lexicale.** *a)* Un mic număr de verbe cauzative formate în perioada englezei vechi din verbe intrazitive prin modificarea vocalei din temă.

Notă. În engleza veche, ca şi în alte limbi germanice, existau un mijloc sintetic răspîndit de formare a verbelor cauzative. Ele erau derivate din forma singularului timpului trecut al verbelor tari prin sufixul— *ian*, care atrăgea după sine modificarea vocalei din temă:

settan — „a aşeza" < *sæt-ian* (comp. verbul tare din clasa a V-a *sittan*, „a şedea", trecut singular sæt);

lecȝan — „a aşeza, a pune" < *læg-ian* (comp. verbul tare din clasa a V-a *licȝan*, „a sta culcat", trecut singular *læg*). Verbele cauzative urmau regimul de conjugare al verbelor slabe.

În limba engleză modernă s-au păstrat doar cîteva dintre aceste verbe sub formă de perechi cauzative ale unor verbe intranzitive:

Intranzitiv		*Cauzativ*	
to sit	„a şedea"	*to set*	„a aşeza, a pune"
to lie	„a sta culcat"	*to lay*	„a aşeza, a întinde"
to fall	„a cădea"	*to fell*	„a dobori"
to fare	„a călători"	*to ferry*	„a trece cu un pod plutitor"
to rise	„a se ridica"	*to raise*	„a ridica, a creşte, a cultiva"

[1] *Gramatica limbii romîne*, Ed. Acad. R.P.R. vol. 1, Bucureşti, 1954, p. 242.

b) O serie de verbe la bază intranzitive care au dobîndit şi sensuri tranzitive cu forţă cauzativă, ca, de pildă:

	Intranzitiv	*Tranzitiv*
to circulate	„a circula"	„a răspîndi, a pune în circulaţie"
to clink	„a suna"	„a face să răsune"
to float	„a pluti"	„a face să plutească"
to fly	„a zbura"	„a face să zboare"
to grow	„a creşte"	„a creşte (a face să crească), a cultiva"
to march	„a mărşălui"	„a pune în mişcare, a face să meargă"
to run	„a alerga"	„a alerga (a face să alerge)"
to trot	„a merge la trap"	„a face să meargă la trap"
to walk	„a umbla, a se plimba"	„a plimba"

c) Numeroase verbe cauzative sînt formate cu ajutorul prefixelor şi sufixelor cauzative. Forţa cauzativă a acestor verbe este însă mai puţin pronunţată decît a celor din categoriile anterioare.

Prefixul *be-* formează verbe cauzative din adjective şi substantive:

calm	„liniştit"	*to becalm*	„a linişti, a potoli"
dim	„întunecat"	*to bedim*	„a întuneca"
numb	„amorţit"	*to benumb*	„a amorţi"

Prefixul *en- (em-)* formează verbe cauzative din adjective şi substantive:

dear	„drag, scump"	*to endear*	„a face (ca cineva) să devină drag (cuiva)"
large	„mare"	*to enlarge*	„a mări, a spori"
rage	„furie"	*to enrage*	„a înfuria"

Sufixul *-en* formează verbe cauzative din adjective şi substantive exprimînd o calitate:

dark	„întunericat"	*to darken*	„a întuneca"
sweet	„dulce"	*to sweeten*	„a îndulci"
height	„înălţime"	*to heighten*	„a înălţa"
length	„lungime"	*to lengthen*	„a (pre)lungi"

Notă. Toate aceste verbe cauzative sînt, ca verbe intranzitive, incoative.

Sufixul *-fy*:

to magnify „a mări"
to simplify „a simplifica"
to terrify „a înspăimînta"

Sufixul *-ize*:

to fertilize „a fertiliza"
to humanize „a umaniza"
to immobilize „a imobiliza"

2) **Mijloace lexical-gramaticale (analitice).** Pentru exprimarea cauzativității sînt larg folosite în limba engleză contemporană mijloace analitice, singurele productive în această etapă de dezvoltare a limbii.

Între verbele care servesc pentru formarea de construcții cauzative se numără *to cause, to have, to get, to make, to drive, to send* etc.:

She had her hair cut.

N o t ă — Pentru funcțiunile cauzative ale verbului *to have* v. I, p. 303

Where can I *get it printed?*
He *got his coat mended.*
I'*ll get him to read it.*
He'*ll cause the boy to be punished.*
She always *makes me angry.*
I *made him stop.*
That *might send him crazy* in no time.

Caracteristică pentru aceste construcții este prezența numelui predicativ obiectiv, care arată rezultatul acțiunii sau noua stare în care se găsește obiectul în urma săvîrșirii ei, sau a unui infinitiv exprimînd acțiunea pe care complementul direct este silit de către subiect s-o săvîrșească. Construcțiile cu *to have* și *to get* se deosebesc de celelalte prin faptul că, de obicei, agentul acțiunii nu este exprimat. Subiectul este persoana de la care pornește acțiunea, dar nu care o săvîrșește. Acțiunea propriu-zisă apare tocmai în numele predicativ al complementului direct. Comparați: *She had her hair cut* (by the hairdresser) (cauzativ), *She cut her hair (herself)* (necauzativ).

Verbele *to cause, to make, to drive, to send* arată că subiectul determină complementul direct să ajungă în starea exprimată de numele său predicativ sau să săvîrșească acțiunea indicată de infinitiv:

You'll drive me *mad* one of these days.

b. Verbe factitive

Înrudite cu verbele cauzative sînt așa-numitele verbe tranzitive factitive *(Factitive Transitive Verbs)*, care exprimă ideea de a face ceva (pe cineva) să dobîndească (prin fapt sau denumire) o anumită calitate. Din această categorie fac parte verbe ca: *to appoint, to call, to choose, to elect, to make, to create, to paint, to set, to fling, to burst, to break, to drink, to hunger, to read* etc. Ele intră în construcții sintactice asemănătoare cu cele ale verbelor cauzative, complementul direct fiind însoțit de un nume predicativ exprimat printr-un substantiv (*a*) sau printr-o locuțiune prepozițională (*b*):

(*a*) *to appoint* smb. *governor*
to choose smb. *secretary*
to elect smb. *president*
to fling/burst a door *open*

(*b*) *to laugh* smb. *out of his bad humour*
„a dispune pe cineva făcîndu-l să rîdă"
to provoke smb. *to anger*
„a infuria pe cineva"
to read smb. *to sleep*
„a adormi pe cineva citindu-i"
to stir smb. *into speaking*
„a face pe cineva să vorbească"

Aceste ultime construcţii, caracteristice limbii engleze, reprezintă un fenomen de condensare semantică şi sintactică a două acţiuni diferite într-o singură propoziţie, al cărei predicat, pe lîngă propria-i valoare semantică, implică şi un element factitiv neexprimat:

to talk smb. into doing smth.	=	to persuade smb. to do smth., by talking; to talk smb. round
to read smb. to sleep	=	to put smb. to sleep by reading

Posibilitatea unui asemenea condensări trebuie pusă în legătură şi cu prepoziţia, care exprimă ideea trecerii într-o nouă stare sau situaţie.

c. Verbe tranzitive cu prepoziţie condiţionată

Un număr de verbe tranzitive necesită, pe lîngă complinirea obiectivă directă, o a doua complinire, prepoziţională, guvernată de o prepoziţie fixă. Asemenea verbe tranzitive cu prepoziţie condiţionată sînt, între altele:

to bereave smb. *of* smth.	„a lua (răpi) cuiva ceva"
to break bad *news* to smb.	„a aduce o veste proastă la cunoştinţa cuiva"
to charge smb. *with* a crime	„a acuza pe cineva de o crimă"
to confide a secret *to* smb.	„a încredinţa cuiva un secret"
to cure smb. *of* a disease	„a vindeca pe cineva de o boală"
to deprive smb. *of* smth.	„a lipsi pe cineva de ceva"
to entrust smb. *with* smth.	„a încredinţa cuiva ceva"
to remind smb. *of* smth.	„a aminti ceva cuiva (cuiva de ceva)"
to reproach smb. *with* a fault	„a reproşa cuiva o greşeală"

Forme cu prepoziţie condiţională se întîlnesc şi la unele verbe complexe tranzitive:

to break smth. *away from smth.*	„a desprinde ceva de ceva"
to bring one's fist *down* heavily *on* the table	„a izbi puternic cu pumnul în masă"
to make up the goods *into* a parcel	„a face mărfurile pachet"
to put down smth. *to* smb.	„a pune ceva pe socoteala cuiva"

Explicaţia necesităţii unei a doua compliniri pe lingă cea directă stă în particularităţile predicaţiei acestor verbe.

În strînsă legătură cu categoria verbelor tranzitive stau construcţiile idiomatice cu complementul direct formal *it*.

Verbele care figurează în aceste construcţii pot fi:

a) Verbe exclusiv sau predominant tranzitive, ca: *to carry, to catch, to give, to overdo* etc.

b) Verbe predominant intranzitive ca: *to go, to fight, to ride, to run* etc.

c) Verbe derivate din substantive prin schimbarea categoriei gramaticale ca: *to hoof, to lord, to boat, to buss, to train, to tram* etc.

Tranzitivitatea acestor verbe, mai ales în cazul celor care, în general, sînt intranzitive, este foarte relativă. Această relativitate decurge din caracterul raporturilor semantice dintre verb şi complementul direct *it*. Spre deosebire de construcţiile sintactice în care *it* este pronume personal anaforic (comparaţi: *I forgot it*, adică *the book* etc.) sau pronume introductiv anticipativ (comparaţi: *They found it* difficult to get a guide), *it* din aceste expresii idiomatice îndeplineşte o funcţiune complexă şi se află cu verbul respectiv în raporturi semantice foarte strînse.

Pe lîngă majoritatea verbelor din grupurile *a)* şi *b)*, *it* înlocuieşte un substantiv al cărui sens, printr-un proces de asociere, s-a fixat în sensul expresiei, fiind, s-ar putea spune, integrat semanticii verbului:

to catch it	—	a mînca bătaie, a-şi lua porţia, a primi un perdaf
to get it (hot)	—	a mînca o săpuneală, a o lua la ceafă, a o păţi
to face it out	—	a înfrunta (ceva)
to fight it out	—	a duce lupta sau disputa pînă la capăt
to flaunt it	—	a se umfla în pene, a se făli (cu ceva)
to go it	—	a merge cu pas întins, a galopa (fig.).
to run it	—	a naviga în afara convoiului (despre un vas în timp de război).

Este greu de stabilit care anume substantiv este înlocuit de *it* în fiecare caz în parte. În expresiile *to catch it, to get it (hot)* acest substantiv pare a fi „bătaie", „perdaf", „săpuneală" etc., în *to carry it* şi *to fight it out* el este „lupta", „bătălia", în *to go it*, la sensul propriu — „calea", iar la cel figurat — „viaţa" (comparaţi fr. *l'emporter, se la couler douce* etc.), iar în *to run it* — „călătoria".

În aceste construcţii idiomatice *it* îndeplineşte funcţiunea de modificator al verbului prin faptul că fixează accepţiunea lui idiomatică în cadrul polisemiei sale, adăugîndu-i o anumită nuanţă de sens şi de stil, adică modificîndu-i valoarea semantică.

Pe lîngă alte verbe din primele două grupuri, ca: *to go it* „a se căra", „a o şterge", *to trip it* „a dansa", „a ţopăi", *to hike it* „a merge pe jos, apostoleşte" şi altele, *it* îndeplineşte aceeaşi funcţiune de modificator, cu deosebirea că nu mai implică un substantiv şi, deci, nu mai are un caracter personal şi anaforic.

Funcţiunea lui *it* pe lîngă verbele din grupul *c* — *to lord it* „a face pe lordul, pe boierul, pe grozavul", *to brave it* „a face pe viteazul", *to cab it* „a merge cu trăsura", *to boat it* „a se plimba cu barca", *to foot it* „a o lua pe jos" etc.

care sînt toate derivate prin conversiune din substantive, funcţiunea lui *it* este oarecum diferită. Verbele din aceste construcţii se caracterizează printr-un număr foarte restrîns de sensuri în comparaţie cu substantivele din care sînt derivate. Rolul principal al lui *it* pe lîngă ele este tocmai de a face posibilă verbalizarea substantivelor din care derivă şi care nu sînt folosite de obicei ca verbe şi de a da construcţiei stabilitate gramaticală. *It* este, în aceste cazuri, un simplu determinant, întrucît nu modifică semantica verbului faţă de un sens de bază.

În toate cazurile descrise pînă acum pronumele *it* are însă şi o caracteristică comună — fixează expresia din punct de vedere semantic şi îi dă stabilitate gramaticală; fără el aceste expresii nu ar putea exista ca unităţi frazeologice cu sens determinat, idiomatic.

Se poate spune că toate aceste verbe, indiferent dacă la origine sînt tranzitive sau intrazitive, au în construcţiile idiomatice cu *it* un caracter *semitranzitiv*, acţiunea exprimată de ele trecînd doar formal asupra complementului direct, fără de care totuşi construcţia ar fi lipsită de stabilitate semantică şi gramaticală.

După cum subliniază B. A. Iliş, pronumele *it* din aceste construcţii „nu face parcă decît să sublinieze caracterul verbal al verbului, să dea o bază formală pe care acest caracter verbal să se poată sprijini".[1]

6. VERBE INTRANZITIVE

(Intransitive Verbs)

Se numesc intranzitive toate verbele care, în propoziţie, nu sînt urmate de un complement direct:

(*a*) He *laughed* deprecatingly. (H. G. Wells, *Meanwhile*)
He *seemed* to be waking up by degrees from that trance. (J. Conrad, *Falk*)
"Then you *lie*!" exclaimed our hero in a rage. (F. Marryat, *Mr. Midshipman Easy*)
(*b*) He *stared* at what seemed a careless daub of paint, then stepped away. (J. London, *Martin Eden*)
"...if it had been only this he *would have put* up with them..." (S. Butler, *The Way of All Flesh*)
"You were in love with her; I feel it in my bones. I wish you'*d told* me." (J. Galsworthy, *Swan Song*)

Verbele intranzitive ţin ca semantică fie de categoria verbelor subiective (*a*), fie de cea a verbelor obiective (*b*).

[1] B. A. Iliş, *Sovremennîi angliiskii iazîk*, Moskva, 1948, § 591.

a. Verbe intranzitive cu forţă pasivă
(Intransitive Verbs with Passive Force)[1]

Un loc aparte în categoria verbelor intranzitive subiective îl ocupă o serie de verbe care, deşi active ca formă, au forţă pasivă:

Timber that does not *bore* well.	Lemn greu de sfredelit.
Metal that *casts* well.	Metal care se toarnă bine.
The cloth *cuts* easily.	Pînza se taie uşor.
Silk *feels* soft.	Mătasea e moale la pipăit.
The wheat *grinds* well.	Grîul se macină bine.
The clause *reads* both ways.	Articolul poate fi interpretat în două sensuri.
The book *sold* well.	Cartea s-a vîndut bine.
The room *smells* damp.	Camera are miros de igrasie.
The meat *tastes* of garlic.	Carnea are gust de usturoi.

Aceste verbe reprezintă dezvoltări semantice şi funcţionale ale unor verbe tranzitive, predicaţia lor păstrîndu-şi, de regulă, caracterul incomplet, inerent sensului de bază al verbelor respective. De aceea ele se cer însoţite, în majoritatea cazurilor, de o complinire adverbială — The cloth cuts *easily* — sau subiectivă — Silk feels *soft*.

În acest ultim caz verbul îndeplineşte oarecum funcţiunea de verb copulativ, adică face „primul pas pe calea pe care au mers încă cu mult înainte verbele *get, grow, turn* şi altele."[2]

Notă. Deşi formal între construcţiile *Silk feels soft* şi *He feels tired* nu există nici o deosebire, semantic ele nu sînt identice, în prima verbul *feel* avînd, oarecum, un caracter obiectiv implicit *(when it is felt by somebody)*, în timp ce în a doua el are o valoare pur subiectivă.

Construcţii asemănătoare sînt posibile şi cu verbul la forma aspectului continuu:

The house *is building.*	Casa e în construcţie.
The book *is* now *printing.*	Cartea se află sub tipar.

Analizînd particularităţile acestor verbe, O. Jespersen scrie: „Sensul este aici aproape acelaşi ca la forma pasivă a aceloraşi verbe; totuşi există anumite deosebiri. Nu se poate spune, vorbind despre un singur act de vînzare, "*this house sold yesterday*"; şi dacă spunem "*his books sell very well*", ne gîndim într-o anumită măsură mai curînd la cărţi, ca fiind ele însele active, decît la activitatea librarului. Într-o asemenea propoziţie indicăm ceva pe care îl simţim ca fiind caracteristic subiectului; de aceea verbul necesită în general un alt termen descriptiv.

The meat cuts tender.
His scientific papers read like novels.[3]

Unele dintre aceste verbe sînt redate în limba romînă printr-un reflexiv pasiv — „se taie", „se citeşte", „se macină" etc.

[1] Denumite şi *Passivals.*
[2] B. A. Iliş, *Op. cit.* § 600.
[3] O. Jespersen, *Essentials of English Grammar,* London, 1933, § 11. 8.

b. Verbe intranzitive cu prepoziție condiționată
(Intransitive Verbs with Fixed Preposition)

O categorie importantă a verbelor intranzitive o formează așa-numitele verbe cu prepoziție condiționată sau verbe prepoziționale (Prepositional Verbs). Aceste verbe sînt extrem de numeroase și au o largă întrebuințare în limba engleză contemporană.

După raporturile semantice dintre ele și prepoziția cu care sînt asociate și complementul guvernat de ea, verbele prepoziționale se împart în două mari grupuri:

a) Verbe al căror sens nu este modificat de prepoziția cu care sînt asociate:

to abound in / with, to abstain from, to accede to, to advert to, to allude to, to amount to, to belong to, to border on, to clamber up, to cling to, to condole with, to connive at, to consist of (și in), to expatiate upon, to long for, to pine for / after, to pore over, to redound to, to rely upon, to vie with; to admit of, to agree with (și to și upon), to aim at, to approve of, to bear with, to boast of, to burn with, to decide on, to disapprove of, to dispose of, to mock at, to operate on, to recover from, to repent of, to share in etc.

Notă. Unele dintre aceste verbe pot fi folosite cu același sens și în construcții tranzitive:

to mock (at) somebody
to repent (of) something
to share (in) somebody's grief

Față de toate aceste verbe prepoziția și complementul guvernat de ea se comportă ca un determinant, precizînd spre cine sau spre ce anume este îndreptată acțiunea lor.

Notă. Există însă și cazuri în care construcția prepozițională se deosebește întrucîtva ca sens de cea tranzitivă, fără a fi vorba de o îndepărtare totală a ei de sensul de bază al verbului:

to strike smb.	a lovi pe cineva
to strike at smb.	a încerca să lovească pe cineva
we know him	îl cunoaștem
we know of him	știm despre el

b) Verbe al căror sens este modificat față de sensul de bază, de prepoziția cu care sînt asociate:

to account *for*	a explica
to attend *on* smb.	a îngriji de cineva
to attend *to* business	a-și vedea de treabă
to call *on* smb.	a face o vizită cuiva
to come *across* smth.	a da peste ceva
to drive *at* smth.	a bate undeva
to get *off* the bus	a coborî din autobus
to look *after* smb.	a îngriji pe cineva
to look *for* smb.	a căuta pe cineva
to make *for* a place	a se îndrepta spre un loc
to run *over* a document	a parcurge cu privirea un document
to take *after* smb.	a semăna cu cineva

24 — c. 876

Aceste verbe formează cu prepoziţiile respective o adevărată fuziune frazeologică, al cărei sens nu poate fi dedus din cel al componentelor ei. Prepoziţia şi complementul introdus de ea se comportă deci faţă de verb ca un modificator.

c. Verbe complexe intranzitive cu prepoziţie condiţionată

Forme cu prepoziţie condiţionată au dezvoltat şi unele verbe complexe intranzitive, ca:

to *burst out into* threats	a profera ameninţări
to *change over from* one system to another	a trece de la un sistem la altul
to *come in for* a scolding	a primi un perdaf
to *do away with*	a desfiinţa
to *put in for* a post	a candida pentru un post
to *stand out against* smth.	a contrasta cu ceva

O caracteristică importantă a unora dintre verbele intranzitive cu prepoziţie condiţională este posibilitatea lor de a fi folosite, spre deosebire de celelalte verbe intranzitive, la diateza pasivă (v. I, p. 512).

Why *wasn't* I *sent for* at once?
The note *was* immediately dispatched, and its contents as quickly *complied with.* (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

Observaţii. Verbele intranzitive cu prepoziţie condiţionată reprezintă un fenomen complex al limbii engleze contemporane. Strînsa legătură care există între verbe şi prepoziţiile cu care ele se asociază este interpretată de unii autori ca un indiciu al adverbializării acestora din urmă şi al desprinderii lor de complementul guvernat. După cum subliniază M. Kruisinga, „cuvîntul care precedă complementul este mai curînd un adverb decît o prepoziţie, formînd un semicompus cu verbul de care este precedat".[1] Iar M. Deutschbein observă: „La toate verbele obiective cu complement prepoziţional se produce o deplasare, prepoziţia apropiindu-se de verb şi căpătînd un caracter adverbial. *They approved / of the proposal* > *They approved of / the proposal.* Prepoziţia formează cu verbul de un fel de compus = auslachen (a lua în rîs *n. a.*) Un astfel de compus poate fi asociat cu un verb pur tranzitiv, de exemplu, *With that he dropped again, lamenting over and carressing her* (Dombey II, 353; comp. Rohde, Transitivity, p. 13). Cît de strînsă a devenit legătura în *laugh at* se poate vedea din unele cazuri de folosire atributivă, ca: *the longed-for sun, in a wholly unthought-of quarter* (Jespersen II, 14.31 ff). Deosebit de puternic apare această deplasare la pasiv, unde prepoziţia, prin poziţia ei de contact, devine de-a dreptul un adverb."[2] Alţi autori văd în acest fenomen un mijloc de tranzitivare a verbelor intranzitive. „Există unele verbe intranzitive — scrie

[1] E. Kruisinga, *A Handbook of Present — Day English, Accidence and Syntax,* 1922, § 1882.
[2] M. Deutschbein, *System der neuenglischen Syntax,* Leipzig, 1931, § 433.

C. Miller — care pot fi făcute tranzitive adăugîndu-li-se o prepoziție. Aceste verbe pot fi folosite la diateza pasivă și sînt considerate tranzitive:

He *slept in* this room. This room *was slept in* by him.
She *sat on* the chair. The chair *was sat on* by her.

Un verb prepozițional trebuie considerat ca formînd cu prepoziția lui un tot complet, deoarece, după cum s-a văzut în exemplul de mai sus, atunci cînd verbul e la diateza pasivă, cuvintele "in" și "on" nu pot fi analizate ca prepoziții, întrucît nu au obiect." [1]

Posibilitatea unor asemenea construcții pasive constituie, după B. A. Iliș, „o dovadă a faptului că granița sintactică la diateza activă trece prin fața substantivului sau pronumelui: *they laughed at | him, he did not sleep in | the bed.* Comparați și construcțiile pasive *he was taken care of* și *he was taken no notice of*, care ne silesc să presupunem în construcțiile active corespunzătoare combinația *They took care of | him* și *They took no notice of | him*. Așadar, aici apar parcă noi complexe verbale tranzitive *to laugh at, to sleep in, to take care of, to take no notice of*." [2]

Unele dintre verbele prepoziționale, ca: *to approve of, to disapprove of, to admit of* etc. sînt denumite uneori verbe indirect tranzitive.

Într-adevăr, verbele prepoziționale prezintă cîteva trăsături care sînt comune și verbelor tranzitive. Cea mai importantă este, fără îndoială, posibilitatea lor, caracteristică verbelor tranzitive, de a fi folosite la diateza pasivă. Or, un verb care poate fi folosit la pasiv este un verb tranzitiv. Cum însă această relație apare numai la diateza pasivă, nu și la cea activă, rezultă că procesul de tranzitivare a acestor verbe nu este încă desăvîrșit. Totuși, acest singur fapt este suficient pentru ca definiția obișnuită a verbelor intranzitive să nu li se mai poată aplica întocmai. „În aceste condiții categoria tranzitivității capătă un caracter special, care nu este posibil pentru o limbă flexionară." [3]

O dovadă că la aceste verbe deplasarea prepoziției spre verb este un fenomen real o constituie faptul că ele nu pot fi separate de prepoziție. „Cînd spunem *I laughed at* — subliniază E. Kruisinga — avem într-adevăr, ca formă, un complement prepozițional *at him*; e însă evident că verbul nu este *laugh*, ci *laugh at*. Forma *him* se află, așadar, aproape în același raport cu verbul ca și în *I saw him*." [4]

Comparînd însă verbele prepoziționale cu verbele complexe propriu-zise caracterul relativ al adverbializării prepozițiilor celor dintîi în raport cu particulele adverbiale ale acestora din urmă apare evident:

Verb complex tranzitiv	*Verb prepozițional*
to make out smth.	to make for the open sea
to get off a letter	to get off one's horse
to look over a house	to look after smb.

Dovada cea mai concludentă o constituie faptul că obiectul verbului prepozițional nu poate fi niciodată intercalat între verb și prepoziție, așa cum

[1] B. A. Iliș, *Sovremennîi angliiskii iazîk*, Moskva, 1948, p. 96.
[2] *Op. cit.*, § 592.
[3] *Ibid.*
[4] *Op. cit.*, § 1881.

24*

este intercalat complementul unui verb complex tranzitiv între verb şi particula adverbială:

I shall look *it* up (adică *the word*) — verb complex
I will look into *it* (adică *the matter*) — verb prepoziţional

În analiza particularităţilor verbelor prepoziţionale trebuie luat, de asemenea, în consideraţie grupul numeros al verbelor complexe intrazitive cu prepoziţie condiţionată, care se comportă şi ele la fel ca diferitele tipuri de verbe prepoziţionale simple, admiţînd sau nu construcţii pasive (de ex. *This practice has been done away with*). Admiterea punctului de vedere al „semicompusului" (sau semicomplexului) *verb + prepoziţie* implică extinderea lui şi asupra verbelor complexe cu prepoziţie condiţionată: *to do away / with smth.* > *to do away with / smth.*, ceea ce ar duce la recunoaşterea existenţei unor verbe dublu complexe.

Din toate acestea rezultă că deşi unele verbe cu prepoziţie condiţionată manifestă o puternică tendinţă de tranzitivare, vădită de posibilitatea lor de a fi folosite la diateza pasivă şi de adverbializarea parţială a prepoziţiei, fapt în urma căruia ele trebuie desprinse ca un grup aparte din masa verbelor intranzitive, acest proces de tranzitivare, în etapa actuală de dezvoltare a limbii, nu este încă desăvîrşit şi, în consecinţă, nu se poate vorbi de verbe tranzitive propriu-zise. Raportul gramatical dintre ele şi complementul lor rămîne un raport indirect, mijlocit.

De aceea, „ pornind de la definiţia verbului tranzitiv ca verb după care stă un complement — scrie L. P. Vinokurova — , trebuie să admitem că verbele cu complement prepoziţional sînt intranzitive: *Look at me, send for him.*" [1]

Prezenţa acestui fenomen în limba engleză contemporană constituie un indiciu că noţiunea de tranzitivitate, aşa cum este definită în gramaticile tradiţionale, nu mai corespunde întru totul realităţii nemijlocite a limbii, ceea ce justifică, în parte, tendinţa diferiţilor autori de a o extinde asupra tuturor verbelor obiective.

7. VERBE MIXTE
(Mixed Verbs)

În limba engleză există numeroase verbe care, după cum s-a arătat, au atît sensuri tranzitive cît şi sensuri intranzitive.

Trecerea lor de la tranzitiv la intranzitiv, şi invers, se face cu sau fără o modificare radicală a sensului de bază. Acolo unde sensurile se deosebesc fundamental se poate vorbi de existenţa a două verbe deosebite:

to become	I vi.	a deveni
	II vt.	a i se potrivi, a-i şedea bine
to charge	I vt.	a încărca etc.
	II vi.	a ataca, a şarja
to devil	I vi.	a face pe negrul, a scrie pentru altul
	II vt.	a pipăra, a săra etc.

[1] *Grammatika angliiskovo iazika*, Moskva, 1954, § 44.

Un grup important în cadrul verbelor mixte îl formează verbele care exprimă o mişcare sau o schimbare:

They *attach* blame to him for this accident.	No blame *attaches* to him.
The sun *was baking* the earth.	The earth *was baking* in the sun.
To *balance* an account.	An account that *balances*.
He *bumped* his head against the wall.	The car *bumped* against the kerb.
They *ceased* work.	The rain *ceased*.
She *centred* her affections on her children.	All her thoughts *centred* on him.
He *changed* his line of conduct.	His line of conduct *has changed*.
We *develop* our industry.	Our industry *develops* rapidly.
The dress *improves* her greatly.	She has greatly *improved* in looks.
He *peeled* the skin.	His skin *peeled*.
I *rank* him among our great writers.	He *ranks* among our great writers.
He *was rolling* his eyes.	His eyes *were rolling*.
They *spread* abroad its fame.	Its fame *spread*.
He *squares* his practice with his principles.	His practice *does not square* with his principles.
He *turned* the key in the lock.	The door *turns* on its hinges.

Adeseori trecerea de la tranzitiv la intrazitiv este legată de transformarea obiectului verbului tranzitiv în subiect al construcţiei intranzitive. Dată fiind frecvenţa lui, acest fenomen apare ca o regulă a limbii şi constituie o dovadă grăitoare a strînsei legături semantice existente, pe de o parte, între subiect şi verbul în funcţiune de predicat, iar pe de altă parte, între acesta şi adverbul său. În numeroase cazuri subiectul verbului tranzitiv este un nume de persoană, iar al verbului intranzitiv un nume de lucru. Astfel, *to cease* este un verb cu predicaţie incompletă atunci cînd subiectul este o persoană: *He ceased*, dacă nu este luat anaforic, nu are un sens deplin decît împreună cu un complement (*work* etc.), adică nu poate fi intranzitiv. În propoziţia *The rain ceased*, el apare însă ca verb cu predicaţie completă. La fel stau lucrurile şi cu verbe, ca: *to spread, to shut, to open, to fill, to catch, to empty, to extend, to form, to cut, to taste, to blow* etc., care admit ca subiect nume de persoane numai ca verbe tranzitive, subiectul construcţiilor intranzitive fiind întotdeauna un substantiv denumind un lucru sau o noţiune abstractă. *Explicaţia acestui fenomen constă în legea asociaţiei, care acţionează, în sensul propriu, în limitele posibilităţii obiective, reale, a lucrurilor (persoanelor) de a săvîrşi o acţiune sau alta.* Cu alte cuvinte, un subiect (persoană sau lucru) poate săvîrşi o acţiune numai dacă aceasta corespunde capacităţilor, însuşirilor lui reale. Orice abatere de la această regulă reprezintă un transfer, rezultatul fiind o metaforă, care, în cursul evoluţiei verbului, trece din stadiul de metaforă vie în cel de metaforă degradată şi apoi moartă. Astfel, de pildă, însuşirea de a tăia (= a fi tăios) este proprie numai obiectelor. Prin metaforizare este însă posibil să se atribuie persoanelor însuşiri ale unor obiecte (comparaţi *ard de nerăbdare, strălucea de bucurie*), şi invers (comparaţi *sala gemea de lume*).

Verbele mixte derivate prin conversiune sau afixaţie din adjective sau din substantive provenind din adjective prezintă de regulă o corelaţie caracteristică între sensurile tranzitive şi cele intranzitive, primele avînd forţă cauzativă, iar ultimele fiind incoative.

Tranzitive	*Intranzitive*
Spring *has greened* the fields.	The fields *have greened.*
He *warmed* his hands.	His hands *warmed.*
The smoke *has blackened* the wall.	The paintings *have blackened* with age.
She *lengthened* her dress.	Days are *lengthening* now.

O corelaţie asemănătoare se întîlneşte şi atunci cînd trecerea se face de la intranzitiv la tranzitiv: sensurile tranzitive ale unor verbe mixte predominant intranzitive au un caracter cauzativ:

Intranzitiv	*Cauzativ*
The gas *bubbled* through the water.	To *bubble* the gas through the water.
One of my buttons *has burst.*	I *have burst* my buttons.
The room *bustled* with people.	They *bustled* him out of the room.

Numeroase verbe mixte predominant tranzitive dobîndesc la unul din sensurile intranzitive un pronunţat caracter pasiv, rămînind totodată active ca formă:

Timber that *does not bore* well.
Tin *pours* well.
He waited while a room *was preparing* for him.
The tent *packs up* easily.

În unele cazuri această pseudoactivitate a verbului intranzitiv este indicată prin folosirea verbului modal *will (would)* la forma negativă:

The envelope *will not* stick.
The tap *will not* turn.
The engine *won't* start.

Marele număr de verbe mixte din limba engleză contemporană este rezultatul a două tendinţe contrare care au acţionat şi continuă să acţioneze asupra verbului: pe de o parte, tendinţa unor verbe intranzitive de a dezvolta sensuri tranzitive (comparaţi *to become, to burn, to burst, to fly, to grow, to open, to pull, to run, to sail, to stand, to walk* etc.), iar pe de altă parte, tendinţa de intranzitivare a unor verbe originar tranzitive, fie în urma omiterii complementului lor (comparaţi *to drink, to write, to draw* etc.) sau a pierderii pronumelui reflexiv (comparaţi *to abdicate, to dress, to shave* etc.), fie în virtutea faptului că procesul se poate produce în egală măsură şi cu obiectul însuşi (comparaţi: *to begin, to end, to cease, to move, to open, to roll* etc.), fie, în sfîrşit, prin faptul că raporturile intranzitive ale unor verbe obiective cu obiectul lor au început să fie exprimate în mod nemijlocit, tranzitiv (comparaţi: (*to admit, to approve, to share* etc.). O asemenea dezvoltare în sens contrar se observă pînă şi la verbe specializate

din punct de vedere gramatical, ca *to lay*, care a dobîndit sensuri intranzitive proprii lui *to lie*, sau *to sit*, căruia i-a fost atribuit şi sensul de bază al verbului *to set*. Aceasta din urmă, la rîndul său, s-a dezvoltat considerabil şi ca verb intranzitiv.

8. VERBE REFLEXIVE
(Reflexive Verbs)

Verbele reflexive sînt verbe tranzitive urmate de un pronume reflexiv (v. I, p. 236), care arată că acţiunea exprimată de predicat trece asupra subiectului. Pronumele reflexiv care însoţeşte verbul stă în cazul acuzativ:

> The boys *dressed themselves*. (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)
>
> Did you *hurt yourself*?
> In the last verse he *surpassed himself*. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)
>
> "You *put yourself* beyond its pale," said the gentleman. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)
>
> He lies down and *composes himself* to sleep. (G. B. Shaw, *Man aand Superman*)

Din punctul de vedere al predicaţiei verbele reflexive se împart în:

1) **Verbe cu predicaţie completă**, atunci cînd, în afară de pronumele reflexiv, nu mai au nevoie de un alt element care să le întregească înţelesul (v. I, p. 351).

> *Judith. Defend yourself*; *save yourself*; tell them the truth. (G. B. Shaw, *The Devil's Disciple*)
>
> "That bird *repeats himself*," said Fleur. (J. Galsworthy, *Swan Song*)
>
> He narrowed his eyes and *checked himself*. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

Asemenea verbe sînt, între altele, *to behave oneself, to calm oneself, to clean oneself (up), to commit oneself, to conduct oneself, to control oneself, to declare itself, to defend oneself, to delude oneself, to dress (oneself), to enjoy oneself, to fret (oneself), to hide (oneself), to hurt oneself, to lose oneself, to manifest itself, to overdo oneself, to oversleep (oneself), to recollect oneself, to seat oneself, to shave (oneself), to smarten oneself up, to stretch oneself, to surpass oneself, to wash (oneself)* etc.

La verbele din această categorie funcţiunea reflexivă este secundară, ele fiind folosite mai ales ca verbe tranzitive obişnuite. În acest sens, orice verb tranzitiv poate fi folosit ca reflexiv, dacă semantica lui nu exclude acest lucru.

Din punct de vedere gramatical, verbul tranzitiv şi pronumele reflexiv formează o unitate ale cărei elemente componente nu se mai analizează sintactic (comparaţi cu verbele auxiliare).

Verbele reflexive cu predicaţie completă pot fi considerate ca făcînd parte din categoria verbelor subiective, întrucît acţiunea rămîne în sfera subiectului. Totodată prezenţa pronumelui reflexivă pe lîngă verb este un indiciu al intranzitivităţii lui, deoarece obiectul acţiunii — pronumele reflexiv — este identic cu subiectul.

În comparaţie cu limba germană sau cu limbile romanice, limba engleză posedă un număr relativ mic de verbe reflexive formînd combinaţii stabile, şi acestea sînt folosite în marea majoritate a cazurilor cu subiecte reprezentînd nume de persoane. Acţiunile care în alte limbi indoeuropeene, ca, de pildă, germana, franceza, romîna, rusa, sînt redate prin verbe reflexive, în limba engleză sînt exprimate, de regulă, prin verbe intranzitive, mai ales atunci cînd subiectul este un lucru sau un fenomen.

Comparaţi:

To approach vi.	germ. *sich* nähen franc. *s'*approcher rom. a *se* apropia rusă приближа*тся*
to bend vi.	germ. *sich* biegen franc. *se* recourber rom. *a se* îndoi rusă сгиба*тся*
o dress vi.	germ. *sich* (an-, be-)kleiden franc. *s'*habiller rom. a *se* îmbrăca rusă одева*тся*
to open vi.	germ. *sich* öffnen franc. *s'*ouvrir rom. a *se* deschide rusă открыва*тся*

2. **Verbe cu predicaţie incompletă,** atunci cînd, în virtuta semanticii lor, ele cer, în afară de pronumele reflexiv, o a doua complinire obigatorie, care să întregească înţelesul propoziţiei (v. I, p. 353)

Din această categorie fac parte:

a) Verbele reflexive cu complinire prepoziţională obligatorie:

"The family of distinction with whom she is engaged desire *to avail themselves of* her services as soon as possible." (W. M. Thackeray, *Vanity Fair*)

Presently he *besought himself of* a treasure he had, and got it out. (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)

She *busied herself with* the children.
I rather *pride myself on* my packing. (Jerome K. Jerome, *Three Men in a Boat*)
She *reminded herself that she was actually at the dramatic moment of the bride's home-coming*. (S. Lewis, *Main Street*)
(What did she remind herself of?)

Asemenea verbe reflexive cu prepoziţie condiţionată sînt, între altele:

to *absent oneself from* (school) — a lipsi de la (şcoală)
to busy oneself with — a se îndeletnici cu
to content oneself with — a se mulţumi cu
to deliver oneself of (an opinion) — a emite (o părere)
to ingratiate oneself with (smb.) — a intra pe sub pielea (cuiva)
to pride oneself on — a se mîndri cu
to *reconcile oneself to* — a se împăca cu

Verbele reflexive care cer o complinire prepoziţională obligatorie fac parte din categoria verbelor obiective intranzitive.

b) Verbe reflexive cu complinire circumstanţială (sau prepoziţională) obligatorie:

He turned himself in speechless anger; but *forced himself back*. (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)
He *flung himself on the bed*.

c) Verbe reflexive cu complinire obiectivă indirectă:

The gentleman, shortly afterwards, *addressed himself to her*. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

d) Verbe reflexive urmate de un nume predicativ al pronumelui reflexiv, reprezentînd:

Un adjectiv:

"I am sure you *will make yourself ill*." (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

Then Jon *wrenched himself free*, and, like one demented, rushed back to the coppice. (J. Galsworthy, *Swan Song*)

"Here! Give us water for him; he *has run himself faint*." (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

În limba engleză contemporană există o serie de construcţii idiomatice de acest tip, ca: *to drink oneself drunk, to eat oneself sick, to shout/talk oneself hoarse, to sleep oneself sober, to work oneself ill, to shake oneself free (from smth.)*, care se apropie foarte mult de locuţiunile verbale.

Un substantiv:

This was the speculation for which he continually *called himself a cad*. (J. Galsworthy, *The White Monkey*)
She *proved herself a devoted nurse*.

Un substantiv cu prepoziţie:

But *I talked myself* quite *out of touch* with all the cogent reasons there were for sticking to my place. (H. G. Wells, *In the Days of the Comet*)

It was its gloomy, cold way, a pleasant room, smelling of dogs and apples and wood-smoke, and sometimes of whisky, for it was here that the old man retired when, in a kind of baffled frenzy, he *drank himself to insensibility*. (L. Bromfield, *Early Autumn*)

Între construcţiile idiomatice de acest tip se numără *to read oneself to sleep, to run oneself out of breath* etc.

Notă. Substantivul cu prepoziţie din aceste construcţii, care îndeplineşte funcţiunea de nume predicativ al pronumelui reflexic, se deosebeşte de complinirea prepoziţională de la *a)* prin faptul că, fiind strîns legată de pronumele reflexiv, formează împreună cu el un complement direct complex.

Un infinitiv sau un participiu nedefinit:

She *made herself cry out.*
"I've *set myself to do* it in a week." (J. Galsworthy, *The Island Pharisees*)

She *had caught herself wondering* what marriage was like... (J. London, *Martin Eden*)

În exemplele de mai sus pronumele reflexiv formează împreună cu predicatul său un complement direct complex. Acesta este un indiciu că verbele respective îşi păstrează funcţiunea de verbe tranzitive, avînd pronumele reflexiv drept complement direct. Ele nu mai pot fi deci considerate ca verbe intranzitive şi reprezintă un caz particular în categoria reflexivului englez. Funcţiunea pronumelui reflexiv se apropie foarte mult de aceea a unui pronume personal, el jucînd atît rolul de element structural, indiciu al caracterului reflexiv al acţiunii, cît şi rolul de complement direct, adică de parte secundară de propoziţie separată de verb.

Verbele reflexive însoţite de un nume predicativ obiectiv implică ideea de intenţie sau de efort, numele predicativ exprimînd starea (rezultatul) la care a ajuns subiectul în urma săvîrşirii acţiunii. Aceste construcţii au uneori un caracter cauzativ-eventiv, ceea ce le apropie de predicatele nominale de devenire, (comparaţi He *ran himself out of breath* = He *became breathless with running*).

Un argument în sprijinul încadrării în general a verbelor reflexive în categoria verbelor intranzitive este şi tendinţa care se manifestă în limba engleză contemporană de a folosi o serie de verbe reflexive exprimînd acţiuni obişnuite, repetate adeseori, ca: *to dress, to hide, to shave, to wash* etc., fără pronumele reflexiv:

He woke at daybreak, stole up to the bathroom, bathed and *shaved* noiselessly, and went out through a window so as not to leave the front door unfastened. (J. Galsworthy, *Swan Song*)

He *washed* at the kitchen sink, watched by a thin, pale girl of eight.
(J. Aldridge, *The Hunter*)

Notă. În anumite situații, mai ales la modul imperativ, aceste verbe sînt folosite adeseori cu pronumele reflexiv:

Raina. I'll help you. *Hide yourself*, oh, *hide yourself*, quick, behind the curtain.
(G. B. Shaw, *Arms and the Man*)
Go and *wash yourself*!

După cum subliniază O. Jespersen, este „firesc ca tendința de a folosi aceste verbe fără pronumele reflexive să fie mai puternică în engleză, unde aceste pronume sînt greoaie, decît în alte limbi, unde formele corespunzătoare sînt scurte și ușoare (franceză *se*, germană *sich* etc.)" [1]

Uneori între verbul reflexiv și verbul intranzitiv există o anumită deosebire de sens. Astfel, în timp ce *to behave* are sensul general de „a se purta, a se comporta", *to behave oneself* înseamnă" a se purta frumos," adică implică o comportare conformă cu regulile bunei-cuviințe.

Limba engleză se deosebește considerabil de limba romînă în ceea ce privește locul pe care îl ocupă și importanța pe care o au verbele reflexive în sistemul verbului. În timp ce în romînă verbele reflexive „formează o categorie foarte dezvoltată, fiind o caracteristică a limbii noastre și un important mijloc de îmbogățire a expresivității ei" [2], în engleză, după cum s-a arătat, verbele reflexive sînt puțin numeroase și nu au o dezvoltare semantică independentă. În principiu, orice verb tranzitiv poate fi folosit ca verb reflexiv, însă numărul combinațiilor reflexive stabile este redus.

O caracteristică importantă a verbelor reflexive în limba engleză este faptul că, spre deosebire de limba romînă, ele sînt folosite aproape numai cu subiecte reprezentînd nume de persoane, iar nu de lucruri sau de fenomene. Astfel, în majoritatea cazurilor unde în romînă se folosește cu subiecte neînsuflețite un verb reflexiv, în limba engleză verbul corespunzător este intranzitiv sau tranzitiv la diateza pasivă:

Ușa *s-a deschis*.	The door *opened*.
Se lăsa întunericul.	It *was growing dark*.
Nu *s-a spus* nimic despre el.	Nothing *was said* about him.
Copilul *se îmbolnăvi*.	The child *was taken ill*.

Forme personale și forme nepersonale
(Finite and Non-Finite Forms of the Verb)

Verbul poate îmbrăca diverse forme pentru a exprima felul în care subiectul propoziției consideră acțiunea. Din acest punct de vedere deosebim în limba engleză:

a) forme personale (finite forms);
b) forme nepersonale (non-finite forms sau *verbals)*.

[1] O. Jespersen, *Esentials of English Grammar*, London, 1933, § 11. 53.
[2] *Grammatica limbii romîne*, Ed. Acad. R.P.R. vol. I, București, 1954, p. 24.

1) **Formele personale ale verbului** *(Finite Forms of the Verb)* sînt: modul *indicativ*, modul *imperativ*, modul *condițional* și modul *conjunctiv*.

Din punct de vedere sintactic, la formele personale, verbul îndeplineşte funcțiunea de *predicat* al propoziției și se acordă în număr și persoană cu usbiectul:

He draws pictures.
They draw pictures.

La formele personale, verbul suferă diferite modificări exterioare pentru a exprima *persoana, numărul, aspectul, timpul, modul, diateza*. Acest sistem de modificări suferite de verb la formele personale formează *flexiunea (the inflexion)* verbului sau *conjungarea verbului (the conjugation of the verb)*.

În exemplele de mai sus verbul *to draw* este la o formă personală: timpul prezent, modul indicativ ,persoana a III-a sg. și pl., aspectul comun, diateza activă.

Conjugarea verbului în engleză se exprimă:

a) prin *forme sintetice (synthetical forms)*, care cuprind: desinențe (inflexions), alternanțe fonetice (vowel interchange sau consonant interchange).

I walk, he walk*s*, I walk*ed* — desinențe
I wr*i*te, I wr*o*te } alternanțe fonetice
I g*i*ve, I g*a*ve }

b) prin *forme analitice (analytical forms)*

I am walking, I was writing, I have written,
he had written, I shall give, it is written,
it has been written.

2) **Formele nepersonale** *(Non-Finite Forms of the Verb)* sau *(Verbals)* cuprind *infinitivul, participiul* în-ing, *Gerund*-ul și participiul trecut. Nici una din aceste forme nepersonale ale verbului nu poate forma predicatul propoziției:

He tries *to write* legibly. (infinitiv)
We hear the rain *pattering* on the window-pane. (participiu nedefinit)
I insisted on his *coming* early. (Gerund)

În primul exemplu, *to write* este un verb la *infinitivul nedefinit*, diateza activă, aspectul comun, și din punct de vedere sintactic face parte din predicatul modal compus.

În al doilea exemplu, *pattering* este *participiu nedefinit*, diateza activă. Împreună cu substantivul *the rain* (the rain pattering), formează un complement complex (Complex Object).

În al treilea exemplu, *coming* este Gerund la diateza activă. Din punct de vedere sintactic, *coming* precedat de prepoziția *on* și de adjectivul posesiv *his* formează un complement prepozițional complex (Complex Prepositional Object).

APENDICE.

TABLA DE MATERII

a ediției orignale a tuturor volumelor.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

VOLUMUL 1.

VOLUMUL 2.

Partea a II-a: MORFOLOGIA. (Partea I: Fonetica, v. Volumul 1.)

L. Levițchi: Articolul. pp. 171-194.

VOLUMUL 3.

E. Iarovici: Adjectivul. pp. 194-230.

VOLUMUL 4.

VOLUMUL 5.

VOLUMUL 6.

VOLUMUL 7.

A. Gheorgițoiu: ADVERBUL. pp. 5-49.

VOLUMUL 8.

VOLUMUL 9.

C. G. Sandulescu. TIPURI DE PROPOZIȚII SUBORDONATE. pp. 259-276.

P. Iancovici: TOPICA. pp. 276-301.

